TISZTELETPÉLDÁNY

Féláru szelvényes előadások a Vigszinházban és Urániában

VASÁRNAP, 1933 JULIUS 30. XXXI. ÉVFOLYAM 171. SZÁM. 20 FILLÉR

debreceni

független Ujság

politikai napilap

A gazdától ne vehesse el a spekuláció a kilátásban lévő búza-áremelkedés hasznát

A gazda problémája a legáltalánosabb téma most s amig már folynak a tanácskozások a boletta árának és a gazda számára jutó részének megállapitására, egyre azon forog a szó, hogy miként lehetne más eszközökkel segiteni a gazdákon. Ez amellett bizonyit, hogy a boletta bizony nem is elegendő, nem is helyes segitő eszköz, valami mást kellene kitalálni, ami igazi segitség, könnyit a terheken s visszahatás nélkül szaporitja a jövedelmet. Mert arról vitatkozni sem lehet, hogy a boletta csupán annak a számára előny, aki nagy mennyiségekben termeli a buzát. Attól, akinek kevés terem, többet visz el a boletta fedezésére kivetett adó folytán előálló drágulás, mint amennyit a boletta hoz. De egyébként is, a boletta éppen ellentétje annak, amit a mult évek gazdasági helyzete kivánt orvosszerül. A buza olcsósága, sőt eladhatatlansága idején jutalmat adott annak, aki buzát termelt. Holott az az orvosszer, amit kivánt volna a gazdasági helyzet, az lett volna, hogy korlátozzuk a vetésterületet és adjunk kárpótlást azoknak a gazdáknak, akik kevesebb területet vetettek be buzával. Az igazság az, hogy ha a boletta csakugyan segitséget adott volna a gazdák nagy tömegeinek, még károsabb hatást fejtett volna ki. Bizonyos ugyanis, hogy ha a boletta kifizetővé tette volna a buza termelését, az általános olcsóbbodás idején mindenki nagyobb és nagyobb területeket vetett volna be buzával s az állam, vagyis a nem buzatermelő osztályok nyöghettek volna az egyre szaporodó bolettakaidás terhei alatt, a rengeteg buza pedig ugy lenyomta volna az árakat, hogy a gazda még rosszabbul járt volna vele. Akkor lett volna csak a nagy tömegekben termett buza igazán eladhatatlan! Még szerencse, hogy a boletta évei alatt nem volt igazán nagy termésünk.

A modren szállitási eszközök felhasználásával a spekuláció letörte a búzaárakat

Érdekes végignézni ezen a nagy mezőgazdasági válságon, visszafelé. A buza ára zuhanásának első éveiben a közgazdászok csodálkozva állapitották meg, hogy a világ buzatermelése a szükségletnél mindössze 10 százalékkal nagyobb s kereslék az okait annak, hogy ilyen, aránylag kis felesleg miért töri le katasztrófális mértékben az árakat. Aztán még egy darabig számitgatták azt a többletet, amit a termelés produkált, de tavaly már amugy is valószinütlenné vált az egész számitás, mert a fogyasztásból kikapcsolódtak azok a nagy tömegek, amelyek a munkanélküliség miatt már nem tudtak kenyeret vásárolni. A buzafeleslegek százalékszáma igy egyre feljebb szökött, bár a nagy buzatermelő államokban már évekkel ezelőtt megkezdődött a falvak és tanyák elnéptelenedése, a buzatermő területek hallatlanul nagy csökkenése.

De csodálatos, hogy a nagy buzapánikot mindössze 10 százalék felesleg inditotta el. Hihetetlen ez s nem is lehet vitás, hogy a spekulációnak igen nagy szerepe volt abban, hogy a buzaárak oly mélyre zuhantak. — Közeljárt a valósághoz a közgazdaságtudomány, amikor a nagy árletörést a közlekedési, illetve szállitási eszközök igen nagy fejlettségének tulajdonitotta. Tény az, hogy a spekuláció a gyors szállitást lehetővé tevő szállitási eszközökkel ide-oda tologathatta a felvásárolt buzamennyiségeket s ezzel ott törhette le az árakat, ahol akarta.

Milyen tandijat kellett fizetni a libikóka kitanulásáért?

Könnyü ma a világpiacon buzával spekulálni. A hirszerzés és a szállitás rendkivüli gyorsasága természetessé teszi, hogy ezzel az árletörő spekulációval éltek is az ellátásra szoruló államok. Miután azonban a gazdasági élet sokkal finomabb szerkezet, semhogy visszahatás nélkül lehetne az ilyen árletörés, pár év mulva elérkezett a válság az ipari országokba is. Azért érkezett el pár év mulva, mert feleslegeikből, tőkéikből költöttek eleinte a mezőgazda országok. Az ipari államok persze élvezték a boldog jólétet: az ő általuk termelt cikkeket még mindig drágán adták el a mezőgazdasági országoknak ,mig igen olcsón vették a buzát, tehát náluk sokkal olcsóbb, jobb lett az élet, magasabb lett az életszinvonal. Ámde megérkezett a visszahatás, jött a munkanélküliség és jött a mezőgazdasági államok elszegényedése. A kettő olyan fogyasztásképtelenséget jelentett, hogy az ipar nemsokára még a mezőgazdaságénál is sulyosabb sebekkel hanyatlott a depresszióba. Azóta egyre nehezebb a helyzet. Hiába tud elviselni sokkal nagyobb feleslegeket az ipari áruk piaca, a válság örvénnyé lett, amelynek tölcsérében ott keringenek a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem romjai és az éhségbe sodort néptömegek. A világ megtanulta azóta, hogy egy libikóka deszka egyik végét nem lehet lenyomni anélkül, hogy a másik vége fel ne emelkedjék. De milyen drága volt a tandij.

Dakotában nem aratnak — drágább lesz a búza

Az orvosszert, amely a megbolygatott világgazdasági egyensulyt helyreállitja, most maga a természet kezdi alkalmazni. Ezen a nyáron bajok vannak a körül a buzafelesleg körül, amellyel az ellátásra szoruló államok lenyomták a buzaárakat. Amerikában elemi csapások szoritották le a termést, amelyet különben is korlátoz a vetésterület kisebbedése. A hozzánk érkezett lapok szerint Amerika örvend, hogy a hióbhirek nem bizonyultak valónak és nem kell bevinni az Egyesült Államokba buzát. Dakotában például a sáska ette meg, amit a szárazság meghagyott. Az Államok egyik legnagyobb buzatermő helyén tehát nem is aratnak. Oroszország maga is ellátásra szorul, a hirek szerint éhinség lesz jónehány tartományában. Maradnak tehát a készletek és itt, Európában marad az amerikai és az orosz versenytárs nélkül a középeurópai államok szép és kitünő minőségü buzatermése. Az elméleti számitások szerint ennek a buzának kitünő áron kell elkelnie, a buza árának emelkednie kell.

A németek hitelt adnak a gazdának, hogy várhasson a búza áremelkedésére

Azt mondja persze erre az olvasó, hogy más az elmélet és más az élet, a gyakorlat. Az elmult évek azonban azt igazolták, hogy a konjunkturát lehet kutatni s a német gazdáknak igen sok jó tanácsot adtak a kitünően bevált konjunktura-kutató hivatalok. Nálunk, sajnos, nem állanak még adatok rendelkezésre, hogy emelkedni és mennyiben emelkedni képes-e a buza ára. Ám a németek gondos számitásai — ugy látszik — jobb jövőt jósolnak a buzatermelő gazda számára, mert Németországban a gazdák számára rendkivüli hiteleket folyósittat az állam, hogy ne kelljen eladni azonnal buzájukat. A cél, amely igy elérhető, világos. Egyrészt a gazda számára biztositják a tél és tavasz folyamán elérhető árnyereséget, másrészt pedig a belső piacot megszabaditják attól a tehertől, amelyet a hirtelen piacra dobott, nagy buzamennyiségek jelentenének.

Nagyarányu német spekulációk.

Még feltünőbb a német spekuláció a vásárlásokban. Egyrészt maga az állam köt le a buzatermelő országoknál kontingenseket, másrészt pedig egyidejüleg a buzatermelő államokban levő követeléseikből a nagyobb ipari cégek vásárolnak buzát. Azt jelenti ez hogy már most, a nyár folyamán igen olcsón jutnak a német cégek nagy buzamennyiségekhez, amelyekkel irányitani lehet a világpiacot. Nálunk igen nagy felháborodást keltett az, hogy az egyik nagy német ipari vállalat itt zárolt követeléséért vásárolt nagy tétel magyar buzát, hogy azt Rotterdamba vigye ki s árletörő spekulációra használja. Végül azzal nyugtatták meg a közvéleményt, hogy az a tétel csak nekünk nagy, a rotterdami világpiacon jelentéktelen. Arról persze nem akartunk tudni semmit, hogy a nagy német cégek ugyanigy vásároltak Romániában, Bugáriában, Szerbiában és Lengyelországban is. Ami tehát nem jelentős mennyiség egy tételben, összeadva ezeket a vásárlásokat, mégis csak elég, hogy irányitsa a piacot Rotterdamban is. Naiv az, aki éppen a kötött gazdálkodásos világban a német cégek vásárlásai mögött nem akarja meglátni az állam kezét.

Amerikában spekuláció műve volt a mult heti buzakrach

Nyilvánvaló, hogy nagy buzamennyiség kivált akkor alkalmas árak letörésére, amikor mi magunk sem vagyunk hajlandók hinni a buzában. — Most bevallom, hogy ezt a cikket a

MANDEL LIPÓT R. T.

Elsőrendü cipőáruk raktára.

Bevésett szabott árak! 5% készpénzfizetési engedmény!

mult hét péntekjén kezdtem irni, de megállottam annál a megállapitásnál, hogy az amerikai buzakrach nem természetes áralakulás, hanem spekulánsok müve. Merésznek tetszett ezt a meggyőződést nyilvánosan vallani, ámde egy hét tökéletesen igazolt. A buza amerikai árvesztesége egy hét előtt 11 centet tett ki s ebből ma már 9 centet visszahóditottak a mezőgazdaság számára. Nem is kell magyarázni, olyan nyilvánvaló az, hogy amikor hosszu évek depressziója ily hihetetlen alacsonyra szoritotta le a buza árát, a spekulációnak hihetetlen könnyü árrombolást végezni, mert ebben segitségére van a közhitté vált tétel, hogy a buza eladhatatlan. Ez kiveszi az ellenállóképességet a gazdából s a termelő államok kénytelenek olcsón elfecsérelni készleteiket.

A buzaárnyereségnek nem szabad egy-két spekuláns kezébe összefutni.

Pedig tessék elképzelni, hogy micsoda óriási veszteség egy buzatermelő állam számára, hogyha azt az áremelkedést, amely most valószinüleg előállhat a buzára, nem a paraszt, hanem a spekuláció zsebeli be. Nagyobb a kár, hogyha ez a haszon a nemzetközi spekulációé lesz, tehát kimegy az országból, de pótolhatatlan még akkor is, ha a pénz belföldön marad, de pár spekuláns kezében fut össze. Itt most mindenki a tönk szélén áll. Nagy szegénységben él az iparos és a kereskedő is, mert évek óta nem tud tőle vásárolni a paraszt, a közép és a nagybirtokos. Ha a mai, nagy termés mellett a buza ára felmenne, ez a paraszt megerősödését jelentené. Megvásárolhatná legalább egyrészét annak, amit öt év óta nélkülözni volt kénytelen, mert nem telt neki rá. Bevásárolna ruhát és csizmát és szerszámot, meg faárut s ezzel azt a többletet, amit a nagyobb áron eladott, nagyobb termés jelentene a számára, visszaadná a nemzetgazdaságnak. A gazdasági élet hajszálerein áramlana aztán szét ez a pénz s éltetne mindenkit, akihez csak hozzá ér. Micsoda mély, egészséges lélekzetvételt jelentene ez mindenki számára, akik a válság örvényében már csak fuldokolva kapkodjuk a lélegzetet évek óta!

Emellett tessék elképzelni, milyen morális hatása lenne a földmüvelőre annak, hogy ime, egyszer egy jó buzaár s ennek a hasznát ő nem élvezhette. Miként lehetne megmagyarázni neki, hogy a spekulációnak szabad volt őt kifosztania s miként tudnánk benne ébren tartani az állam tekintélyét?

Hitelt a gazdának!

Minden érdek, az állam anyagi és erkölcsi érdeke épenugy, mint a magánosoké, azt parancsolja, hogy a buzaár emelkedésének hasznát biztositanunk kell a paraszt számára. Utánoznunk kell tehát a német példát. Hitelt kapjon a magyar gazda, hogy ne kelljen elpocsékolni olcsó áron buzáját, hogy mindnyájunk érdekében szedje meg kissé magát. Legalább is annyira ,hogy létfeltétel szükségleteiről tudjon kissé gondoskodni. Meg kell menteni számára azt a lehetőséget, hogy részt kapjon abból az értékemelkedésből, amelynek hiánya miatt tönkrement. Ki kell találni a számára egy lehetőséget, hogy buzájára most előleget kapjon s az eladást a februári, vagy márciusi árfolyamon számolják majd el. Ennek a lebonyolitása aránylag könnyü lenne.

Az aranyat érő termésre hitelezni nem deflációs

Persze, azt fogják mondani a pénzszükség harcias őrei, hogy ehez a hitelmüvelethez, vagy a téli elszámolásos eladás végrehajtásához nincsen ma pénze sem az államnak, sem magánosnak. Most azonban másképpen all a dolog, mint az örökkétől huzódó inflációs-deflációs vitában. Nincsen arról szó, hogy az állam fedezetlen bankjegyeket bocsásson ki. A bankó fedezete maga az aranyat érő magyar buza lenne. Máskor is, békében mindig megtörtént, hogy az osztrák-magyar bank bankjegyállománya megduzzadt aratás után, a terményértékesité sidején. Nem is lehet szó normális árak eléréséről enélkül, hiszen a pénzszükség fokozza a kinálatot és a spekulánsok malmára hajtja igy a vizet. Igenis, lépjen közbe az állam és ne engedje elveszni hitvány áron a magyar föld terményének értékét. Legyen végre egyszer egy pillanatnyi nyugalom ebben a sokat szenvedett országban. Mer ezt jelentené, ha a buza árnyereségét biztositanák a mezőgazdasági termelés nagy tömegei számára néhány spekuláns elől.

Thury Levente

Debrecen tüzifáját idegen fakereskedők akarják összevásárolni

Határozott formában legutóbb az a hir terjedt el Debrecenben, hogy több budapesti fakereskedő ajánlatot tett a városnak nemcsak a városi faraktárban, hanem az erdőn tárolt ezévi tüzifájának, de még a jövő évi kitermelésének megvásárlására is. Ha a budapesti kereskedőknek ez a terve sikerül s a város valóban eladja a fáját a nagykereskedőknek, akkor az eddig volt jutányos epreskerti faraktári egységárak megszünnek s a közönség teljes mértékben ki lesz szolgáltatva nemcsak a külföldi, hanem a most alakuló belföldi tüzifakartellnek is. Mivel az üzlet perfektuálására közelesen számitani kell, a közönség jól teszi, hogyha tüzifa szükségletét igyekszik minél előbb beszerezni.

Budapest, julius 29. Legalább hat különböző érdekeltség tárgyal a földmivelésügyi minisztériummal, — hogy tüzifamonopóliumot szerezzen. Az ajánlattevők egyrésze formailag már meg is alakult és ezek a szervezetek lennének gerincei a létesitendő fakartellnek. Ugy látszik egyik-másik érdekeltség már biztosra veszi a monopólium megszerzését, mert teljes ügynöki hálózattal dolgozik az országban és igyekszik a nagyobb termelőket csatlakozásra birni.

A nagyobb erdőbirtokosok azonban egymásután visszautasitják a fakartell ajánlatát, mert attól tartanak, hogy a tüzifadrágitásért a télen fogják a termelőket felelőssé tenni. Most a kartell megbizottjai Vas megyét szervezik; megjelentek a Ferenc bajor királyi uradalmi erdőhivatal sárvári irodájában is. 8000 hold erdő csatlakozásáról lett volna szó, azonban a sárvári uradalom visszautasitotta a kartell megbizottját. Hasonló álláspontot foglalt el gróf Erdődy vépi, herceg Batthyány körmendi stb. erdőgazdasága is.

Vásároljon hirdetőinknél.

Uj kenyérárakat állapitott meg a sütőszakosztály

A debreceni ipartestület sütőszakosztálya e hó 28-án tartott ülésén a következő kenyérárakat állapitotta meg:

1933. évi augusztus hó 1-től:

Fehér kenyér magas őrlésü liszből kg-ként 34 fillér, félbarna kenyér magasőrlésü 5-ös lisztből, 20%-os rozs kg-ként 30 fillér, barna kenyér magas őrlésü, 6-os, 3% rozs 26 fillér, rozsbarna kenyér rozs 2-esből 22 fillér, sütemény darabonként 5 fillér. Árpalisztet nem használhatunk, mert ez állati táplálkozásra alkalmas csak s különadó köteles keverés esetén.

A kenyerek árait minden viszonteladó hatósági előirásoknak megfelelően köteles jelezni.

A kenyerek tipusait minden sütő betartani köteles, ha kismalmi alacsonyőrlésü lisztekből süt, ez külön jelzendő, vagy pedig keverendő a liszt, hogy a magasőrlésü malmok minőségének és értékének megfelelő legyen. Elnökség.

MA UTOLJÁRA! MA UTOLJÁRA!

Utolsó alkalom,

hogy féláron tekintheti meg a

VIGSZINHÁZBAN
„VICA, A VADEVEZŐS"
Személyesen fellépnek:
RAFFAY, PAÁL ERZSI, RADÓ, KOMLÓS, KERTÉSZ.
Előadások: 5—7—9 órakor.

URÁNIÁBAN
Csak 16 éven felülieknek!
„UTOLSÓ LÉPÉS"
(24 éves leány)
Főszerepben:
JOAN CRAWFORD, NILS ASTHER, LEVIS STONE.
Előadások: 5—7—9 órakor.

Hétfőn. VIGSZINHÁZ. 3 órás előadások!
KÉT SLÁGER!

„Mese a benzinkutról"
és „Hajnali őrjárat"

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
a VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
julius 30. v. 31-iki bárm. előadására.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.
FÉLÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
a VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
julius 30. v. 31-iki bárm. előadására.

13

Egy jó barát

kényelmes sakkparti... meg pár szem FRUTTI, s a nehéz időket könnyebben elviseljük.

Tehát: **Tudod mit?**

Együnk Frutti-t!

Gyártja: STÜHMER FRIGYES R. T. BUDAPEST

A tiszti főorvos dicsérő véleménye alapján engedélyezték s egy helyszini szemle nélkül adott gyártási leirás alapján tiltották be az Első Debreceni Enyvgyárat

Amikor a rég megszünt gyárnak is büdös az enyv

A Független Ujság szombati számában szóvátettük az enyvkartell debreceni akcióját, amellyel megfojtott egy virágzó debreceni gyárüzemet, elvette 11 munkásnak a kenyerét. Az Első Debreceni Enyvgyár betiltásának botrányáról volt szó tegnap s ma már módunkban van részleteket közölni erről a rejtélyes ügyről, amelyben az elsőfokon engedélyezték az enyvgyár üzemét a tiszti főorvos javaslata alapján, másodfokon pedig megvonták az iparengedélyt a vegyvizsgáló állomás egy magánfelvilágositása kapcsán, amely az enyvgyártás módjáról szólott ugyan, de semmiféle kapcsolatban nem volt az Első Debreceni Enyvgyárral, sőt az, aki a levelet irta, ki is jelentette, hogy véleményt adhasson, előbb meg kellene néznie a szóbanforgó gyárat. Igy bántak el egy gyárral, amelyben 11 munkás kereste a családja számára a kenyeret. Senkisem sajnálta ettől a 11 munkástól a falatot, csak néhány feljelentő, amelyek közül az egyik például a megszünt Debreceni Patkógyár. Hát nem kisérteties, hogy egy megszünt gyárnak is büdös tud lenni az enyv? Ha van még igazság Debrecenben, az egymás után leálló gyárak, a munkanélküli, inséges tizezrek városában, ennek a dolognak orvoslást kell nyernie s ismét munkába kell hogy álljon az a néhány munkás, akiknek a sorsa a mi számunkra fontosabb, mint az enyvkartell osztalékainak a fogyása vagy növekvése.

Utána néztünk ennek a kényes ügynek és sikerült megtudnunk, hogy idős *Kovács* János és társai közkereseti társaság májusban kapták meg az Első Debreceni Enyvgyár engedélyét, illetve iparigazolványát. A város részéről dr. *Láng* Sándor tisztifőorvos tartott helyszini vizsgálatot a Veréb-féle bőrgyár telepén létesitett enyvgyárban, mindent a legnagyobb rendben lévőnek talált és javasolta, hogy adják meg a telepengedélyt.

A Veréb-bőrgyár telepe ugyanis — ahol az enyvgyár müködött volna — a legmodernebb technikai eszközökkel van berendezve. A vizvezeték és csatornázástól mentes Homokkertben Veréb Lajos óriási áldozatok árán csatornáztatta és vizvezetékkel látta el a gyártelepet, amely igy a közegészségügyi követelményeknek minden tekintetben megfelel.

Ezeket mondja a tiszti főorvosi vélemény:

Mikor a telepengedélyt megfellebbezték, a patkógyár, a Gebauer Károly R. T. és a Vágó Rezső R. T. közöns jogi képviselője a vegykisérleti állomáshoz fordult magánjellegü szakvéleményért. A vegykisérleti állomás az enyvgyártásról általánosságban adott felvilágositást, ami nagyjában a vegytani könyvekben is megtalálható gyártási leirásnak felel meg. A vegykisérleti állomás a szakvéleményhez hozzáfüzte, hogy leirása csak általánosságban foglalkozik az enyvgyártással, mert konkrét eseteknél feltétlenül szükséges a helyszini vizsgálat, amelynek alapján mondható csak részletes vélemény.

A fellebbezéshez csatolták ezt a teljesen magánjellegü és minden konkrétumot nélkülöző szakvéleményt és — a közkereseti társaság legnagyobb meglepetésére — ennek alapján hozta meg a városi hatóság másodfokon az engedélyt s viszszavonó döntését. A helyszinen lelkiismeretes vizsgálatot tartó tisztifőorvos véleményével szemben tehát a közigazgatási hatóság egy nem hivatalos és a helyszinnel teljesen tájékozatlan szakvéleményt fogadott el. Erre hivatkozik ugyanis döntésében.

Az Első Debreceni Enyvgyár nem nyugszik meg ebben a döntésben és durva tévedésre hivatkozva, a legfelsőbb fórumhoz, a kereskedelemügyi miniszterhez fordul orvoslásért.

Nyugateurópai nivóban
tökéletes izléssel
tervezett
I.-sö rendü kivitelben,
roppant olcsó
a közismert
METEOR CSILLÁR
3 lg. modern csillár P 9·50
szines golyókkal
Részletre is.
Árjegyzék ingyen.
Piac ucca 9.
Bika mellett.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

ÁRJEGYZEK KIVONAT:

1 kg kátrány . . . P	—·26	1 kg bőrzsir 1 kg-os dobozokban	1·30	1 kg vaslakk	—·98
1 „ carbolineum . . .	—·36	1 „ szerszámolaj fekete	—·60	1 drb legfinomabb Izsák terpentin szappan 1/2 kgr-os . . .	—·52
1 „ halzsir	—·82	1 „ takarmánymész poritott	—·08	1 drb legfinomabb Izsák terpentin szappan 1/4 kgr-os	—·26
1 „ gépolaj vékony . .	—·52	1 „ takarmánymész darabos	—·10	1 drb legfinomabb Izsák terpentin szappan 1/5 kgr-os	—·23
1 „ gépolaj vastag . .	·88	1 , rézgálic (kékkő) . .	—·58	1 kg zománclakk közép minőség	2·—
1 „ motorolaj	1·28	1 „ kénpor	—·48	1 tekercs 10 m. fedéllemez 200-as . . .	4·50
1 „ traktorolaj . . .	1·16	1 „ raffia	1·28	1 liter petroleum	—·30
1 „ hengerolaj	—·88	1 „ káliszappan permetezéshez	—·56		
1 „ gépzsir nehezék mentes	—·82	1 kg kreolin . . .	—·78		
1 kg kocsikenőcs sárga vagy kék uszó .	—·50	1 kg formaldehyd . . .	1·92		

Az összes növényvédelmi szerek kaphatók!

IZSÁK JÓZSEF R.T.

vegyészeti gyar

Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata

Központja: Budapest, V., Pozsonyi ut 31.

8. sz. fiók Debrecen: Csapó u. 17. Telefon 26-55.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

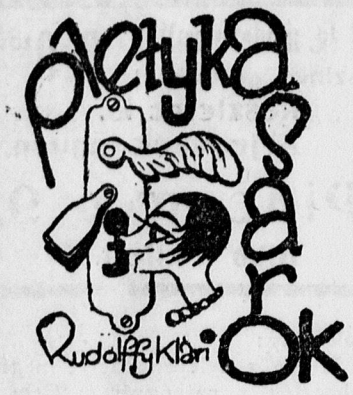
86 Pengőért

TIZ HAVI RÉSZLETRE KAPHATÓ. A 2+1 LÁMPÁS 7016-os

Orion-rádió

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József" keserüviz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyü és rendes bélmüködést biztosit. Számos szakorvosi jelentés bizonyitja, hogy a Ferenc József viz szivés idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuzban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást.

Drága Fincikém! Aki épkézláb ember csak van városunkban, az ez időszerint mind a strandon bonyolitja le egész napi programmját. Ott eszik, alszik, kártyázik — és nem utolsó sorban fölrtöl. A legtöbb strandolónak kidolgozott napirendje van. A csinos, rézbőrü hölgy délelőtt 2-ig csak napozik. Háromra megebédelve és teljesen f ten fog hozzá az első számu flörtöléshez. Az atlétatermetü ifju négyre kidül. Nem birja a szóáradatot. Különben is ebben az időben szokott megjelenni hölgyünk fő flörtje, aki majdnem hat óráig hasal mellette a kemény fapadon. 6 után aztán mind gyorsabban változnak a partnerei. 7 után, sajnos, már nem tudtam megfigyelni.

Esténkint a Vigadóban ülünk, Fincikém. Boldog, boldogtalan ott táncol estéről-estére. Hál Istennek elég sokan szoktunk lenni. Csak a könyökjog érvényesül. Egyszóval táncőrület van. Csak ketten nem táncolnak az egész lokálban. Sőt még talán nem is beszélgetnek. Csak néznek egymásra, iszonyu kedvesen. Ők jelenleg a legeslegujabb szerelmes pár az egész Vigadó környékén. Annyira ujak, hogy még az emberek se tudnak róluk. Szegények nem sokáig fognak ilyen békeségben üldögélni a sarokban.

Pofon is csattant már a nyári melegben, Fincikém. Csodálatosképen nem férfi kapta, hanem nő. Az egyetlen enyhitő körülmény, hogy a mamájától. A hölgy, aki az anyai intelmeket kapta, nem régen ment férjhez. Két nap mulva azonban visszament a mamához. Utána a férj. A papa tárgyalt a férjjel, a mama a feleséggel. Utóbbi tárgyalásnak csattanós vége volt. Azóta már minden rendbejött és a szereplők jelenleg a legboldogabb ifju házasok.

Vannak szerelmesek, Fincikém, akik kötelességüknek érzik, hogy a nap minden órájában együtt legyenek. Akár jól esik, akár nem. Elveszettnek hiszik a napot, amelyen egy programmot nem együtt bonyolitottak le. Ebbe a kategóriába tartozik az ifju hosszu szerelmespár is. A hölgy talán még egy-két centivel vezet is. Uszoda együtt, ebéd együtt, mozi együtt, tánc együtt — már ugy megszokták őket együtt, hogy nem is érdekesek többé.

Fincikém! és végül egy sikerült történet — külföldi kapcsolatokkal. A szőke mérnök még a mult nyáron beleszeretett egy itt időző szép olasz lányba. Beszélgetni nem tudtak ugyan sokat, mert a mérnök ur egy nyelvet bir és az a magyar nyelv. A bucsuzásnál a kis olasz megfogadta, hogy történjen bármi, viszszajön az idei nyáron is. Tegnap aztán jött is egy levél Olaszországból, az olasz kislánytól, olaszul irva. Rohant a szőke fiatalember a barátjához, aki aztán le is forditotta neki a levelet. A kislány irja, hogy nem tudja elfelejteni, hogy még mindig szereti és augusztus 2-án igéretéhez hiven meg is érkezik. A fiatal mérnökkel azóta nem lehet birni. Az óriási virágkosarat is megrendelte az érkezés napjára. Mert már csak az a kérdés ki fogja megkapni ezt a virágkosarat. A fiatalembert ugyanis alaposan falhoz állitotta a barátja. Az olasz kislány lemond a levélben a szőke mérnökről. Más elfoglaltsága miatt nem jöhet el.. Barátja forditása folytán azonban a mi fiatalemberünk erről semmit se tud. Ő csak várja az augusztus másodikát. A barátja bőrébe se szeretne lenni ezen a napon.

Szerető barátnőd

Pletykássy Klarissz.

Befőttes üvegek minden kivitelben. ; Patent befőző üveg, magyar gyártmány
OLCSÓBB A KÜLFÖLDINÉL, AZONOS MINŐSÉGBEN.
Kötöző papirok.
Fagylaltgép, vajhütő, jégszekrény.
DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R.-T.
Telefon 11-75. Rózsa ucca 2. Telefon 16-03.

Vége a Magas Észak romantikájának

Kihaltak már a prémvadászok, akik életük kockáztatásával kergették Kanadában és a hideg északon a nemes vadat. — Farmokon tenyésztik az ezüstrókát, nerzet, cobolyt, nutriát és szakértők válogatják ki a megfelelő példányokat.

Londonban, a Little Trinity Lane és Great Trinity Lane sarkán hatalmas sárgára festett épületben van a Hudson Bay Ltd. törzsháza. Innen irányitották egykoron az egész világ szőrmekereskedelmét. A hatodik emeleten, megfakult blondel keretben elszürkült régi nyomtatványok emlékeztetnek azokra az időkre ,amikor a szőrme-üzlet még romantika volt. Amikor csak királynők vállát födte a hermelinpalást és életveszedelemmel járt elejteni egy-egy ezüst rókát és Newyorkból meg San Franciskóból vitorlás hajókon mentek a prémkereskedők Nomeig, Alaszkába. Nome volt az egyetlen alaszkai kikötő, amelyet veszedelem nélkül közelithettek meg a hajók. Egy-egy hajó prém vadász. Nagy ára volt a szőrmének. A Hudson Bay Ltd. muzeumában őrzött régi nyomtatványok hirül adják, hogy például egy virginiai vidráért még a század elején is a következőket kapta a szerencsés vadász: egy vinchester fegyvert 240 tölténnyel, egy gramofont 12 lemezzel, egy francia női ruhát selyemből és öt kilogramm vegyes konzervet. Az ezüst rókáért pedig valóságos vagyont adtak cserébe. Nyolc hónapig várták a vadászok a kereskedők megérkezését és a pár heti napsütés után ujra rájuk köszöntött az Észak sötétsége és hidege.

Néha hetekig tartott, amig teritékre került egy vad. A prémvadásznak először a vörös, fehér, ezüst, vagy kék róka nyomait kellett megtalálni, ami rendkivül nehéz feladat volt. Még nehezebb volt az állat elejtése. Vigyáznia kellett, mert egy rosszul célzott lövés tönkre tehette az állat szőrméjét. Amrikai trapperek és indiánok voltak a prémvadászok és akármilyen jól fizették is meg a zsákmányukat, a fizetség mégsem állott arányban a kockázattal...

... A Wild-West romantikájának már vége...

... Kihaltak a prémvadászok és farmokban mesterségesen tenyésztik a nemes prémü vadakat...

Lakót ?
szeretne házába?
Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

HOGYAN KEZDŐDÖTT EL A RÓKATENYÉSZTÉS?

Az elmult héten egy ismert budapesti szücsmesterrel, aki maga is sokat járt Kanadában és egyik legalaposabb ismerője a világ szőrmekereskedelmének, napokon keresztül beszélgettem erről a kétségkivül érdekes témáról. Az, amit elmesélt nekem, néha hátborzongatóan érdekes. Egy uj aranyláz konturjai elevenedtek meg előttünk: amiként egykoron a világ minden részéből összesereglett tömegek kutatták Kalifornia sziklái között a boldogságot jelentő sárga aranyat, azonképen lepték el esztendőkön keresztül emberek ezrei Kalifornia megmüveletlen vidékeit, hogy itt farmokon tenyésszék a női divat fejedelmét az ezüstrókát. A konjunkturának ma már vége van, de ezzel együtt örökre eltünt a világból a Wild-West romantikája is.

— Pontosan tiz esztendővel ezelőtt történt — kezdte érdekes előadását, — hogy két német származásu amerikai farmer elevenen fogott egy ezüstrókát. Odahaza tartotta ketrecbe zárva a szuka rókát, más fajtáju rókákkal együtt. A két farmer egy napon észrevette, hogy a rókák közül egy hatalmas vörös állat a többieket kimarva, az ezüstrókával párosodott. Hat hónap mulva négy fióka jött a világra: két ezüstróka és két vörös róka. A róka szapora faj és a két farmer elhatározta, hogy a meglévő három ezüstrókát felhasználva farmot alapit. Egy amerikai bank kölcsönt is adott ehhez a vállalkozáshoz és nyomban részvénytársaságot alapitott. Kissé hosszadalmas lenne leirni a fejlődés további menetét, elég ,ha elmesélem, hogy

amig 1924-ben mindössze egy darab ezüstrókával indult meg a mesterséges tenyésztés, addig 1931-ben több, mint 3000 kisebb és nagyobb ezüstróka farm volt az Egyesült Államokban és rókafarmokat alapitottak mindenfelé.

Svédországban közel százat, aztán Franciaországban, ezüstrókatenyésztést rendezel be IV. Károly egykori werfeni birtokán Tirolban, Magyarországon Gödöllőn, aztán a báró Dőryek és gról Apponyiak birtokán kezdtek kisérletezni. Az amerikai farmok az első időben átlagban negyven százalék osztalékot fizettek.

AMERIKA SZÁZEZERSZÁMRA DOBJA PIACRA AZ EZÜSTRÓKÁT

— Természetes, hogy ilyen nagy termelés mellett az eredmény is hihetetlenül nagy volt és Amerika hatalmas tömegben dobta London, Páris Lipcse aukcióira a legiktünőbb minőségü ezüstrókát. Amig azelőtt már egy-egy tucat elsőrangu szőrme eseményszámba ment, addig

1932 elején Amerikából 350 ezer darab ezüstróka jött át eladásra és ennek az volt a következménye, hogy például azt a minőséget, amit 1930-ban 1600 pengőért vettek meg, 1932-ben 450 pengőért kinálták!

— Ilyen árak mellett a tenyésztés már nem volt rentabilis. Egy-egy ezüst róka felnevelése a tenyeésztőnek mintegy 420 pengőjébe kerül. Megfelelő farmot kell berendezni, ezt körül kell keriteni, őröket kell alkalmazni, az őrök kis tornyokban éjjel-nappal vigyáznak az állományra, állandóan szakszerü állatorvosi felügyelet mellett kell tartani a rókákat, amiknek az eledele is sokba kerül. Kétszersültet, tejet, tojást, éretlen gyümölcsöt, apró mezei vadakat, halat, sok esetben pedig diétás kosztot kapnak az ezüstrókák és komoly tudósok foglalkoztak azzal a problémával, melyik vitamin-elmélet mellett való táplálás alkalmasabb a szőrme legszebb kifejlesztésére. Az állatokat eleinte agyonlövéssel végezték ki, aztán vizbe fojtották, most azonban strichnininjekcióval pusbztitják el az állatot.

A nagy árzuhanás folytán nem volt már többé racionális a tenyésztés és a konjunkturát dekonjunktura váltotta fel. A kis farmok tönkrementek, a nagyok pedig leölték állatállományukat, piacra dobták egész készletüket, elkezdtek likvidálni és e pillanatban még nem tudjuk, mit hoz e tekintetben a jövő. Az idén már meg is látszott a leépités nyoma az idei aukcióiárak husz-harmincöt százalékkal magasabbak a tavalyinál, mi érthető és indokolt is.

A SZOVJET VALÓDI COBOLYTENYÉSZETET LÉTESITETT

— Egy ezüstrókatenyésztés után — folytatta érdekes elbeszélését — sor került a többi nemes szőrmevad tenyésztésére is. A kisérlet a legtöbb állatnál bevált. A nerz, ezüstmedve, kékróka, sőt már legujabban a valódi coboly tenyésztése is sikerült. Az Utóbbival a szovjet foglalkozik és pedig a hallei egyetem egy kiváló tanárát szerződtették szakértőüzletvezetőnek a coboly-farmokhoz.

— Amerikában hatalmas tömegekben tenyésztik a pézsma-patkányt, annál is inkább, mert odaát óriási területek vannak, amelyek egész éven át viz alatt állanak és igy különösen alkalmasak pézsmatenyésztésre. Évekkel ezelőtt egy Coudenhove gróf Európába is áthozta

HAAS LIPÓT

Ferenc József ut 58.
Telefon 29-63.

Fürdősapka . . . . P —·28
Fürdőcipő friss áru P 1·40
Fürdőtrikók leszállított árban!
65 cm. széles Rabaléum padlólinóleum mtr. P 2·60
Szövet sezlontakaró P 10·—
Mokett sezlontakaró P 47 —
Függönyök nagy választékban!

LINOLEUM

a pézsmapatkányt és Csehszlovákiában megkezdte a tenyésztésüket. Ma már hatalmas mértékben szaporodott el és az Elbén feluszva, a mellékfolyók gátjait pusztitja. Szászországban prémiumot tüztek ki a hatóságok a pézsmapatkányra, amely a Vágon és a Dunán keresztül eljutott Magyarországra is, a Győr melletti Duna-ágban sokan fogják.

*

... Azért ma is vannak helyek, ahol prémvadászok irtják a nemes vadat. Szibéria északi részén. De már a prémvadászat is a modern technika eszközeivel történik Részvénytársasági alapon: repülőgépek kutatják fel a vadat és repülőgépek szállitják el a felkutatott területre a vadászokat.

... A romantikának már itt is vége van...

Paál Jób

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 29-én, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Rubi József földmunkás, leány: Anna Aranka. Kovács László közrendészeti tiszthelyettes, fiu: Tibor Endre. Szunyogh László földmunkás, fiu: Sándor.

Házasságok: Ifj. Nagy Károly—Ócsay Matild. Czizmadia József—Orbán katalin. Honossay András—Gál Juliánna. Csuka Imre—Szabó Juliánna. Tóth András — Kusztó Margit.

Halálozások: Hami János ref. 9 hónapos, Madách u. 11-a. Tóth Magdolna ref. 10 éves, Tetétlen, Horthy u. 18.

PANASZA VAN A LAPRA?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

Vakmerő betörők garázdálkodtak a Simonffy uccán

A rendőrségnek jelentették, hogy a Simonffy ucca 19. számu házban, a Schwarcz nővérek lakásába álkulcs segitségével betörtek és a lakást teljesen kifosztották. Elvitték a szekrényben talált 900 pengő készpénzt, nagyobb értékü ékszereket és értékes holmikat. A betörést az alatt az idő alatt követték el, mig a két nővér sétálni volt.

A rendőrség megállapitása szerint a tettesek tudták, hogy milyen időtájban mennek a nővérek sétálni, tudták azt is, hogy az előszoba ajtaja nagyon könnyen nyitható és nem lesz sok baj a lakásba való behatolással. Valószinüen napokon át tartották megfigyelés alatt a Simonwffy ucca 19. számu házat és olyan elővigyázattal hajtották végre a betörést, hogy senki nem lephette meg őket. A rendőrség a nyomozást folytatja a betörés ügyében és a jelek szerint rövidesen kézre is kerülnek a tettesek.

Üzembehelyezik az Első Debreceni Textilárugyárat

A tárgyalások már megindultak a Hitelbank debreceni fiókja és a Mátraalji Textilipar között az üzem kibérlésére. Bérszövés indul meg az üzemben

Tegnap az enyvkartell debreceni garázdálkodása kapcsán emlékeztünk meg arról, hogy az azóta megszünt Általános Forgalmi Bank tulajdonában volt Első Debreceni Textilárugyárnak azért kellett megszünnie, mert nem tudta megkapni a kedvezményes ipari áramot. Két évi szünet után most, ugy látszik, ismét megindul ez a leállitott debreceni gyárvállalat. Nevezetesen ujabban a Miskolci Textilipar telepén és gépeit bérlő Mátrai Textilipar, illetve ennek tulajdonosa, Walter J. kezdett az Első Debreceni Textilárugyár bérbevételére vonatkozólag is tárgyalásokat. A Mátrai Textilipar ugyanis rendkivül kedvező körülmények között dolgozik, igy legutóbb nagyobb rendelést kapott a Kispesti Textilgyártól is. Ez késztette állitólag Waltert arra, hogy a Debreceni Textilárugyárat is bérbevegye és üzembe helyezze.

KÖZISMERTEN KIVÁLÓ FÜRDŐRUHÁINK IDÉNYVÉGI ÁRUSITÁSA MEGKEZDŐDÖTT KARDOS LÁSZLÓ

A hatóság élénk figyelemmel kiséri a szabolcsi népet csábitó titokzatos szekta-agitátorokat

Moszkva kezét sejtik a Jehova-vallás néven terjedő mozgalomban

Nyiregyháza, julius 28. Azt a lesujtó kijelentést hallottuk, hogy Magyarországon Moszkva keze Tokajig ér el. Valóban a sárospataki szervezkedők leleplezése óta számos gyanus mozzanatról tettek jelentést a tiszamenti falvakból. Különösen egyházi emberek mondják megdöbbenéssel ,hogy egész sereg uj szekta terjed a nép között és a vallásujitás örve alatt való politikai célok lappangásától tartanak. Az uj szekták tanait befogadók, amikor bejelentik kilépésüket papjuknál, olyan cinikusan viselkednek, olyan kijelentéseket emgednek meg maguknak, amik a fennálló társadalmi rendre fenyegetőek és szemben állanak a nemzeti gondolat igazságával.

A nyiregyházi tanyákon is kisért a Jehova-vallás néven ismert mozgalom amelynek hullámai felkeltették az illetékes hatóságok figyelmét is.

Az aggasztó lelki árvizveszedelem szóba került a vármegyei közigazgatási bizottsági ülésen is, ahol többek hozzászólása után leszögezték, hogy soha eddig a szektamozgalmak politikai háttere tekintetében nem is jutottak pozitivumok a hatóság tudomására, élénken figyelik a szervezkedést és ha igaz a hiradás, hogy egy-egy szekta pénzt is ad a kitéröknek s kétségtelen Moszkva kezének közremüködése, a hatóság csirájában fojt el minden aknamunkát a nemzeti és valláserkölcsi társadalom ellen.

ÉJSZAKAI TALÁLKOZÁS.

Az Angyalföldön éjszaka két gyanus fiatalember megállit egy hazafelé tartó urat.

— Bocsánat uram, — mondja az egyik — lenne szives kölcsönadni egy pillanatra egy pengőt?

— Minek az kérem?

— Fej vagy irással akarjuk eldönteni, hogy kettőnk közül melyikünké lesz uraságod órája és melyikünké a pénztárcája.

Rádió, Csillár, Kerékpár vásár
legolcsóbb árakon.
Rádiókölcsönzés
Soltész,
Kálvin-tér 2.

A GyOSz nyilatkozata a Standard Villamossági r. t. megafon ügyében

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége a következő nyilatkozat közzétételére kért fel bennünket: A Standard villamossági rt.-ot, Szövetségünk tagját, a képviselőház sulyos támadások érték, melyeknek lényege az volt, hogy a vállalat hazafiatlanul viselkedett, amikor Romániába a magyar revizió ellen irányuló népgyülére megafont adott kölcsön. Szövetségünk előtt nem lehet közömbös, hogy egy magyar ipari vállalat a maga üzleti tevékenységében megsérti-e azokat a legmagasabbrangu hazafias érdekeket, amelyeket minden magyar szem előtt tartani köteles s amelyek között első helyre éppen a reviziós törekvéseket teszszük. Szövetségünk ezért igazolásra hiyta fel megvádolt tagját. A Standard villamossági r.-t. Szövetségünk elnöksége elé terjesztette a kérdésre vonatkozó levelezését, melyet egyébként önként a kereskedelmi minisztériumnak is beterjesztet és ezekből Szövetségünk megállapitotta, hogy az Unió vagongyár szatmári cég megállapodott a Standarddal, hogy egy május 27. és 28-dikán tartandó „ünnepély" alkalmából megafont kölcsönöz neki napi 50 pengő, tehát összesen 100 pengő kölcsöndijért, amint ezt az Unió vagongyár szatmári cég magyar nyelven irt levelében elismeri. A magyar cég tehát nem revizióellenes ülésre adta kölcsön megafonját, hanem a vagongyár ünnepélyére és egy pillanatig nem gondolt, nem is gondolhatott arra, hogy eszköze magyarellenes propagandát szolgál. Ambár a Standard tulnyomórészt amerikai tőke alapitása, vezetősége derék magyar emberekből áll, kiknek igaz hazaszeretete minden kétségen felül van s csak sajnálni lehet, hogy egy üzlet kapcsán, mely egyetlen olyan momentumot sem mutat fel, mely alkalmas volna a cég vagy vezetői hazafias érzéseinek meggyanusitására, az ország házában ez a vád ellenük elhangozhatott.

* * *

A GyOSz-nak, mint pártatlan fórumnak pártatlan fórumnak, nyilatkozata után ugy a sajtó, mint a közönség revizió alá kell hogy vegye a Standard rt.-vel kapcsolatban elfoglalt elitélő álláspontját, miután kiderült, hogy a képviselőházi támadás egyoldalu és tendenciózus adatok alapján hangzott el. A GyOSz szigoruan kivizsgálta az ügyet, megállapitotta a Standard ártatlanságát s mi a magunk részéről is örülünk annak, hogy ez a hatalmas magyar vállalat valóban nem vétett sem az üzleti etika, sem a nemzeti érdekek ellen..

— **Nem tudja felépiteni székházát a Városi Dalegylet.** A város a Városi Dalegyletnek telket engedett át székházépités céljára azzal, hogy egy év alatt tartozik a Dalegylet az épitkezést megkezdeni. A Városi Dalegylet, utalással a mai nehéz helyzetre s arra, hogy most pénze nincsen, a határidő kitolását kérte. A város vezetősége a kérést nem teljesitette.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Orvosi haskötők

egyenestartók mérték után készülnek

GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós ucca 5. szám.

A debreceni pincérek kérelme a nagyközönséghez

A sulyos gazdasági válság és a nagy üzleti pangás nagyon nyomoruságos helyzetbe juttatta a debreceni pincéreket. Minthogy eddig a nagyközönség volt a pincérek munkaadója, tehát legelőször is hozzá fordulunk, hogy nyujtson segédkezet az örökké udvarias és rendelkezésre mindig szolgálatkész Janinak, Józsinak, stb., akkor, amikor a szégyenletes borraval6 eltörléséért és az egypincéres rendszer bevezetéséért küzd.

Az egypincéres (Revior) rendszer és a százalék bevezetése soha sem volt annyira égetően szükséges, mint most, amikor a magyar idegenforgalom emelkedési arányszáma jóval tulhaladja a jó békeidőket. Debrecen városát amugy is sürün látogatják a külföldiek és ellátjuk sok minden jóval, hasznos tudnivalóval, de egyebet, mint „Merci, Tank Jou" nem kapunk és ugyanakkor, amikor a külföldiek duskálnak a sok jóban, azon a napon a pincér ingyen dolgozott. — (Persze, nekik fogalmuk sincs erről!)

De szabad legyen a debreceni publikum érdekeit is szóvá tenni. A debreceni vendéglősök és kávések állandóan hangoztatják, hogy a publikum teljesen elszokik a nyilvános helyek látogatásától, elfelejtik azonban azt a csekélységet, hogy épp a legolcsóbb kávéházi és vendéglői cikkeknél a borravaló adása majdnem jóval meghaladja az általunk kért 10—15 százalékot.

Miután pedig ezt a nagyközönség sem birja, inkább elmarad a megszokott kávéházától, illetve lemond a mindennapi kedvenc zónájáról. Mi azonban tengődünk, mert a nagyközönség átformálódott, a mulatság, a dáridók helyett táncol, sok a hölgyközönség, akitől semmit sem kapunk, ezzel szemben a dolgunk megduplázódott, keresetünk pedig egészen lecsökkent. (A havi 8 pengős fix, ha ugyan mindenki megkapja, bizony nagyon kevés a higienikus öltözködésre.)

Ami a kiszolgálást illeti, a borravalós kiszolgálás ugy megy, hogy kitől mit lehet várni. (Aki a mulatság hevében megfeledkezik, az a jövőben nem igen lesz kedves vendég!)

A százalék-rendszer mellett garantáljuk, hogy mindenki a legpontosabb, a legudvariasabb kiszolgálást fogja kapni, mert tudjuk, hogy megkapjuk a munkánk ellenértékét. Ez a nagyközönségnek is nagy kényelmére szolgál, mert nem kell azon tünődnie, hogy mennyit is adjon.

A debreceni pincérek nevében:

Gerendy L. Jenő.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Debreceni figurák

AZ UJSÁGBRIGANTI

Vacsora után loholok a kávéházba. Majd lenyelem a fogvájót, ugy sietek. Egész nap robotoltam, nem tudom, mi történt tegnap óta a világon. Valami fullasztó szomjuság kinoz. Minden városi ember ismeri ezt a tikkadtságot. Ujság kell! Betü!! Kép!!!

— Józsikám — szólok idegesen a pincérnek — hozzon egy feketét és az összes lapokat, revüket, közlönyöket, szemléket.

Józsi rohan a feketével, leteszi, megáll, forgatja a fejét, elkomorodik. Rosszat sejtek.

— Valami baj van?

Bizalmasan, majdnem megtörten mondja.

— Macera dr. már megérkezett...

Józsinak ez a bemondása ugy hat rám, mint egy végzetes pörölycsapás. Évek óta dul a harc Macera dr. és a kávéházi közönség között, amelynek én is egyik szerény, de szenvedő tagja vagyok. Macera dr. már félnyolckor vacsorázik a helyszinen és tudja, hogy a pincérek is gyülölik, hát saját maga hordja össze a laptermést. Most is ott ül a sarokpamlagon. A háta megett és két oldalt husz képeslap, előtte az asztalon huszonöt napilap alkot számára megközelithetetlen barrikádot. Az ujságosasztalon már csak egy-két ócska lap hervadozik, amiket a mult héten kiolvastam.

— Józsikám — esengek kedvenc pincéremnek — csináljon valamit az ég áldja meg.

Józsi elszántan elindul. Lábujjhegyen. Ravasz taktikus: oldalról próbálkozik bekeritő mozdulattal. Mikor Macera dr. asztalának sarkához ér, a félméteres ujsághalom tetejéhez nyul lehelletszerü simasággal és megfogja egyik ujság csücskét. Olyan finoman dolgozik, mint egy zsebmetsző. Hiába! Macera felpillant a barrikád mögül.

— Olvasom! — reccsenti keményen és kérlelhetetlenül.

A pincér rámhunyorit és elsomfordál.

Várok. Macera dr. olvas. Negyvennégy lap mellett a negyvenötödiket böngészi: Nézem az órát: négyóránként egyet lapoz. Mikor a végére ér: visszafele forgat. Aztán a keresztrejtvény megfejtéséhez kezd.

Briganti! — nyögöm magamban és elönt a hőség. Az erek pattogva feszülnek az agyamban. Ma kivárlak, lator, kivárlak, ha belepusztulok is! — zakatol bennem a sirós düh.

Macera dr.-hoz vendégek érkeznek. Fiatal házaspár. Leülnek. Macera rákönyököl két karjával az ujsághegyre. Ugy gubbaszt felette, mint Jerémiás Jeruzsálem romjain. És édes csevegésbe kezd. Bőségesen, derüs önfeledtséggel cseveg.

Istenkém! — horkanok fel, miközben az órára nézek. Már fél 10. És még mindig nem tudom, hogy mi történt Balbóval, mit mondott Mussolini Gömbösnek, mit nem mondott Hitler Dollfussnak, milyen adókat emeltek, hány tőzsdeügynök lett öngyilkos Newyorkban, van-e már centerhalfja a Bocskaynak és kánikulát vagy záport jósol-e holnapra a Meteorologia? Tudatlan vagyok, tájékozatlan, zavart. Mintha sürü, fekete kendővel bekötötték volna a szememet és Macera dr. hurkolta volna meg a görcsöt hátul, hogy sohse lehessen kioldani.

Az ujságbriganti e pillanatban hangosan felkacag. A térdeit csapkodja kinjában, ugy nevet valamin. A féktelen röhejtől az asztal megrezdül s egy rakás ujság a földrehullt. Érzem: itt az a bizonyos történelmi pillanat. Most vagy soha! Aki mer, az nyer! Bátraké a szerencse! Szemesnek áll a világ! Szemérmes koldusnak üres a tarisznyája! Addig üsd a vasat, amig meleg! Villámgyorsan átvillannak bennem az összes optimista, bátoritó közmondások. Hóóó rukkk! Felpattanok és vágtatok az asztal felé. Még hallom Macera dr. vérforraló kacaját. Már ott vagyok, lehajlok, egy marék ujságot megragadok a földön. Egy ugrás hátra, óh, és megmenekültem. Olvasni fogok, nagy ég, olvasni...

A tébolyitó kacajnak vége. Mintha késsel elvágták volna. Végem van.

— Pardon! — szól rám az ujságbriganti hidegen, élesen és szava ugy nyilal belém, mintha hegyes tört döfne a szivembe. Pardon, kérem, még nem olvastam azokat a lapokat.

Vérvörös arccal fordulok felé. Gögösen, dermedt kegyetlenséggel trónol az ujsághimalája felett, mint egy gránitból vésett Buddhaszobor.

Nincs irgalom.

— Tegye le kérem a lapokat. Foglaltak.

Rettenetes szégyenlem magamat. A két fülemet forró parázsnak érzem.

— Tegye hát le! — sürget ridegen. Nem látja, hogy olvasok?

Valamit hebegek, motyogok. Már ismét az asztalomnál ülök.

— Halló, főur, fizetek!

Hazamenet, a sarkon megvettem a legfrisebb estilapot. Mint rendesen . . .

És holnap ujrakezdem a vészes küzdelmet Macera doktor ellen. Mindhalálig!

ORDAS.

Hétfőn, julius 31-én!

A Debrecenben időző budapesti művészek felléptével

NAGY MŰSOROS EST

A NAGYERDŐI VIGADÓBAN

Rossz idő esetén az Arany Bika Üvegtermében.

Szereplők:

PAÁL ERZSI — RAFFAY ERZSI

KERTÉSZ DEZSŐ — RADÓ SÁNDOR

KOMLÓS VILMOS

Zongoránál MARGARET, az Arany Bika Pálmakert művésznője

Vidám bluettek. Cabaré. Ének- és táncszámok.

HACSEK—SAJÓ PÁROSJELENET.

Kezdete fél 9 órakor. Műsor kötelező: 80 fill.

Fővárosi színészek vendegjátéka varosunkban

Rövid egy hete vannak városunkban a *Vica, a vadevezős* cimü szkeccs szereplői és már e rövid vendégszereplésük alatt is annyira megkedvelte a debreceni közönség őket, hogy több helyről kérelemmel fordultak a *nagyerdei Vigadó* igazgatójához, hogy egy *önálló müsoros estére kösse le őket.* A müvészek a „Vica, a vadevezős" cimü szkeccs előadásainak befejezésével szabadságukat akarták megkezdeni, de mivel annak a szimpatikus és kedves fogadtatásnak, amiben *Debrecenben* részük volt, ugy akarták hálájukat kifejezni, hogy teljesen uj müsort állitottak össze erre az előadásra, amelyet hétfőn este a nagyerdei Vigadó nagy terraszán fognak tartani.

Paál Erzsi, a *Király szinház* nagysikerü szubrettprimadonnája ének- és táncszámokkal; *Raffay Erzsi,* a kitünő fiatal tehetséges énekesnő operettrészletekkel; *Kertész* Dezső, a fővárosi szinházak ünnepelt bonvivánja és az ország két legismertebb humoristája, *Radó Sándor* és *Komlós Vilmos,* a népszerü *Hacsek és Sajó* számukkal, valamint kuplékkal és párjelenetekkel fogják kellemessé tenni a nagyerdei Vigadó közönségének estéjét.

Az előadást esti kilenc órai kezdettel beléptidij nélkül rendezik. *Az előadás müsorának megváltása kötelező 80 filléres árban.*

Az uj téli inségmunka tervezetét augusztus 15-ig elkészíti a város

A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben fölhivta a polgármestert, hogy a téli inségmunkák tervezetét készitse el s azt augusztus végéig terjessze föl a kormányhoz, mivel előreláthatóan az inségakcióra ezidén is igen nagy szükség lesz. A polgármester ezért értekezletet hiv egybe, előbb pedig a gazdasági és müszaki ügyosztályt a munkaterv előkészitésével bizta meg, azzal, hogy olyan munkákat irjanak össze, amelyek sok munkaalkalmat biztositanak. A polgármester augusztus 15-én akarja a kimutatást felterjeszteni.

Gyászrovat

Zemplény Jánosné Báthory Zsuzsánna életének 74. évében elhunyt. Temetését köztemetőből vasárnap délután fél 5 órakor Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Halmi Janika, élt 9 hónapot. Temetését vasárnap délután fél 6 órakor köztemetőben Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Kozma Endre, élt 28 évet. Temetése vasárnap délután 6 órakor lesz köztemető szertartástermében görög katholikus egyház szertartása szerint. Temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

34° ÁRNYÉKBAN

A megkésett kánikula Debrecenbe is elérkezett. Olyan hőség zudult a városra, hogy a hőmérő árnyékban 34 fokot mutatott. Az ucca forgalma erősen csökkent, aki tehette, a strandra menekült. Este a nagyerdőn többezer ember keresett hüsülést.

A kánikula egész Európában dühöng. Stuttgartban a német tornaünnepen 1400 balesetet idézett elő a hőség. A versenyzők a hőségtől lefordultak a tornaszerekről és töréseket, ficamodásokat szenvedtek.

Varsóban olyan forróság volt, amilyenre nem emlékeznek. A hőmérő árnyékban 43 fokot mutatott. Sok napszurás fordult elő.

A HŐSÉG HALOTTJA

Szombathely, julius 29. Pintér György 35 éves pénzügyőri felvigyázó szülőfalujában a vasmegyei Vépen töltötte szabadságát. Pénteken kiment egy lovasszekérrel a földekre. A nagy hőségben a szivbajos ember rosszul lett s a lovak közé esett. A lovak megvadultak és keresztülgázoltak Pintéren, aki belehalt sérüléseibe.

1400 BALESETET OKOZOTT A HŐSÉG

Stuttgart, julius 29. Az óriási hőség, mely tegnap óta elviselhetetlen, a német birodalmi tornaünnepen 1400 balesetet idézett elő. A szerencsétlenségek legnagyobb része napszurás, de a forróság következtében a tornaeszközökről sok versenyző, férfi és leány lezuhant, láb- és kéztörést vagy ficamodást szenvedett. A Neckar partján egészségügyőrök vigyáznak, mert a lakosság a nagy hőségben mindenütt fürdik, nem keresi a biztos helyeket és sok ember a vizbe fult.

VARSÓ: 43 FOK ÁRNYÉKBAN

Varsó, julius 29. Olyan hőségre, mint ma, még nem volt eset. A hőmérő árnyékban 43 C fokot mutat. Sok napszurás fordult elő, de halálos szerencsétlenség nem.

FELELŐSSÉG

— No, gyerekek, most annyi példát mondottam, hogy bizonyára tudjátok, mit jelent az: felelősség. Mondd csak Pistike, tudnál most talán te egy példát mondani arra, hogy miért felelős valaki valamiért.

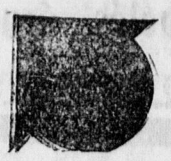
— Tudok.

— No, ki vele.

— A nadrágombo...

— Nem értem.

— Nekem minden nadrággombom hiányzik. Csak ez az egy van még meg. Most ő felelős azért, ha leesik a nadrágom.

NYÁRI VÁSÁRUNKRÓL VISSZAMARADT ÁRUKAT

e héten 1/2 árban árusitjuk

HAVAS HARISNYAHÁZ

Bádogos ucca 1. szám.

Csodálatos szivoperációval tüt vett ki a beteg szivéből a debreceni klinikán dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár

Nagy János hentesmester szivébe hatolt a zsákvarrótü és a hentesmester mégis életben maradt

Nagy János 46 éves hentesmester lakása ajtajában ülve egy hatcentiméteres zsákvarrótűvel dolgozott. A nagy hőségben egy ingben ült a hentesmester és ugy varrt a nagy tűvel, amikor hirtelen belépett a ház kapuján két csendőr. Nagy Jánost nagyon meglepte a két csendőr váratlan megjelenése és a tűt a ruha mellé döfte nagy izgalmában.

A hatcentiméteres zsákvarrótű beleszaladt Nagy János mellébe és a szivet is megsebezte.

A hentesmester eszméletét vesztette a tűszúrástól, ugy találtak rá hanyattborulva a földön. Értesitették a menőket, akik első segélyben akarták részesiteni. Először azt hitték, hogy a nagy hőségtől vesztette el eszméletét a hentesmester és csak amikor kigombolták az ingét, látták, hogy

egy tű furódott a mellébe pontosan a szív fölött.

Azonnal autóra tették Nagy Jánost és kiszállitották az egyetemi sebészeti klinikára. Az orvosok jelentést tettek a ritka esetről dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanárnak, aki maga sietett a ritka esethez. Megállapitotta, hogy csodálatosképpen a tűszúrás nem okozott szívbénulást. Nagy János eszméletlenül hevert a műtőteremben. Azonnal hozzákezdtek az operációhoz. Ilyen eset még nem volt a klinikán, hogy élő szívből operáljanak ki varrótűt.

A tű hegye áthatolt a szív balpitvarába is és ez tette igen veszélyessé az operálást.

A csodálatos szivoperáció bravurosan sikerült, a professzor kivette a tűt a szivből, bevarrta a sebet és a beteg állapotában lényeges javulás állt be.

A klinikán az orvosok most Nagy Jánost figyelik, ő áll az érdeklődés homlokterében, akinek szivéből kioperálták a tűt. Biznak abban, hogy felépül „halálos" sérüléséből.

Nagy János az operálás előtt egy percre visszanyerte eszméletét, megkérdezték tőle, hogyan történt a sérülése. Nagy János alig hallhatóan mondta:

— Magam sem tudom már, csak hirtelen jött a két csendőr, meglepődtem igen nagyon és ugy szaladt a húsba a tű, de...

Tovább már nem tudta mondani, elájult.

Szombaton este elindultak a debreceni cserkészek Gödöllőre

Szombaton este fél 8 órakor a jamboree-ra induló cserkészek a református főgimnázium udvarán gyülekeztek. Mintegy 250 cserkész zeneszó mellett indult el a pályaudvarra, ahol már várt a különvonat, amely a debrecenieken kivül 4 nyiregyházi, 1 derecskei, 1 hajdúböszörményi és 1 kisvárdai cserkészcsapatot visz a táborba. A cserkészek a pályaudvaron még sokáig elbeszélgettek hozzátartozóikkal, barátaikkal, majd sípjelre elfoglalták helyeiket a kocsikban és háromnegyed 9 órakor víg nótaszó, kalaplengetés közben gördült ki a vonat a pályaudvarról. A cserkészeket Roncsik Jenő dr. cserkésztiszt kisérte a táborba.

Budapest, julius 29. A hét végére megkétszereződött a gödöllői cserkésztábor létszáma most már több mint hatezer magyar cserkész ütötte fel sátrát az erdőben. Holnap folytatódik a felvonulás és hétfőre már együtt lesz a dsembori 10.000 magyar cserkésze.

A külföldi cserkészek közül a japánok holnap délben háromnegyed 1 órakor érkeznek meg a keleti pályaudvarra. Japánból 10 főnyi csapat jön. Háromnegyedkettőkor futnak be a bolgár cserkészek a Petőfi térre. A bolgárok ugyanis hajón jönnek. Este háromnegyed kilenckor ugyancsak a Petőfi térre megérkezik a dán cserkészkontingens is.

Hétfőn körülbelül 1500 lengyel cserkész jön meg. A legtöbb cserkész — mintegy 2100 — Angliából jön. Ebben a számban azonban bent vannak Anglia gyarmatainak cserkészei is, igy a kanadaiak, délafrikaiak, jamaikaiak, akik együtt érkeznek az angol birodalom cserkészeivel. Az angol tábor vezetői Godfrey Fausett tábornokkal az élén, ma délelőtt érkeztek meg és azonnal kiutaztak Gödöllőre, ahol megtekintették táborhelyüket. Este megérkeznek az osztrákok „szállácsinálói" is.

Közben a gödöllői erdőben a befejezéshez közelednek az előkészületek és már kezd kialakulni a nemzetközi tábor. Száz és száz sátrat állitottak már fel és készülnek a dsembori különféle épületei: a bemutatásokra alkalmas nagy aréna, a több mint 300 elárusitóhelyből álló üzletváros, a 2000 személyt befogadó szinház.

Augusztus 2-ára, az ünnepies megnyitás napjára már teljesen elkészül a sátorváros, amely két hétig vendégül látja a világ cserkészeit.

Bikszád gyógyfürdő ERDÉLY KARSBADJA

Biztos gyógyulást nyujt az összes gyomor-, epekő-, cukor-, máj- és hólyagmegb tegedéseknél. — Ez évben nagyon olcsó árak vannak az elő- a fő- és utószezonban

A főszezon (julius 1-től augusztus 25-ig) árai:

A Berta lakban 1 ágyas szoba napi 75 Lei — Pensióval étlap szerint 135 Lei
A Mária „ 1 „ „ „ 60 „ — Pensióval „ „ 120 „
A Móricz „ 1 „ „ „ 40 „ — Pensióval „ „ 100 „

A Berta lakban 2 ágyas szoba napi 135 Lei
A Mária „ 2 „ „ „ 105 „
Az Anna „ 2 „ „ „ 80 „
A Móricz „ 2 „ „ „ 80 „

A napokban érkezett rendelet szerint **ingyenes fürdővisum és félár vasuti utazás.** — Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Amerikai cserkészek Debrecenben

Azokon a cserkészeken kivül, akik nagy csoportban fogják Debrecen városát meglátogatni, egy kisebb, amerikai fiukból álló társaság is felkeresi városunkat. Daróczy Sándor Mc Keesport, Pa Független Magyar Református Egyház kitünő fiatal lelkésze, aki debreceni ember és édesapja a Csapókertben, Magyar u. 9. sz. alatt lakik, elhozza városunkba azokat az előkelő amerikai fiukat, akik vele jöttek át a jomboreera Gödöllőre.

A 16 tagból álló kis csoport augusztus elsején érkezik Magyarországra, 15 napig Gödöllőn lesznek, 17-én Püspökladányba érkeznek, 18., 19., 20-án Debrecenben lesznek, 21—24-ig Miskolcon.

Egy londoni kórházban meghalt Ujhelyi Nándor iró

London, julius 29. A Daily Expressz szerint *Ujhelyi* Nándor, az ismert magyar szinmüiró, aki egyik darabja előadásának előkészitésére Párisból Londonba érkezett, a Charing Cross kórházban váratlanul meghalt. Valószinüleg elrendelik majd a holttest felboncolását a halál okának megállapitására. A hatóságok most keresik a hozzátartozókat, hogy azok a boncolásnál jelen legyenek.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, julius hó 30-án.

Református templomokban. Nagytemplom d. e. 10 óra: dr. Farkas Pál, d. u. 5 óra: Uray Sándor. Kistemplom d. e. 9 óra: Kovács József, 11 óra: dr. Soós Béla, d. u. 5 óra: Kiss Antal. Kossuth ucca d. e. 10 óra: Siposs Imre, d. u. 5 óra: dr. Módis László. Árpádtér d. e. 10 óra: Kiss Antal, d. u. 3 óra: Márki Kálmán. Ispotály d. e. 10 óra: Szabó Gyula, d. u. 5 óra: Kulcsár Dezső. Homokkert d. e. 10 óra: Halász András. Csapókert d. e. 10 óra: Kalas Ferenc, d. u. 3 óra: Kulcsár Lajos th. Téglavető d. u. 3 óra: Benke Tibor. Kerekestelep d. u. 3 óra: Csiky Pál th. Szikgát d. u. 3 óra: Mezei Béla. Wolaffka-telep d. u. 3 óra: Kalas Ferenc. Nyulas d. e. 10 óra: Tömöry Lajos th. Téglaskert d. u. 3 óra: Melegh Dániel th. Nyilastelep d. u. 3 óra: Papp Géza th.

Az evangélikus templomban vasárnap d. e. 10 órakor prédikál Uray Sándor ref. lelkész. Az oltári szolgálatot Poputh Viktor h.-lelkész végzi.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt lévő imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9i-g vallásos estély vegyeskar- és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

PIAC UCCA 41.
Nemcsak olcsón, de jóminőségü
gyapjuszövetet, bélés árut
vásárolhat
Feldheim Dezsőnél, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

Szegín Janó

Sziklák között, aprócska völgyben
parányi ház,
fölötte koronásan, zölden
vén hárs vigyáz.
Legényke dől a ház falának,
sután danol:
„Hej, enyím bánat, kutya bánat
nem alhatol.

Ancsurka venni felesígnek
az vóna jó!...
Hej, aztat sohanem megíred
szegín Janó.
Ancsurka haja mint a kender,
az arca hó...
hej, mír te nem vagy gazdag ember
szegín Janó.

Krumplicska, illatos pohánka
minek való,
ha csak mindig busul magába
szegin Janó.
Zabocska csak mindig van egynek,
ez a hiba,
mer mán asszonynak ís gyereknek
nyimám kleba.

Világtul óta mindig így vót
kicsinka zab,
de rígen azir a szegín tót
vót boldogabb.
Mer azir akarmint szegín vót,
vót kenyere,
mer tette nyakba nagy kerík drót
s ment dílfele.

Mer ott lenn sok jó ember lakta,
nagy gazdaníp,
szegín tótnak mindig akadta
repedt fazík.
Vót repedt fazík, törött ablak,
asszony, gyerek...
mer a garasbul, amit adtak
kenyírke lett.

Garassal tele vót a tüsző,
az vót a jó.
Vettunk malacka, gyenge üsző,
szíp kis gidó.
Enyím papuska is csinyáta,
míg meg nem hótt...
Hej, Bozse moj, mikor lesz ujra,
mint rígen vót?"

Sziklák között, aprócska völgyben
parányi ház.
Fölötte koronásan, zölden
vén hárs vigyáz.
Legényke dől a ház falának,
sután dalol:
„Hej, enyím bánat, kutya bánat
nem alhatol!"

GÁCS DEMETER.

A szökevény rab lelőtte az üldöző csendőrt

A csendőr eltévedt golyója megölt egy aratómunkást

Szombaton hajnalban izgalmas hajsza után, melynek során egy csendőr és egy arató életét vesztette, elfogták Márkus Szabó János 23 éves madocsai legényt, aki megszökött a dunaföldvári járásbiróság fogházából. Márkus Szabó János szüleinek bántalmazásáért háromhónapi fogházbüntetést kapott, amelyet a dunaföldvári fogházban töltött.

Egy hónappal ezelőtt vakmerő módon megszökött:

a fogházőrt lefogta, cellájába zárta és elmenekült. Azóta az egész környék csendőrsége kereste.

Julius 26-án a csendőrségnek tudomására jutott, hogy

a megszökött legény falujában mulat több arató munkáskással együtt.

Azonnal csendőrök mentek a faluba, hogy elfogják a megszökött rabot. A legény nem engedelmeskedett a csendőrök felszólításának, hirtelen

előrántotta revolverét és egy csendőrt agyonlőtt.

A csendőrök viszonozták a tüzelést s ennek során

egy eltévedt golyó egy aratómunkást halálra sebzett.

Márkus Szabónak ismét sikerült megszöknie.

Ma hajnalban végül sikerült elfogni Márkus Szabót egy madocsai ház padlásán. A legényt még egy gyilkossággal gyanusitják.

KÖZGAZDASÁG

ERŐSEN OLCSÓBBODOTT A BUZA A TERMÉNYTŐZSDÉN.

Eladások:

Buza: 150 q dtuli .77) 9.70 pp., 200 q ftiszai (80) 9.60 pp., 150 q ftiszai (83) 10.20 pp. msz., 150 q ftiszai (80) 9.80 pp. mai, 150 q fejérm. (80) 9.80 beszáll., 300 q ftiszai (80) 9.75 pp., 450 q fejérm. (79) 9.70 pp., 1200 q dtuli (80) 9.70 pp., 150 q dtuli (80) 9.75 pp., 150 q ftiszai (77) 9.65 pp., 300 q tiszai (80) 10.30 pp. VIII., 500 q tiszai (80) 10.25 pp., 450 q tiszai (80) 10.20 pp., 600 q tiszai (80) 10.20 pp., 300 q karcagi (80) 10.20 pp.

Rozs: 300 q 6.25 pp., 600 q 6.20 pp.

Ujbuza: 150 q 7.80 pp.

Az óbuza hivatalos árjegyzése: Tiszai 76—77 kg. 9.65—10.20, egyéb 9.20—9.55.

Határidőüzlet:

Buza: október 10.25, 28, 22, 16, 06, 12, 15, 10, zárlat 10.10—11, március 11.30, 26, 24, 20, 12, 17, 22, 17, 15, zárlat 11.15—17.

Rozs: október 6.82, 85, 92, 85, zárlat 6.86—88, március 7.80, 85, zárlat 7.82—84.

Tengeri: augusztus 8.08, zárlat 8.12—14, május 8.90, 85, 83, 81, 80, 90, zárlat 8.90—92.

Készáruüzlet:

Buza: tiszai uj 77 kg. 9.80—10.20, 78 kg. 9.90—10.30, 79 kg. 10.00—10.40, 80 kg. 10.10—10.50, ftiszai 77 kg. 9.35—9.55, 78 kg. 9.45—9.65, 79 kg. 9.55—9.75, 80 kg. 9.65—9.85.

Rozs: pestv. 6.20—6.30, egyéb rozs 6.20—6.30, tak. árpa I. 7.20—7.35, zab I. 7.90—8.00, zab II. 7.70—7.80, tiszai tengeri 7.90—8.00, egyéb tengeri 7.90—8.00, korpa 5.00—5.10.

A készáruvásáron buza 40—45 és rozs 20 fillérrel olcsóbb, zab és tengeri nem változott, árpa 10 fillérrel olcsóbb.

❖❖❖

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 19.20—19.60, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 420.00—430.00, 100 lei 3.40—3.44, 100 leva 4.00—4.26, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50.

*

A szinarany kilója 5190—5180 pengő.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra!

Elfelejti gondját, buját, baját,
Ha megnézi a magyar artisták szenzációs müsorát!
Belépődij nincs. **Csak még egy pár napig** a szokott cirkusztéren. Kezdete este fél 9 órakor.

Magyarország azt kívánja, hogy szomszédaival egyenjogu helyzetbe jusson

— mondta Gömbös miniszterelnök a külföldi sajtónak

A miniszterelnök, aki szombaton este érkezett haza és akit utján állandóan ünnepeltek, római látogatásának eredményével meg van elégedve

Páris, julius 29. A Matin hosszabb nyilatkozatot közöl, amelyet Gömbös miniszterelnök tett a lap, római tudósitója számára.

A miniszterelnök előrebocsátotta, hogy berlini és bécsi utja után sulyt helyezett arra, hogy Rómába is ellátogasson, megismerje az olasz miniszterelnök véleményét a Magyarországot érdeklő és a négyes-szerződéssel kapcsolatban álló kérdésekről.

— A másik oka utazásomnak — folytatta a miniszterelnök — az volt, hogy meg akartam vizsgálni az olasz-magyar gazdasági kapcsolatok kérdését. Erre annál nagyobb szükség volt, mert előzetesen Berlinben és Bécsben jártam, ahol ugyancsak gazdasági kérdésekről tárgyaltam Magyarországnak Németországhoz, illetve Ausztriához való vonatkozásában. Kivánatosnak tartottam, hogy az olasz kormánnyal megvitassam, milyen feltételek között fejleszthetjük tovább Olaszországba irányuló kivitelünket.

Magyarország ebben az évben nagy termésfelesleggel rendelkezik és nagyon örülne, ha ennek egy részét az olasz piacon helyezhetné el.

— Bécsi látogatásom alkalmával — mondotta még a miniszterelnök — alkalmam volt megállapitani, hogy Ausztriának és Magyarországnak nemcsak a szomszédságból folyó közös érdekei vannak, hanem gazdaságilag is kiegészitik egymást, célszerü tehát, ha a két állam politikai és gazdasági megegyezéseket létesit egymással.

A tudósitó megkérdezte, hogy milyen a viszony jelenleg Magyarország és a kisantant között.

— Ami a gazdasági kapcsolatokat illeti — válaszolta a miniszterelnök —, ezeket kereskedelmi szerződések szabályozzák. Csehország kivételével Magyarországnak sikerült valamennyi szomszédjával kereskedelmi szerződést kötnie. Ami a kérdés politikai oldalát illeti,

Magyarország továbbra is határozottan békés magatartást követ. Azt kivánja, hogy szomszédaival egyenjogu helyzetbe jusson, mert ugy véli, hogy az államok között csak akkor szoros és szivélyes a viszony, ha — valamennyien egyenlő jogokat élveznek és ha elismerik és biztositják valamennyi érdekeit.

— Ugy látszik — tette hozzá a miniszterelnök —, hogy az utóbbi időkben a francia közvélemény érdeklődni kezd Magyarország sorsa iránt. Reméljük, hogy Franciaországban azzal a megértéssel és rokonszenvvel nézik Magyarország helyzetét, amelyet népünk szenvedései és áldozatai megérdemelnek.

A római látogatás gyakorlati eredménye tekintetében a miniszterelnök a következőket mondotta:

— Az első eredmény az, hogy

a magyar kereskedelmi miniszter a jövő héten Rómába megy, ahol folytatni fogja az olasz—magyar kereskedelmi kapcsolatok részleteinek megvizsgálását az olasz szakértőkkel.

Kivánatos, hogy ezeket a problémákat technikailag kellőkép kimélyitsék, tekintettel arra, hogy mindkét kormánynak az az akarata, hogy ezeket megoldja. A kérdés tehát most a szakértők kezébe megy át. Politikai szempontból utazásomnak az az eredménye, hogy megállapithattuk, hogy teljesen egyetértünk az olasz kormánnyal az európai problémák megitélése tekintetében.

A cikk élén a lap közli Gömbös miniszterelnök és Kánya külügyminiszter fényképét.

Gömbös Gyula megérkezett Budapestre

Budapest, julius 29. A miniszterelnököt utján mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták minden állomáson. A miniszterelnök megköszönve a meleg üdvözlést, mindenütt néhány szót intézett az üdvözlőkhöz.

Budapest, julius 29. Gömbös miniszterelnök este a trieszti gyorssal 10.22 órakor érkezett meg kiséretével Rómából. Üdvözlésére sokan jelentek meg a pályaudvaron. A miniszterelnök az üdvözlésekre a következőkben válaszolt:

Testvéreim! Már sokszor mondtam, hogy én a magyar lélek első szántóvetője vagyok és a magyar ekének járok utána, én látom, hogy mennyit kell szántani a barázdát. Amit vetek, nem magamnak vetem, hanem a nemzetnek és amit aratok, nem magamnak aratom, hanem veletek együtt, a nemzetnek aratom. Rómában, ahol a lánglelkü olasz vezérrel (hosszantartó lelkes éljenzés. Éljen Mussolini! — kiáltják a jelenlevők.) megbeszéltük a bennünket érdeklő kérdéseket, azt a benyomást szereztem, hogy nemcsak külpolitikai gondolataim voltak helyesek, hanem az a belpolitikai irányzat is, amelyet én a nemzeti egység jelszavával inditottam utjára.

Magyarország nagy feladatok előtt áll, amelyeket csak ugy tudunk teljesiteni, ha egységesek vagyunk, ha nem nézzük a dolgot a pártpolitika szemüvegén keresztül és ha bizik a magyarság azokban, akik vezérlik.

Hosszantartó taps és éljenzés fogadta a miniszterelnök szavait, amelyek után a közönség lelkes éljenzése közben autójához ment s lakására hajtatott.

Megjelent a gabonajegy, a liszt forgalmiadóváltság és a mezőgazdasági segélyrendelet

Budapest, julius 29. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a kormánynak a gabonajegyrendszer, a liszt forgalmiadóváltság és a mezőgazdaságnak 1933/34. gazdasági évre nyujtandó kedvezmények tárgyában kiadott 6200/1933. M. E. sz. rendeletét, vagyis a bolettarendelet végrehajtási utasitását. A rendelet első része a gabonajegyre, a gabonajegy kötelezettségre, a szelvények beváltására és a gabonalevelek beszolgáltatására, a liszt forgalmiadóváltság kötelezettsége alá eső kereskedelmi őrlésre és az adóváltság alól mentes vámőrlésre, a liszt forgalmiadóváltság lerovására, a malmi tevékenységekkel kapcsolatos általános forgalmiadóra, ennek átalányozására, a gabonakereskedők, a malmok, az őrleménykereskedők és őrleményfeldolgozók könyvezésére és ellenőrzésére vonatkozó szabályokat tartalmazza.

Részletesen szabályozza a rendelet a gabonából előállitott őrleménynek más őrleményekkel történő keverése esetén a fizetési váltság kulcsát. Mentesiti a rendelet a váltság fizetése alól a sütőiparosokat akkor, ha buzalisztet rozslisztte kevernek és a keverés aránya a kenyér cimkéjén feltüntettetik. Uj kedvezményt biztosit a rendelet azzal, hogy az egyesnél magasabb és a kettős számjelzésü rozslisztek után az idén az exportőr gabonajegyérték és liszt forgalmiadóváltság térítésben fog részesülni.

A 2. rész a 100 aranykorona a kataszteri tisztajövedelmet meg nem haladó birtokok és szőlőbirtokok földadó kedvezményére és közmunka szolgáltatásának enyhitésére vonatkozó rendelkezések végrehajtási szabályait tartalmazza.

A 3. rész foglalja magában a mezőgazdaság megsegitésére szolgáló alapszabályzatot a vámőrlés dijára, a lisztforgalom szabályozására és a házi iparszerü kenyérsütés szabályozására vonatkozó rendelkezéseket.

A rendelet kihirdetése napján lépnek életbe azok a szabályok, amelyeket már az átmeneti intézkedések tárgyában előzőleg az 1933. évi 90110. sz. alatt kiadott P. M. rendelet is tartalmazott. Julius 1-től kezdve hatályosak, az ujabb rendelkezésekkel kapcsolatban pedig a rendelet egyes szakaszai állapitják meg, hogy azok milyen időponttól kezdve alkalmazandók.

Bármilyen
könyvkötészeti
munkát
igen jutányos áron, elsőrangu kivitelben készitünk.
Nagy Károly és Társai
könyvkötészete
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Debreceni fiu sikere Amerikában

Detroit, Michiganban Berger Andort az Institute of Technologyn gépészmérnökké avatták.

Berger Andor a József kir. herceg ucca 43. sz. alatt lakó Berger Sámuel fia.

Az itteni állami főreáliskolában érettségizett, de a numerus clausus miatt nem tudott az egyetemre jutni.

Bécsbe kényszerült, ahol az aranymivességet tanulta ki s ott is dolgozott 5 évig.

Innen került az Egyesült Államokba, ahol nappal bizony dolgoznia kellett, hogy fentartsa magát és csak az esti és éjszakai órákat szentelhette tanulásnak. Nagy szorgalmával és kitartásával egymás után tette le a vizsgálatokat, mig most befejezte tanulmányait és gépészmérnökké képesitették.

Az egyik sikkasztó ingéből csavart kötélre akasztotta magát, a másik szivszélhüdést kapott

Prága, julius 29. Még julius 14-én történt, hogy a Moravska Banka hulcsini fiókintézetnél sulyos csekkcsalást fedeztek fel. A nyomozás során letartóztatták Novacsek Heriket, a bank egyik tisztviselőjét és sógorát, Chladil Ferencet. Bár sulyos gyanuokok szóltak ellenük, mégis mindketten megmaradtak tagadásuk mellett. Chladil julius 25-én ingéből csavart kötélre felakasztotta magát, mire rátaláltak, már halott volt. Novacsek sógorának halálhirétől annyira megtört, hogy töredelmes beismerő vallomást tett, az egész nagyszabásu csalási ügyről. Az ügy minden részletét vallomása alapján felfedezték. Novacsek vallomása során megtalálták az elrejtett pénzeket is, aminek eddig nyoma veszett. A vallomás megtétele után Novacsek a szivéhez kapott és holtan esett össze. A nagy izgalom következtében szivszélhüdés ölte meg.

Debrecenbe jön a Popolo di Roma szerkesztője

Budapest, julius 29. A Popolo di Roma szerkesztője Budapesten. Pénteken este Budapestre érkezett Renato *Caniglia*, a Popolo di Roma külpolitikai szerkesztője, aki Magyarországnak lelkes és őszinte barátja.

Caniglia szerkesztőnek könyve készül Magyarországról és ahoz szerzendő adatok miatt érintkezésben van mind a magyar sajtóval, mind pedig a különböző társadalmi egyesületekkel. Illetékes helyre azzal a kéréssel fordult, hogy a trianoni határok fölött részére egy repülőgépen teendő utazást engedélyezzenek és igy 4 etape-ban, *Debrecen*, Szeged, Pécs, Szombathely, repülné körül az országhatárokat. Erre a repülésre Cagliani szerkesztő, a Popolo di Roma budapesti tudósitója, Tibédy Albert kiséri el.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

MEGNYILT!

Bergmann és Klein posztóáruháza

KOSSUTH UCCA 4. SZÁM ALATT.

Nagy választék! Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Balbo az azurflotta hazaindulását elhalasztotta

Milán 6, julius 29. Szikratávirón jelenti a Popolo d'Italia kiküldött munkatársa Shoal Harbourból:

Balbo miniszter elmondta, hogy egyideig még itt kell maradnia. Az amerikai ünnepélyes fogadtatás, a lakomák és a felvonulások fáradalmai teljesen kimeritették a repülőlegénységet, ugy hogy lemondott az európai fővárosok meglátogatásáról.

— A lelkesedésnek elvégre vannak határai, ameddig az ember birja az ünneplést — mondotta Balbo. — Remélem, hogy a hazafelé vezető uton az északi irányt választhatom, ha augusztus 10-ike előtt kedvezőre fordulnak az időjárási viszonyok. Később már erősen rövidül a nap és az Azori szigetek fölött viharok dulnak, éppen ezért szeretném a klasszikus északi utirányt választani. Az irországi Valencia fölött jó időjárást találhatunk és kedvezők a körülmények a leszállásra, mig — ha az Azori szigetek fölött kell elrepülnünk — kénytelen volnék repülőrajomat két részre osztani. Lemondok tehát az európai fővárosok meglátogatásáról és Valencia után a Biscayai öblön át Brest, Bordeaux, a Canal du Midi érintésével a lyoni öblöt akarom elérni és Marseille közelében leszállanék Berre légikikötőben.

— Mielőtt a Lidón a repülőállomáson elérjük a végső célt, átrepüljük Rómát, Génuát és a tyrrheni partvidéket. Leszállás előtt meg akarjuk látogatni három repülő bajtársunk sirját, akik az ut kezdetén hősi halált haltak.

Tenniszrakett hurozó mester **TANCZER** Batthyányi u. 6. Elsőrendű munka

Roosevelték első panamája egy ügyes ügynök megtévesztő trükkje volt

Egy cent sem került a panamából Roosevelt kezéhez

A mult év november első keddjén, amikor az Egyesült Államok lakossága mindent elsöprő többséggel kibuktatta a republikánus pártot a hatalomból, azt remélték, hogy ezzel együtt a korrupciót is kisöpörték a kormányzatból. A hosszu republikánus uralom alatt ugyanis egymást érték a botrányos panamák leleplezései. És ezekben a panamákban gyakran találkoztunk elökelő republikánus politikusok neveivel, sőt egy volt republikánus belügyminiszter hatalmas olajpanamából kifolyóan börtönbe is került.

Az Egyesült Államok lakossága azonban csalódott, mert a demokrata uralom harmadik hónapjában máris kirobbant az első közszállitási botrány. Annál kinosabban hat ez, mert a botrányba maga Roosevelt is bele van keverve, ha mindjárt az ő jóhiszemüségéhez nem is fér kétség és ha bizonyitást is nyert a vizsgálat folyamán, hogy csak az ő jóhiszemüségével élt vissza egy nagyon élelmes ügynök.

A panamát Carey republikáns szenátor leplezte le, akinek kapcsolatai a Morgan házzal közismertek és igy azt mondhatjuk, hogy a bankárok visszaütésként pattantották ki a demokrata párt első közszállitási botrányát.

A Független Ujság megirta, hogy az Egyesült Államok jelenlegi munkaügyi minisztere Miss Perkins munkátlan fiatalemberekből 250.000 fönyi munkáshadseregét toborzott az Egyesült Államok bizonyos részeinek uj erdőkkel való beültetésére.

A hadsereg tagjai napi egy dollár fizetést, teljes ellátást, ruházatot kapnak.

Május 15-én Richard *B. Bevier* megjelent Washingtonban és felkereste Roosevelt elnök legbizalmasabb titkárát, Mc Henry *Howet* és átadott neki egy ajánlólevelet Basil *O'Connor*-tól, aki valamikor Roosevelt elnök ügyvédi irodájában társ volt. Mr. Bevier az uj munkáshadseregnek 200.000 darab kis dobozt akart eladni, melyben fésü, fogkefe, fogkrém, szappan, ruhakefe, kis tükör, önborotva és bortválkozó szappan van csomagolva. A mintát az utazó bemutattatta Mr. Howenak és megmondta, hogy darabját 1 dollár 10 centért tudja szállitani. Roosevelt titkára erre áttelefonált a költségvetési osztály igazgatójának, Mr. Douglas-nak, hogy jöjjön ő is át és nézze meg a szállitandó toilettedobozokat. A költségvetési igazgató maga nem tudott átmenni, de helyettesét küldte át, aki megszemlélte a dobozokat és ugy találta, hogy azok drágák, mert ilyeneket az Egyesült Államok hadserege sokkal olcsóbban vásárolt a katonaság részére.

Ennek dacára Mr. Howe telefonált a munkahadsereg bevásárlási osztálya fönökének, Mr. Fechnernek, hogy a kiváló minőségü toilette dobozokat rendelje meg, később pedig levélben megerősitette a beszélgetést és ujból kérte a rendelés feladását.

Roosevelt titkára a levél sarkába magával az elnökkel is szignáltatta a levelet.

A vizsgálat folyamán Mr. Fecher bevallotta, hogy ezután a levél után bár ő maga is nagyon drágának találta a dobozokat, a rendelést feladta, dacára annak, hogy időközben a dobozok ára egy dollár negyven centre szaladt fel. Parancsnak tartotta Mr. Howe levelét, ami Roosevelt elnök kézjegyével volt megerősitve. A vizsgálat megállapitotta, hogy itt, bár nagyobb összeggel tulfizették a toilette dobozokat, csak egy nagyon ügyes ügynök félrevezetéséről van szó és a panamából egyetlen cent se került Roosevelt kezébe.

Rejtély ugyan ma is az Egyesült Államok lakossága előtt, hogy miért volt olyan nagyon fontos Mr. Howenak, hogy sürgősen minden versenytárgyalás nélkül lássák el toilette dobozokkal az amerikai munkáshedsereget? És miért fizettek egy dollár negyven centet olyan dobozokért, amilyeneket azelőtt harminckét centért vásároltak?

Fáy Fisher Andor.

Apró tréfák

JÁMBOR EMBER

A cigányasszonytól megkérdezi a nénje:

— Aztán milyen ember az urad?

— Nagyon jámbor, a lelkem. Vasárnap sohase ver meg.

A LEGSZEBB TIZ ÉV

— Melyik az asszonyok legszebb kora?

— Az a tiz év, ami a 28 és 30 közt van.

SAJTÓHIBÁK

A kisasszony után két hordár vitte a lábát.

A „Görög rabszolga" hölgyei ugyancsak mutagották hájaikat.

A szobacicus összetörte a konyakos pálcát.

Csak még az esthajnali csillag rotyogott.

A FELHŐKARCOLÓK VILÁGÁBAN

Szin: Newyork. Idő: hajnal. Négy becsipett fiatalember igyekszik hazafelé. Megérkeznek egy hatvanemeletes felhőkarcoló elé, itt laknak, pont a hatvanadik emeleten.

Az előcsarnokban az a meglepetés éri őket, hogy nem müködik a felvonókészülék.

— Mászunk fel gyalog — mondja az egyik. Hogy könnyebben menjen a dolog, mindegyikünk el fog mondani három viccet.

— Rendben van, — felelik a többiek és megkezdődik a hajnali hegymászás.

Az első fiatalember elmond három vicet; fönt vannak a tizenötödik emeleten. A második is elmond hármat: fönt vannak a harmincadikon. Mire a harmadik elmondja a vicceit ,a negyvenötödik emelet is mögöttük van. A negyedikre kerül a sor.

— Halljuk a te vicceidet! — biztatják a többiek.

— Majd csak akkor, ha fönt leszünk a hatvanadik emeleten!

Hiába kérik, szidják, kapacitálják, a negyedik megmarad szándéka mellett. — Végre izzadva, lihegve és holtfáradtan elérik a hatvanadik emeletet.

— Beszélj — rivall rá a három fiatalember.

— Egész idő alatt azon nevettem, — mondja végre a negyedik, — hogy a földszinten felejtettük a lakáskulcsot.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut 49. Telefon: 32—12.
Felelős szerkesztő: **Farkas Lajos.**
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: julius 30. Vasárnap. Protestáns: Judit, római katholikus: Judit vértanu, ógörög: julius 17. Marina, izraelita: Ab 7.

Holnap: julius 31. Hétfő: Protestáns: Oszkár, római katholikus: Loyola szent Ignác hitvalló, ógörög: julius 18. Emihó, izraelita: Ab 8.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak. „Megváltó", Piac ucca 18. „Aranyegyszarvu", Kossuth ucca 8. „Magyar korona", Péterfia ucca 10. „Arany János", Csapó ucca 66. „Szenthiromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. „Hungária", Vargakert, K. Tóth Kálmán ucca 22.

IDŐJÓSLÁS:

Nyugatról felhősödés, a hőség csökkenése, sok helyen (főleg északon és nyugaton) esők, zivatarok.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A müsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetitések

9.45: Hirek.
11.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat magyarul és németül.
12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.
12.30: Hirek.
1.15: Időjárás, időjelzés.
2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.
4.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hirek.
12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, julius 30.

9.15: Hirek. 10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. Szentbeszédet mond dr. Leopold Antal esztergomi prelátus kano nok. 11.15: Unitárius istentisztelet a Koháry uccai templomból. Prédikál Józan Miklós püspöki vikárius. Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd: Bura Károly és cigányzenekara a Keetter étteremből. 1.45: Gramofonlemezek. 3: Székács Elemér: Időszerü gazdasági tanácsadó. 3.45: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 5: Költözködünk. László Aladár vidám elbeszélése. 5.30: Munkásdalárda. Kőbányai Vasmunkások Dalkara. 6.20: Szenzációt akarok. Irta és előadja Kürthy György. Közremüködik: Molnár Emmi. 7: Haják Albert klarinétozik. Zongorán kiséri Kazacsay Tibor. 7.30: Cseresznyefavirág kerti ünnepen a japán császárnál. Előadás gramofonlemez illusztrációkkal. Irta Watanabe Metzger Nándor. 8.10: Lehár Ferenc szerzeményei. Buadpesti Hangverseny Zenekar. 9.45: Időjelzés, hirek, sport- és lóversenyeredmények. 10: A Magyar Cserkész Szövetség előadása. Gróf Khun-Héderváry Károly főcserkész felolvasása. Majd: Len Baker jazz zenekara a Duna-palotából Horváth Ernő énekszámaival. 11: Bura Sándor és cigányzenekara a Duna-palotából.

HÉTFŐ, julius 31.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 10: 1. Trócsányi Zoltán: A barokk dáma, rokokó hölgy és biedermeier kisasszonsy. 2. Hirek a jamboreeli. Közben: Gramofonlemezek. 12.05: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1.30: Aigner Márta és Delkin Guidó énekel. Zongorán kiséri Kazacsay Tibor. 3.30: Diákfélóra. Az Alföld német költője. 4: A Barinkay kisasszonyok. Törökné Kovács Hermin elbeszélése. 5: Sándor György zongorázik. 5.30: A magyar könyv hőskora. Kozocsa Sándor dr. előadása. 6: Mándits szalonzenekar az Angol-parkból. 7: Pista fiam, mi lett belőled. Vitéz Miklós novellája. 7.30: Brahms-müvek. Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Ábrányi Emil. Közremüködik Koromzay Dénes és Hütter Pál. 9: Időjelzés ,hirek. 9.15: Veres Lajos és cigányzenekara az Ostende kávéházból Dán Dezső énekszámaival. 10.15: Időjárásjelentés. 10.20: Gramofonlemezek. — 12.20: Lantos jazz-zenekar a Royal szállóból Vajda Károly énekszámaival.

„ÉDEN" vendéglő és szálloda

szombat, vasárnap és szerdán reggel 5-ig nyitva. Nagyon olcsó ételek és italok. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

GOLDSTEIN, (Nagyállomással szemben.)

Az osztrák kereskedelemügyi miniszter a magyar lisztkivitel emeléséről fog tárgyalni Budapesten

Bécs, julius 29. A Wiener Allgemeine Zeitung közli *Stockinger* nyilatkozatát budapesti utjának céljáról.

A nyilatkozat szerint Ausztria részéről mindenek előtt az a kivánság, hogy a Magyarországba irányuló fakivitelt olyképpen fokozzák, hogy az osztrák fatermelés nehéz helyzetében bizonyos könnyebbülés álljon be. Arról van szó továbbá, hogy a Magyarországnak adott kedvezményeket a gabonapiac különös helyzeténél fogva nem lehet teljesen kihasználni. Az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés 750 ezer mázsa lisztkontingenst vett tervbe, gyakorlatilag azonban ennek a mennyiségnek csak egyhatodát lehet szállitani és most azon fáradoznak, hogy oly utat találjunk, amely lehetővé teszi a szállitásoknál a megállapodás teljes mértékben való végrehajtását. További fontos kérdés a Fertő-tó lecsapolása és a bécs—hegyeshalmi vasut villamositása. A lecsapolás elsősorban Ausztria kivánsága.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908 JULIUS 30. CSÜTÖRTÖK. Debreceni Kiss Béla cigányprimás, aki Tátrafüreden a nagyszállóban muzsikált, hét napi sztrájkot rendezett, mert a szálló igazgatója nem engedte meg neki, hogy Tátraszéplakon játszhasson.

1908. JULIUS 31. PÉNTEK. A Csapókert lakosai közkutakat kérnek a városi tanácstól.

1913. JULIUS 30. SZERDA. Mozgalom indul a második gazdasági ismétlő iskola felállitására.

Nyiregyháza válni akar a debreceni ügyvédi kamarától.

1913. JULIUS 31. CSÜTÖRTÖK. Az egyetem alapkőletételi ünnepét október 31-re tüzik ki.

A Nyugati uccán egy huszárruhába öltözött lányt fogtak el. Kiderült, hogy a szeretője engedte meg neki, hogy extraruháját felvegye.

1923. JULIUS 30. HÉTFŐ. Lapszünet.

1923. JULIUS 31. KEDD. Nagy a felzudulás a Hév áremelése ellen. A villamosjegy ára 100 150 korona.

Fohn Esztikét (Monostorpályi) eljegyezte Berger Dezső (Debrecen.)

Társadalmi események naptára

JULIUS 30.

— **Frontharcosok közgyülése.** A debreceni frontharcos főcsoport évi rendes közgyülését f. hó 30-án d. e. 10 órakor a városháza közgyülési termében tartja meg. Tárgysorozat: 1. Nemzeti Hiszekegy. 2. Elnöki megnyitó. 3. Orsz. elnökség kiküldötteinek beszéde. 4. Titkári jelentés. 5. Számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Költségvetés elfogadása. 7. Választások megejtése. 8. Megválasztottak fogadalomtétele. 9. Inditványok. 10. Elnöki zárószó. 11. Himnusz.

AUGUSZTUS 1.

— **Szakosztályi ülések.** Az ácsiparosok szakosztálya vasárnap délelőtt fél 11 órakor, az ipartestület tetőfedő alcsoportja augusztus 1-én, kedden este fél 7 órakor az ipartestület helyiségében ülést tart, melyre ezuton hivják meg a csoportok tagjait a csoportok vezetőségei.

AUGUSZTUS 6.

— **Meghivó.** A Városi Nyugdijas Tisztviselők és Alkalmazottak Egyesülete évi rendes közgyülését augusztus hó 6-án délelőtt 11 órakor a városház nagytanácstermében tartja meg, melyre az egyesület tagjait ezennel meghivja az elnökség. Debrecen, 1933 julius 24. Elnökség.

KÁNIKULÁBAN

egyetlen üditő hely:

A MARGIT-STRAND

Olcsó árak, **személy-jegy 40 fillér, gyermekjegy 16 éves korig 20 fillér.** Idénybérlet 20 pengő, gyermekbérlet 0. pengő. **Havi bérlet 8 pengő,** gyermekbérlet 4 pengő. Kedvezményes bérletek is válthatók. Kényelmes kabinok használata dijtalan. **A villamoson minden kalauznál strandjegy 50 fillérért váltható,** amely oda-, visszaútra is jogosit. **Kovács János,** a debreceni közönség által is jól ismert **uszómester uszni tanit. Egy uszólecke 20 fillér.**

— **Uj kormánytanácsos.** A kormányzó ur Őfőméltósága Lampl Ignác urat, a Colonus kereskedelmi r. t. vezérigazgatóját a közgazdaság terén kifejtett érdemei elismeréséül m. kir. kormánytanácsossá kinevezte.

— **Orvosi hir.** Dr. Kontsek Béla nőorvos, a szülészeti klinika tanársegéde, rendelőjét Kossuth u. 15. sz., I. em. megnyitotta. Rendel d. u. 3—5-ig. Telefon 20-22.

HEJ, STADION...

Radion az, ami
egymaga mos,
Stadion az, ahol
kéz kezet mos.
Hiába volt ügyes
Sajó-gyerek,
elrontott most mindent
a sok — Hacsek.
Végül megkérdezzük:
kinek használ,
hogy az egész ügy most
Tóth-ágast áll.

— **Jakobinyi József első tiszt a tűzoltóság vezetője.** Dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnok szombaton este vezette Debrecenből a gödöllői jamboreera a debreceni és vidéki cserkészeket, mint szállitásvezető és az egész táborozás alatt, mint törzscsapatparancsnok Gödöllőn marad, utána pedig rendes évi szabadságra megy. Ez időre, miután Rehák Tamás tüzoltóparancsnok is szabadságon van, a tüzoltófőparancsnoki teendők intézését Jakobinyi József tűzoltótiszt, mint első tiszt veszi át.

— **Dr. Ornstein Lajos** bel- és idegorvos rendelőjét Ferenc József ut 28-b. (Gambrinus-passage) helyezte át.

— **Kárpitos munkákat** olcsón készitek. Szabó kárpitos, Varga ucca 1.

— **Dr. Jakab Endre szülész-nőorvos** szabadságáról hazajött, rendelését megkezdte. Piac ucca 34.

— **Legdivatosabb** hamis-ékszert legolcsóbban Takácsnál vásárolhat Batthyány uccán.

— **Olcsóbb lett a mosaiklap,** amit **Lukács Vilmos és Testvére** gyárt. Érdeklődjék a 23-08. telefonon.

— **Erős, vérbő, kövér emberek** számára a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyü és rendes bélmüködést biztosit.

— **Mérlegkészitést, javitást** nagyon olcsón vállal Csákó, Teleki ucca 96.

— **Szépen sikerült az iparosok szombat esti mulatsága.** Szombat este az ipartestület vezetői családias jellegü mulatságra hivták egybe az iparosokat az ipartestületi székház kertjébe. A lámpionokkal diszitett kertben szalonnasütést rendeztek és a legjobb hangulatban szórakoztak a késő éjszakai órákig. Sokan gyültek össze a szalonnasütésre, nagyon jól és kellemesen szórakoztak s bizonyára közelesen ismét megrendezik a vidám szombatesti összejövetelt.

— **Retikült,** böröndöt, aktatáskát, pénztárcát legjobbat legolcsóbban Feuermann böröndös m., Piac u. 26—28.

— **Urhölgyek figyelmébe!** Csapó 16. alatt megnyilt **„Muskátli"** kézimunka, rövidáru- és csipkeüzlet bámulatos alacsony, szabott árairól sziveskedjék mielőbb meggyőződni.

— **A Déri-muzeum** e hó 30-án, vasárnap délelőtt 9—1 óráig nyitva. Belépődij nincs.

— **Legdivatosabb** hamis-ékszert legolcsóbban Takácsnál vásárolhat, Batthyány uccán.

— **A Debrecen—Hajduvármegyei Kertész Egyletbe** tömörült kereskedő-kertészek megalakitották a hivatásos kereskedő-kertészek szakosztályát. Elnökké P. Gulyás Endre okl. műkertészt abszolut többséggel, titkárrá Farkas Gyula okl. műkertészt választották meg. A szakosztály elhatározta, hogy november hó elején virágkiállitást és vásárt rendez.

— **Deutsch Lajos,** valamint **Deutsch Albert és Fia** üzletekben naponta friss teavaj kapható, kilogramja 2.60 pengőért.

— **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállodában** a keleti pályaudvarral szemben. **Leszállitott árak.** E lap előfizetőinek 20% engedmény.

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban

hirdetnek!

AZ ARCFESTÉS ÉS A STRAND

A sportszerüséggel, az egészséggel, de a jóizléssel sem összeegyeztethető az a szokás, hogy a strandoló lány és asszony gondosan krémezett, ruzsozott, puderozott arccal uszik és napfürdőzik.

Néhány tempó után kétségbeesetten igyekszik a medence szélén hagyott puderjához utánaigazitani az arcát és bent a vizben is a legnagyobb megszöltetést fejti ki, hogy egy csöpp viz se hulljon gondosan kikészitett arcocskájára.

Az afrikai bennszülöttek érthetetlen szeméremszokásaira emlékeztet ez, a hát, váll, karok és lábaknak szabad boldog meztelenségben fürödni a vizben és napsütésben, csupán a szegény arcbőrt takarják, dugdossák, pólyázzák, nehogy az egészséges nap, viz érje. Mint egy mostohagyereket.

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

A Kamaraszinház debreceni vendégjátéka. A városi tanács engedélyt adott az Országos Kamaraszinháznak, hogy Debrecenben augusztus 1-től 10-ig előadást tarthasson. A Csokonai-szinházat azonban nem lehetett átengedni, mert a szinházban belső tatarozást végeznek. Igy az előadásokat a Vigszinházban tartják meg.

Vasárnap:

„ENGANDIN", világfilm **Guzzi Lantschner** főszereplésével. — Megelőzi: **„Fogeset, mint jogeset".** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

❖●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●❖

— **Epitkezési,** tüzelő anyagok legolcsóbban Bartha utóda, Székely és Csákinál, Ispotály 3.

M. Kir. Áll. Bessenyei György Reálgimnáziummal kapcsolatos Községi Internátus, KISVÁRDA. — Modernül berendezett kitünő internátus, jó levegőjü helyen, világos, tágas és tiszta helyiségekkel. Hatalmas sportpálya. Szigoru felügyelet. Zongora, hegedü és nyelvoktatás. Havi ellátási dij 60.— pengő. Kivánatra prospektus.

— **Gyilkosság az ablakon keresztül.** Kispestről jelentik: Kispesten tegnap éjjel Maki János korcsmáros lelőtte Hausik Károly vasöntőt. A nyomozás megállapitotta, hogy Maki az ablakon keresztül lőtte le áldozatát. Mikor ez kitudódott, Maki megszökött. A rendőrség keresi.

KÁNIKULACSOS DAL

Ki mondja, hogy Debrecenben
nincs meleg?
Fejünkön a vaj vidáman
sistereg.
Vajunk, bajunk egyre több van
naponta
s gyilkos hevét az öreg nap
csak ontja.

Szegény ember, mind elissza,
mit szerez,
mert kinjában mit tehetne?...
spriccerez.
Éljen a sör, éljen a bor,
a szóda!
Mit megiszunk, nem viszik el
adóba!

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **Megüresedett egy taxirendszám.** A géperejü bérkocsik létszámában egy rendszám lemondás folytán megüresedett. Mindazok, akik a megüresedett rendszámra pályázni, illetve géperejü bérkocsiipart folytatni kivánnak, ezirányu kérvényüket szabályszerüen felszerelve legkésőbb augusztus hó 10-ig a közigazgatási iktatóba (városháza) adják be. Utbaigazitást ad az elsőfoku iparhatóság (Kossuth u. 20. sz., földszint 39.) ad.

Sport

A Bocskay Nyiregyházán

Vasárnap Nyiregyházán a NyTVE—NyKISE kombinált ellen mérkőzik a Bocskay csapata. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés mutatkozik, bár a forróság sok közönséget fog elvonni.

A Bocskay csapatában valamennyi szerződtetett játékos felvonul, de a sérültek csak rövidebb ideig fognak szerepelni.

A betegek listáján Teleki, Palotás, Hevesi és Vanicsek szerepelnek.

Teleki még mindig sinyli a Budai „11" elleni mérkőzésen szerzett térdsérülését. A Bocskay centere sérült lábban játszotta végig a turát, amely után négy hétig pihent és a csütörtöki tréningen lépett először pályára. A kisérlet sikerült ugyan, de Teleki kijelentése szerint a sérült lábat nem tudja teljesen használni. Különösen fordulásoknál érez fájdalmat. Már pedig Teleki szeret forogni.

Palotás a svéd-magyar mérkőzésen sérült meg. A magyar csapat 1:0-ra vezetett, amikor a svéd balösszekötő kitört és pár lépésnyire a kaputól már egyedül állt a kapussal szemben. Palotás gyors elhatározással beugrott, a svéd csatár lába éppen lövésre lendült és Palotás győzött: az utolsó pillanatban elrugta a labdát. A sikerült közbelépésnek azonban nagy ára volt: a svéd csatár a labda helyett Palotás lábát találta el. Palotás azóta orvosi kezelés alatt áll és még mindig pihenőre volna szüksége. De ő már vágyik a labda után és Nyiregyházán valószinüleg játszani fog.

Hevesi Nagybányán kapott rugást, de sérülése szépen gyógyul és ma már játszik a fiatal balszélső.

Vanicsek beteg. A téli olasz turán szerzett kiütései ujultak ki. A tavasszal emiatt két mérkőzésen pihent, most radikális gyógykezeléssel szeretné magát megszabaditani betegségétől és a kinzó fájdalmaktól.

❖❖❖

Kelet atlétái Székesfehérvárott küzdenek ma a kerületek közötti „legjobb vidéki atléta" cimért rendezendő viadalon. A vándordijat Kelet védi, most is kilátás van a győzelemre.

Moóré ma szerepel először a Ferencváros csapatában Tatabányán a TSC ellen.

Felkérem a futballsport kedvelőit, akik már csapatban játszottak, de leigazolva nincsenek, hogy a Csapókert FC-be való belépés céljából vasárnap délelőtt 10 órára a Mikes Kelemen ucca 25. szám alatt fontos megbeszélés végett jelenjenek meg. A vezetőség.

Felkérem a Weinberger-cipőgyár és a Vargakert összes játékosait, hogy vasárnap délután fél 5 órára pontosan megjelenjenek a DKASE-pályán. Vezetőség.

❖❖❖

TÁRSASUTAZÁS NYIREGYHÁZÁRA A BOCSKAYVAL.

Ma délután a Bocskay csapata Nyiregyházán játszik és a csapat délután 2 óra 31 perckor utazik. A drukkerek, akik a csapatot el akarják kisérni, 33%-os kedvezménnyel tehetik meg az utat, ha a csapattal együtt utaznak. Vasuti jegy ára Nyiregyházára és vissza 3 pengő.

Akik a társasutazásban részt kivánnak venni, jelentkezzenek délután 2 órakor a pályaudvar nagycsarnokában a Bocskay vezetőségénél.

❖❖❖

A DMTE VAGY KSE ESIK-E KI?

Az 1932—1933. keleti kerület bajnokságában a DMTE kristálytiszta fegyverekkel küzdött, mint munkásegyesület. Megszerzett pontjait igazi amatör-szívvel harcolta ki. Nem lehet párhuzamot vonni a DMTE és a KSE szereplése között. A KSE-t a KLASz intézőbizottsága a bajnokságból kizárta s a fellebbezési bizottság ez év január 24-én vette csak viszsza, de csak az őszön szerzett 4 jogos pont, tehát a NyÖTSE-től követelt 2 pont őt meg nem illeti. Az ügyet fellebbezés folytán az országos intézőbizottság is tárgyalta és ez uj határozat hozatalára hivta fel az alszövetséget. Az alszövetség intézőbizottsága e hó 26-án tárgyalta is a kérdést, de határozatában tévedett és igy az ügyet még a fellebbezési bizottság is tárgyalja. Keletmagyarország egyetlen munkásegyesületét — amely bűnt, hibát el nem követett — nem lehet egy ostorpattintással elintézni, mint azt Budapest tette. Tudatában vagyunk annak, hogy a KLASz fellebbviteli bizottsága, mely a KSE-t kérésével már kétszer elutasitotta, harmadizben is a tudásnak és korrektségnek magaslatán fog állani.

Kiss János, DMTE-intéző.

❖❖❖

Jánosi Debrecenben tárgyalt a Bocskayval. Miután a fővárosi sajtó pozitiv formában közölte a hirt, hogy Jánosi lezerződött a Szegedhez, a csabai tréner Debrecenbe utazott és itt péntektől szombatig tárgyalt a Bocskayval. A szegedi szerződés hire ugy látszik, csak azt célozta, hogy a Bocskay siessen szerződtetni Jánosit, aki közel 300 pengő fizetést kér. Egy bajban lévő klub ennyit nem fizethet. Megállapodás egyelőre nem is történt.

T. Kereskedő Úr!

Zsufolt az Ön raktára?

Nem akarja télre eltenni nyári portékáját?

a Független Ujság hirdetései utján

könnyen eladhatja árujá!

Magyar legények a hajó fenekén szöktek Braziliába

New Orleans, jul. — Senkise tudja, hogyan találtak egymásra, de a sors szeszélyes játéka egymás közelébe hozta a 28 éves Bodnár Jenőt, a magyar legényt, a 30 éves szerbet, Dragon Györgyöt és a 31 éves Vittorio Locatelli olaszt.

Alig ismerkedtek meg egymással, már jó barátságot kötöttek és elhatározták, hogy együttesen kivándorolnak Braziliába, ahol közösen állanak majd munkába.

Ehhez a nagy elhatározáshoz azonban nem volt pénzük és igy ismét csak közös akarattal felszöktek az Amerika felé induló Induna nevü teherszállitó gőzösre és annak fenekén elrejtőztek. A hajó azután utnak indult velük az amerikai partok felé és minden rendben lett volna, de a három szökevény utas közben nagyon megéhezett és előjött egy szép napon a fedélzetre.

A hajó kapitánya a nemzetközi törvények értelmében New Orleans városában, amely a legelső kikötő volt, ahol megállott, mindhármat átadta a bevándorlási hatóságoknak. Az amerikai bevándorlási hatóságok viszont első sorban az utlevél nélkül utazó három legény kilétét és nemzetiségét állapitotta meg és azután értesitette őket, hogy vissza lesznek küldve szülőhazájukba.

A gondolat, hogy el kell válniok egymástól, nem tetszett a három jó barátnak, de megnyugodtak benne abban a reményben, hogy egy hajóval mennek vissza és esetleg az olasz hatóságok megengedik mindhármuknak, hogy együtt maradhassanak az olasz birodalom területén. A három ember visszautazási költségeit Európába, az angol hajós kapitány nagy bosszuságára, az angol hajónak kell megfizetni, mert ez hozta a három embert amerikai területre.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

A központi választmány határozatának közszemlére kitétele

A központi választmánynak, az országgyülési képviselő - választói ideiglenes pótnévjegyzék és a kihagyottak jegyzéke elleni felszólalások tárgyában hozott határozatai az 1925. XXVI. t.-c. 43. paragrafusa értelmében, a f. évi augusztus hó 1-től augusztus hó 15-ig bezárólag, a központi választmány hivatali helyiségében (Kossuth u. 20., rendőrségi épület III. emelet 92-a. sz. ajtó) naponként reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére tétetnek ki.

Saját érdekében
csak arra kérjük, hogy téli tüzelő anyag beszerzése előtt kérjen ajánlatot
PROHÁSZKA ÉS TÁRSA cégtől
Bethlen ucca 44. — Telefon 11—61.
Elsőrendü bükk, tölgy, akácfák, hazai szenek.

A primadonna és a herceg regénye...

Péchy Erzsi romantikus pályatutása a székelyhídi Anna-báltól a Verebély klinika különszobájának gummi-ágyáig

Baden bei Wien, julius végén.
(COPYRIERT. Utánnyomás még kivonatosan is tilos.)

Egy badeni szanatórium hatalmas kertjében, öreg tölgyfa alatt, szines teritővel le[illegible] asztal mellett szemben ül velem gróf Kinszkyné Pálmai Ilka. Minden idők legnagyobb primadonnája, sok-sok diadalmas operett ünnepelt divája. Fekete rózsák szaladnak körbe fehér zsorzsett-ruháján, a szemeiben még mindig tüz ég, lépése friss, nem látszanak meg rajta az esztendők, amig évtizedeken át rohantak szerte a világban azóta, hogy az ungvári orvos leánya a Cornevillei harangokban először lépett a festett kulisszák birodalmába. Péchy Erzsiről beszélgetünk, de nekem önként is kiszalad ajkamon a kérdés:

— Mondja csak grófnő, mi a titka annak, hogy ennyire fiatal maradt?

Nyomban kész a válasszal:

— A nő, ha szeret, ne törődjék semmivel. És akkor fiatal marad... A szerelem megtartja a fiatalságot... Ezért is maradt annyira fiatal szegény Péchy Erzsi...

Pálmai Ilkát igaz, meghitt barátság füzte Péchy Erzsihez. Nemcsak tanitómestere, hanem igaz barátnője volt. Könnyes szemekkel meséli:

— Akármi is történt Péchy Erzsivel az életben, én voltam az első, akinek leplezetlenül kitárta a szivét. Ha távol voltunk egymástól, sürgönyt küldött: „Ilka gyere" — és én utaztam hozzá. Az élete: romantikus regény, olyan, amilyen ő volt. Telve romantikával és szentimentálizmussal. De még nem érkezett el az ideje annak, hogy a megható regénynek minden fejezetét le lehessen nyomtatni... A szemei megtelnek könnyel... nem is beszél tovább... Amit itt alább megirok, azt másoktól hallottam...

Péchy Erzsi sohasem akart színésznő lenni..

A biharmegyei Székelyhidon született Péchy Erzsi. Egyszerü erdélyi kisgazda leánya volt. Ott nőtt fel a hegyek közé épitett székely faluban, elébb Nagyváradon, majd Kolozsvárott járt iskolába és eszeágában sem volt soha, hogy színésznő legyen. Egy Anna-bál döntötte el a sorsát.

Egy váradi vasutas, Jónás Alfréd, akinek az anyja ugyancsak Székelyhidon lakott, annak látogatására gyakran utazott hozzá. Igy ismerkedett meg Erzsivel. Az ismeretségből szerelem lett. És elkövetkezett az Anna-bál ideje. A szerelmes Jónás Alfréd kidülledt szemekkel, lélegzetét visszafojtva bámulta a szépséges lány táncát. „Belőled nagy színésznő lesz" — mondotta és azzal a céllal kérte meg a tizenhat esztendős Péchy Erzsi kezét, hogy kiképezteti. Erzsi még nem volt tizenhat esztendős, amikor megtartották a lakodalmat. Szivből szerette az urát, aminthogy Péchy Erzsi egész életében csak a szivével tudott szeretni...

Pestre kerültek, Erzsit az ura beiratta a Rózsahegyi Kálmán iskolájába és Péchy Erzsi akarva, nem akarva színésznőnek készült. Élete során sokszor mesélte meghitt barátainak:

— Én voltaképen sohasem akartam színésznő lenni. Nem volt kedvem hozzá. Szivből gyülöltem azt az erkölcsöt, amelynek ott van az otthona a küulisszák világában.

Nem tudott a könyökével dolgozni. És sohasem kereste szinigazgatók kegyeit. Finom, kedves teremtés volt, telve romantikával. És gyönyörüségesen szép. Csupa szív. Mindig sokkal többet törődött másokkal, mint magával. Igazi uri dáma volt.

Igazában Bárdos Arthur fedezte fel. Első sikerét az Andrássy uti szinházban aratta: Chopin dalokat énekelt. Amikor fekete tüll ruhában ,nagy vörös rózsával a szinpadra lépett, a bámulat morajlott végig a szinpadon. Lenyügözően szép megjelenés volt. Közben énekelni tanult Krammer Teréznél és amikor 1916 májusában Kosáry Emminek, a Három a kislány Mädyjének külföldre kellett utaznia, Faludy Sándor, a Vigszinház igazgatója őt szerződtette. Bárdos Artur uri gesztussal engedte el. A Schubert operettben hatalmas sikert aratott, aztán sorra következtek az ujabb stációk: Szép Heléna, Bécs és London...

Két hugát, Babyt és Macát felhozatta Székelyhidről, a három ezüsthaju nővér patriarchalis életet élt. Mind a három Péchy lánynak ezüstbe játszó ősz haja volt, Péchy Erzsi eleinte csak a szinpad számára szőkitette magát, később állandóan szőke maradt. Hugai közül Baby volt a házvezetőnője, Maca a titkár. Rajongásig szerette őket...

A királynő és a primadonna

Első férjétől hamarosan elvált. Ma még nem érkezett el az ideje annak, hogy irni lehessen róla: ki is volt oka a válásnak. A házastársak elhidegültek egymástól, az egyik ment jobbra, balra a másik...

Péchy Erzsi fiatal volt, ragyogóan szép, tucatjával akadtak hódolói, de ő mindig csak a szivére hallgatott. Mindig csak a szivével tudott szeretni. Szivből szerette Renée pármai herceget, Zita királyné öccsét is. Erről a szerelemről, amely kishijján házassággal végződött, sokat beszéltek annak idején szerte a világon mindenfelé. Tiszta, fehér, romantikus, ideális szerelem volt. Mindkét részről.

Közvetlenül a forradalom kitörése előtt történt. A Vigszinházban a Mädy-t adták. Pálmai Ilka játszotta a cimszerepet. Péchy Erzsi pedig a nagymamává öregedett Mädy unokáját alakitotta. Horvátovics Ferenc bankigazgató, a Habsburgok barátja ott volt a szinházban Renée pármai herceggel. Abban az időben IV. Károly azzal a tervvel foglalkozott, hogy birtokot kastélyt vásárol Magyarországon és Horvátovics direktornak kellett volna lebonyolitani a tranzakciót. Előadás közben a bankigazgató felüzent a szinpadra Pálmai Ilkának, hogy felvonás közben feljönnek. Péchy Erzsi a Pálmai Ilka öltözőjét használta, a két primadonna együtt öltözött. Horvátovics ugy mutatta be Renée herceget a két szinésznőnek, hogy:

„Herr Graf von Hohenau" — de nyomban odasugta Pálmainak, hogy: „a királyné öccse!" Szép karcsu fiatalember volt Renée herceg, gyönyörü, nagy fekete szemekkel .Az ismeretségből nagy szerelem lett. Ideális és fehér. A szerelmesek gyakran találkoztak, leginkább Pálmai Ilka Havas uccai lakásán, teánál. Aztán sokat sétáltak együtt. Péchy Erzsire kiváncsi lett a király is és Windischgrätz Lajos herceg, meg Héderváry Lehel vitték ki egyszer a primadonnát Gödöllőre. Itt Péchy Erzsi néhány sanzont énekelt el a királynak. Renée aztán bemutatta őt Zita királynénak is, ennek az audienciának a lefolyásáról azonban soha se tudott meg semmit a világ.

Közben kitört a forradalom. Renéenek menekülnie kellett Pestről. Bécsbe utazott. A levelek sokáig jöttek még tőle, egyszer csak vége szakadt a szerelemnek. Miért, kinek a z okából — ezt a titkot magával vitte szegény Erzsi a sirba... Bizonyos azonban az, hogy ez a szerelem nem olyan volt, mint szokott lenni primadonna és herceg között. Renée pármai herceg feleségének szánta Péchy Erzsit és ugy a főri, mint a müvészvilágban sokáig és sokat beszéltek erről a készülő messalaenszról...

MIÉRT KELLETT MEGHALNIA PÉCHY ERZSINEK?

Alig mult negyven esztendős, amikor sirba került a legszebb magyar primadonna. Pedig nem kellett volna meghalnia. Fájdalmak és kinok nélkül sokáig élhetett volna...

Péchy Erzsi halálának okáról és betegségéről sokat irtak az ujságok. Az igazi okot nem irta meg senki. Szomoru dolog, de ugy van, hogy: mások okulására erről is szabad irnunk.

Egy kiváló orvos, aki alaposan ismerte a müvésznő állapotát, ezeket mesélte nekem:

— Az autóbalesetnek semmi köze nem volt szegény Erzsi betegségéhez. Péchy Erzsinek mellrákja volt. Az orvosi tudomány mai állása és a rendelkezésünkre álló statisztikai adatok szerint a mellrák, ha idejekorán diagnosztikálják, ma már nem halálos. Igaz, egyesegyedül csak a kés segit. A mellett le kell operálni. Verebély Tibor professzor hamar felfedezte Péchy Erzsi betegségét és megfelelő formában, őszintén közölte is ezt vele. Kérte, könyörgött: engedje végrehajtani a mütétet. Évenkint száz meg száz ilyen operációt végeznek és a legtöbb a legtökéletesebben sikerül. Péchy Erzsi hallani sem akart róla. Azt mondta, hogy inkább elpusztul, de a szépségét az életéért nem áldozza fel. Mindössze abba egyezett bele, hogy a rákos felületet operálják ki. Ez két, vagy három évvel ezelőtt meg is történt. Utána, sokszor iszonytató szenvedések között, még játszott. Fellépett Londonban is és a mütét után játszotta a Fehér ló nagy parádés szerepét. Az orvosai tudták, hogy az állapota menthetetlen. A mellrák áttevődött a gerincbe, a szép szőke primadonna menthetetlenül haladt a sir felé... Kimondhatatlanul sokat szenvedett a klinika külön szobájának gummipárnákkal kirakott ágyában. Má-

— **Erős, vérbő, kövér emberek** számára a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyü és rendes bélmüködést biztosit.

— **Mérlegkészitést, javitást** nagyon olcsón vállal Csákó, Teleki ucca 96.

— **Szépen sikerült az iparosok szombat esti mulatsága.** Szombat este az ipartestület vezetői családias jellegü mulatságra hivták egybe az iparosokat az ipartestületi székház kertjébe. A lámpionokkal diszitett kertben szalonnasütést rendeztek és a legjobb hangulatban szórakoztak a késő éjszakai órákig. Sokan gyültek össze a szalonnasütésre, nagyon jól és kellemesen szórakoztak s bizonyára közelesen ismét megrendezik a vidám szombatesti összejövetelt.

— **Retikült,** böröndöt, aktatáskát, pénztárcát legjobbat legolcsóbban Feuermann böröndös m., Piac u. 26—28.

— **Urhölgyek figyelmébe!** Csapó 16. alatt megnyilt **„Muskátli"** kézimunka, rövidáru- és csipkeüzlet bámulatos alacsony, szabott árairól szíveskedjék mielőbb meggyőződni.

— **A Déri-muzeum** e hó 30-án, vasárnap délelőtt 9—1 óráig nyitva. Belépődij nincs.

— **Legdivatosabb** hamis-ékszert legolcsóbban Takácsnál vásárolhat, Batthyány uccán.

— **A Debrecen—Hajduvármegyei Kerrész Egyletbe** tömörült kereskedő-kertészek megalakitották a hivatásos kereskedő-kertészek szakosztályát. Elnökké P. Gulyás Endre okl. műkertészt abszolut többséggel, titkárrá Farkas Gyula okl. műkertészt választották meg. A szakosztály elhatározta, hogy november hó elején virágkiállitást és vásárt rendez.

— **Deutsch Lajos,** valamint **Deutsch Albert és Fia** üzletekben naponta friss teavaj kapható, kilogramja 2.60 pengőért.

— **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállodában** a keleti pályaudvarral szemben. **Leszállitott árak.** E lap előfizetőinek 20% engedmény.

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban

hirdetnek!

AZ ARCFESTÉS ÉS A STRAND

A sportszerüséggel, az egészséggel, de a jóizléssel sem összeegyeztethető az a szokás, hogy a strandoló lány és asszony gondosan krémezett, ruzsozott, puderozott arccal uszik és napfürdőzik.

Néhány tempó után kétségbeesetten igyekszik a medence szélén hagyott puderjához utánaigazitani az arcát és bent a vizben is a legnagyobb megrőltetést fejti ki, hogy egy csöpp viz se hulljon gondosan kikészitett arcocskájára.

Az afrikai bennszülöttek érthetetlen szeméremszokásaira emlékeztet ez, a hát, váll, karok és lábaknak szabad boldog meztelenségben fürödni a vizben és napsütésben, csupán a szegény arcbőrt takarják, dugdossák, pólyázzák, nehogy az egészséges nap, viz érje. Mint egy mostohagyereket.

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

A Kamaraszinház debreceni vendégjátéka. A városi tanács engedélyt adott az Országos Kamaraszinháznak, hogy Debrecenben augusztus 1-től 10-ig előadást tarthasson. A Csokonai-szinházat azonban nem lehetett átengedni, mert a szinházban belső tatarozást végeznek. Igy az előadásokat a Vigszinházban tartják meg.

Vasárnap:

„ENGANDIN", világfilm **Guzzi Lantschner** főszereplésével. — Megelőzi: **„Fogeset, mint jogeset".** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

❖●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●❖

— **Épitkezési,** tüzelő anyagok legolcsóbban Bartha utóda, Székely és Csákinál, Ispotály 3.

M. Kir. Áll. Bessenyei György Reálgimnáziummal kapcsolatos Községi Internátus, KISVÁRDA. — Modernül berendezett kitünő internátus, jó levegőju helyen, világos, tágas és tiszta helyiségekkel. Hatalmas sportpálya. Szigoru felügyelet. Zongora, hegedü és nyelvoktatás. Havi ellátási dij 60.— pengő. Kivánatra prospektus.

— **Gyilkosság az ablakon keresztül.** Kispestről jelentik: Kispesten tegnap éjjel Maki János korcsmáros lelőtte Hausik Károly vasöntőt. A nyomozás megállapitotta, hogy Maki az ablakon keresztül lőtte le áldozatát. Mikor ez kitudódott, Maki megszökött. A rendőrség keresi.

KÁNIKULACSOS DAL

Ki mondja, hogy Debrecenben
nincs meleg?
Fejünkön a vaj vidáman
sistereg.
Vajunk, bajunk egyre több van
naponta
s gyilkos hevét az öreg nap
csak ontja.

Szegény ember, mind elissza,
mit szerez,
mert kinjában mit tehetne?...
spriccerez.
Éljen a sör, éljen a bor,
a szóda!
Mit megiszunk, nem viszik el
adóba!

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **Megüresedett egy taxirendszám.** A géperejü bérkocsik létszámában egy rendszám lemondás folytán megüresedett. Mindazok, akik a megüresedett rendszámra pályázni, illetve géperejü bérkocsiipart folytatni kivánnak, ezirányu kérvényüket szabályszerüen felszerelve legkésőbb augusztus hó 10-ig a közigazgatási iktatóba (városháza) adják be. Utbaigazitást ad az elsőfoku iparhatóság (Kossuth u. 20. sz., földszint 39.) ad.

Sport

A Bocskay Nyiregyházán

Vasárnap Nyiregyházán a NyTVE—NyKISE kombinált ellen mérkőzik a Bocskay csapata. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés mutatkozik, bár a forróság sok közönséget fog elvonni.

A Bocskay csapatában valamennyi szerződtetett játékos felvonul, de a sérültek csak rövidebb ideig fognak szerepelni.

A betegek listáján Teleki, Palotás, Hevesi és Vanicsek szerepelnek.

Teleki még mindig sinyli a Budai „11" elleni mérkőzésen szerzett térdsérülését. A Bocskay centere sérült lábban játszotta végig a turát, amely után négy hétig pihent és a csütörtöki tréningen lépett először pályára. A kisérlet sikerült ugyan, de Teleki kijelentése szerint a sérült lábat nem tudja teljesen használni. Különösen fordulásoknál érez fájdalmat. Már pedig Teleki szeret forogni.

Palotás a svéd-magyar mérkőzésen sérült meg. A magyar csapat 1:0-ra vezetett, amikor a svéd balösszekötő kitört és pár lépésnyire a kaputól már egyedül állt a kapussal szemben. Palotás gyors elhatározással beugrott, a svéd csatár lába éppen lövésre lendült és Palotás győzött: az utolsó pillanatban elrugta a labdát. A sikerült közbelépésnek azonban nagy ára volt: a svéd csatár a labda helyett Palotás lábát találta el. Palotás azóta orvosi kezelés alatt áll és még mindig pihenőre volna szüksége. De ő már vágyik a labda után és Nyiregyházán valószinüleg játszani fog.

Hevesi Nagybányán kapott rugást, de sérülése szépen gyógyul és ma már játszik a fiatal balszélső.

Vanicsek beteg. A téli olasz turán szerzett kiütései ujultak ki. A tavasszal emiatt két mérkőzésen pihent, most radikális gyógykezeléssel szeretné magát megszabaditani betegségétől és a kinzó fájdalmaktól.

❖❖❖

Kelet atlétái Székesfehérvárott küzdenek ma a kerületek közötti „legjobb vidéki atléta" cimért rendezendő viadalon. A vándordijat Kelet védi, most is kilátás van a győzelemre.

Moóré ma szerepel először a Ferencváros csapatában Tatabányán a TSC ellen.

Felkérem a futballsport kedvelőit, akik már csapatban játszottak, de leigazolva nincsenek, hogy a Csapókert FC-be való belépés céljából vasárnap délelőtt 10 órára a Mikes Kelemen ucca 25. szám alatt fontos megbeszélés végett jelenjenek meg. A vezetőség.

Felkérem a Weinberger-cipőgyár és a Vargakert összes játékosait, hogy vasárnap délután fél 5 órára pontosan megjelenjenek a DKASE-pályán. Vezetőség.

❖❖❖

TÁRSASUTAZÁS NYIREGYHÁZÁRA A BOCSKAYVAL.

Ma délután a Bocskay csapata Nyiregyházán játszik és a csapat délután 2 óra 31 perckor utazik. A drukkerek, akik a csapatot el akarják kisérni, 33%-os kedvezménnyel tehetik meg az utat, ha a csapattal együtt utaznak. Vasuti jegy ára Nyiregyházára és vissza 3 pengő.

Akik a társasutazásban részt kivánnak venni, jelentkezzenek délután 2 órakor a pályaudvar nagycsarnokában a Bocskay vezetőségénél.

❖❖❖

A DMTE VAGY KSE ESIK-E KI?

Az 1932—1933. keleti kerület bajnokságában a DMTE kristálytiszta fegyverekkel küzdött, mint munkásegyesület. Megszerzett pontjait igazi amatőr-szívvel harcolta ki. Nem lehet párhuzamot vonni a DMTE és a KSE szereplése között. A KSE-t a KLASz intézőbizottsága a bajnokságból kizárta s a fellebbezési bizottság ez év január 24-én vette csak visszza, de csak az őszön szerzett 4 jogos pont, tehát a NyÖTSE-től követelt 2 pont őt meg nem illeti. Az ügyet fellebbezés folytán az országos intézőbizottság is tárgyalta és ez uj határozat hozatalára hivta fel az alszövetséget. Az alszövetség intézőbizottsága e hó 26-án tárgyalta is a kérdést, de határozatában tévedett és igy az ügyet még a fellebbezési bizottság is targyalja. Keletmagyarország egyetlen munkásegyesületét — amely bűnt, hibát el nem követett — nem lehet egy ostorpattintással elintézni, mint azt Budapest tette. Tudatában vagyunk annak, hogy a KLASz fellebbviteli bizottsága, mely a KSE-t kérésével már kétszer elutasitotta, harmadizben is a tudásnak és korrektségnek magaslatán fog állani.

Kiss János, DMTE-intéző.

❖❖❖

Jánosi Debrecenben tárgyalt a Bocskayval. Miután a fővárosi sajtó pozitiv formában közölte a hirt, hogy Jánosi lezerződött a Szegedhez, a csabai tréner Debrecenbe utazott és itt péntektől szombatig tárgyalt a Bocskayval. A szegedi szerződés hire ugy látszik, csak azt célozta, hogy a Bocskay siessen szerződtetni Jánosit, aki közel 300 pengő fizetést kér. Egy bajban lévő klub ennyit nem fizethet. Megállapodás egyelőre nem is történt.

T. Kereskedő Úr!

Zsufolt az Ön raktára?

Nem akarja télre eltenni nyári portékáját?

a Független Ujság hirdetései utján

könnyen eladhatja áruját!

Magyar legények a hajó fenekén szöktek Braziliába

New Orleans, jul. — Senkise tudja, hogyan találtak egymásra, de a sors szeszélyes játéka egymás közelébe hozta a 28 éves Bodnár Jenőt, a magyar legényt, a 30 éves szerbet, Dragon Györgyöt és a 31 éves Vittorio Locatelli olaszt.

Alig ismerkedtek meg egymással, már jó barátságot kötöttek és elhatározták, hogy együttesen kivándorolnak Braziliába, ahol közösen állanak majd munkába.

Ehhez a nagy elhatározáshoz azonban nem volt pénzük és igy ismét csak közös akarattal felszöktek az Amerika felé induló Induna nevü teherszállitó gőzösre és annak fenekén elrejtőztek. A hajó azután utnak indult velük az amerikai partok felé és minden rendben lett volna, de a hárrom szökevény utas közben nagyon megéhezett és előjött egy szép napon a fedélzetre.

A hajó kapitánya a nemzetközi törvények értelmében New Orleans városában, amely a legelső kikötő volt, ahol megállott, mindhármat átadta a bevándorlási hatóságoknak. Az amerikai bevándorlási hatóságok viszont első sorban az utlevél nélkül utazó három legény kilétét és nemzetiségét állapitotta meg és azután értesitette őket, hogy vissza lesznek küldve szülőhazájukba.

A gondolat, hogy el kell válniok egymástól, nem tetszett a három jó barátnak, de megnyugodtak benne abban a reményben, hogy egy hajóval mennek vissza és esetleg az olasz hatóságok megengedik mindhármuknak, hogy együtt maradhassanak az olasz birodalom területén. A három ember visszautazási költségeit Európába, az angol hajós kapitány nagy bosszuságára, az angol hajónak kell megfizetni, mert ez hozta a három embert amerikai területre.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

A központi választmány határozatának közszemlére kitétele

A központi választmánynak, az országgyülési képviselő - választói ideiglenes pótnévjegyzék és a kihagyottak jegyzéke elleni felszólalások tárgyában hozott határozatai az 1925. XXVI. t.-c. 43. paragrafusa értelmében, a f. évi augusztus hó 1-től augusztus hó 15-ig bezárólag, a központi választmány hivatali helyiségében (Kossuth u. 20., rendőrségi épület III. emelet 92-a. sz. ajtó) naponként reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére tétetnek ki.

Saját érdekében
csak arra kérjük, hogy téli tüzelő anyag beszerzése előtt kérjen ajánlatot
PROHÁSZKA ÉS TÁRSA cégtől
Bethlen ucca 44. — Telefon 11—61.
Elsőrendü bükk, tölgy, akácfák, hazai szenek.

A primadonna és a herceg regénye...

Péchy Erzsi romantikus pályatutása a székelyhídi Anna-báltól a Verebély klinika különszobájának gummi-ágyáig

Baden bei Wien, julius végén.
(COPYRIERT. Utánnyomás még kivonatosan is tilos.)

Egy badeni szanatórium hatalmas kertjében, öreg tölgyfa alatt, szines teritővel lett asztal mellett szemben ül velem gróf Kinszkyné Pálmai Ilka. Minden idők legnagyobb primadonnája, sok-sok diadalmas operett ünnepelt divája. Fekete rózsák szaladnak körbe fehér zsorzsett-ruháján, a szemeiben még mindig tüz ég, lépése friss, nem látszanak meg rajta az esztendők, amig évtizedeken át rohantak szerte a világban azóta, hogy az ungvári orvos leánya a Cornevillei harangokban először lépett a festett kulisszák birodalmába. Péchy Erzsiről beszélgetünk, de nekem önként is kiszalad ajkamon a kérdés:

— Mondja csak grófnő, mi a titka annak, hogy ennyire fiatal maradt?

Nyomban kész a válasszal:

— A nő, ha szeret, ne törődjék semmivel. És akkor fiatal marad... A szerelem megtartja a fiatalságot... Ezért is maradt annyira fiatal szegény Péchy Erzsi...

Pálmai Ilkát igaz, meghitt barátság füzte Péchy Erzsihez. Nemcsak tanitómestere, hanem igaz barátnője volt. Könnyes szemekkel meséli:

— Akármi is történt Péchy Erzsivel az életben, én voltam az első, akinek leplezetlenül kitárta a szivét. Ha távol voltunk egymástól, sürgönyt küldött: „Ilka gyere" — és én utaztam hozzá. Az élete: romantikus regény, olyan, amilyen ő volt. Telve romantikával és szentimentálizmussal. De még nem érkezett el az ideje annak, hogy a megható regénynek minden fejezetét le lehessen nyomtatni... A szemei megtelnek könnyel... nem is beszél tovább... Amit itt alább megirok, azt másoktól hallottam...

Péchy Erzsi sohasem akart színésznő lenni..

A biharmegyei Székelyhidon született Péchy Erzsi. Egyszerü erdélyi kisgazda leánya volt. Ott nőtt fel a hegyek közé épitett székely faluban, elébb Nagyváradon, majd Kolozsvárott járt iskolába és eszeágában sem volt soha, hogy színésznő legyen. Egy Anna-bál döntötte el a sorsát.

Egy váradi vasutas, Jónás Alfréd, akinek az anyja ugyancsak Székelyhidon lakott, annak látogatására gyakran utazott hozzá. Igy ismerkedett meg Erzsivel. Az ismeretségből szerelem lett. És elkövetkezett az Anna-bál ideje. A szerelmes Jónás Alfréd kidülledt szemekkel, lélegzetét visszafojtva bámulta a szépséges lány táncát. „Belőled nagy színésznő lesz" — mondotta és azzal a céllal kérte meg a tizenhat esztendős Péchy Erzsi kezét, hogy kiképezteti. Erzsi még nem volt tizenhat esztendős, amikor megtartották a lakodalmat. Szivből szerette az urát, aminthogy Péchy Erzsi egész életében csak a szivével tudott szeretni...

Pestre kerültek, Erzsit az ura beiratta a Rózsahegyi Kálmán iskolájába és Péchy Erzsi akarva, nem akarva színésznőnek készült. Élete során sokszor mesélte meghitt barátainak:

— Én voltaképen sohasem akartam színésznő lenni. Nem volt kedvem hozzá. Szivből gyülöltem azt az erkölcsöt, aminek ott van az otthona a küliszák világában.

Nem tudott a könyökével dolgozni. És sohasem kereste szinigazgatók kegyeit. Finom, kedves teremtés volt, telve romantikával. És gyönyörüségesen szép. Csupa sziv. Mindig sokkal többet törődött másokkal, mint magával. Igazi uri dáma volt.

Igazában Bárdos Arthur fedezte fel. Első sikerét az Andrássy uti szinházban aratta: Chopin dalokat énekelt. Amikor fekete tüll ruhában ,nagy vörös rózsával a szinpadra lépett, a bámulat morajlott végig a szinpadon. Lenyügözően szép megjelenés volt. Közben énekelni tanult Krammer Terézné és amikor 1916 májusában Kosáry Emminek, a Három a kislány Mädyjének külföldre kellett utaznia, Faludy Sándor, a Vigszinház igazgatója őt szerződtette. Bárdos Artur uri gesztussal engedte el. A Schubert operettben hatalmas sikert aratott, aztán sorra következtek az ujabb stációk: Szép Heléna, Bécs és London...

Két hugát, Babyt és Macát felhozatta Székelyhidről, a három ezüsthaju nővér patriarchalis életet élt. Mind a három Péchy lánynak ezüstbe játszó ősz haja volt, Péchy Erzsi eleinte csak a szinpad számára szökitette magát, később állandóan szőke maradt. Hugai közül Baby volt a házvezetőnője, Maca a titkár. Rajongásig szerette őket...

A királynő és a primadonna

Első férjétől hamarosan elvált. Ma még nem érkezett el az ideje annak, hogy irni lehessen róla: ki is volt oka a válásnak. A házastársak elhidegültek egymástól, az egyik ment jobbra, balra a másik...

Péchy Erzsi fiatal volt, ragyogóan szép, tucatjával akadtak hódolói, de ő mindig csak a szivére hallgatott. Mindig csak a szivével tudott szeretni. Szivből szerette Renée pármai herceget, Zita királyné öccsét is. Erről a szerelemről, amely kishijján házassággal végződött, sokat beszéltek annak idején szerte a világon mindenfelé. Tiszta, fehér, romantikus, ideális szerelem volt. Mindkét részről.

Közvetlenül a forradalom kitörése előtt történt. A Vigszinházban a Mädy-t adták. Pálmai Ilka játszotta a cimszerepet. Péchy Erzsi pedig a nagymamává öregedett Mädy unokáját alakitotta. Horvátovics Ferenc bankigazgató, a Habsburgok barátja ott volt a szinházban Renée pármai herceggel. Abban az időben IV. Károly azzal a tervvel foglalkozott, hogy birtokot kastélyt vásárol Magyarországon és Horvátovics direktornak kellett volna lebonyolitani a tranzakciót. Előadás közben a bankigazgató felüzent a szinpadra Pálmai Ilkának, hogy felvonás közben feljönnek. Péchy Erzsi a Pálmai Ilka öltözőjét használta, a két primadonna együtt öltözött. Horvátovics ugy mutatta be Renée herceget a két szinésznőnek, hogy:

„Herr Graf von Hohenau" — de nyomban odasugta Pálmainak, hogy: „a királyné öccse!" Szép karcsu fiatalember volt Renée herceg, gyönyörü, nagy fekete szemekkel .Az ismeretségből nagy szerelem lett. Ideális és fehér. A szerelmesek gyakran találkoztak, leginkább Pálmai Ilka Havas uccai lakásán, teánál. Aztán sokat sétáltak együtt. Péchy Erzsire kiváncsi lett a király is és Windischgrätz Lajos herceg, meg Héderváry Lehel vitték ki egyszer a primadonnát Gödöllőre. Itt Péchy Erzsi néhány sanzont énekelt el a királynak. Renée aztán bemutatta őt Zita királynénak is, ennek az audienciának a lefolyásáról azonban soha se tudott meg semmit a világ.

Közben kitört a forradalom. Renéenek menekülnie kellett Pestről. Bécsbe utazott. A levelek sokáig jöttek még tőle, egyszer csak vége szakadt a szerelemnek. Miért, kinek a z okából — ezt a titkot magával vitte szegény Erzsi a sirba... Bizonyos azonban az, hogy ez a szerelem nem olyan volt, mint szokott lenni primadonna és herceg között. Renée pármai herceg feleségének szánta Péchy Erzsit és ugy a főri, mint a müvészvilágban sokáig és sokat beszéltek erről a készülő messalaenszról...

MIÉRT KELLETT MEGHALNIA PÉCHY ERZSINEK?

Alig mult negyven esztendős, amikor sirba került a legszebb magyar primadonna. Pedig nem kellett volna meghalnia. Fájdalmak és kinok nélkül sokáig élhetett volna...

Péchy Erzsi halálának okáról és betegségéről sokat irtak az ujságok. Az igazi okot nem irta meg senki. Szomoru dolog, de ugy van, hogy: mások okulására erről is szabad irnunk.

Egy kiváló orvos, aki alaposan ismerte a müvésznő állapotát, ezeket mesélte nekem:

— Az autóbalesetnek semmi köze nem volt szegény Erzsi betegségéhez. Péchy Erzsinek mellrákja volt. Az orvosi tudomány mai állása és a rendelkezésünkre álló statisztikai adatok szerint a mellrák, ha idejekorán diagnosztikálják, ma már nem halálos. Igaz, egyesegyedül csak a kés segit. A mellett le kell operálni. Verebély Tibor professzor hamar felfedezte Péchy Erzsi betegségét és megfelelő formában, őszintén közölte is ezt vele. Kérte, könyörgött: engedje végrehajtani a mütétet. Évenkint száz meg száz ilyen operációt végeznek és a legtöbb a legtökéletesebben sikerül. Péchy Erzsi hallani sem akart róla. Azt mondta, hogy inkább elpusztul, de a szépségét az életéért nem áldozza fel. Mindössze abba egyezett bele, hogy a rákos felületet operálják ki. Ez két, vagy három évvel ezelőtt meg is történt. Utána, sokszor iszonytató szenvedések között, még játszott. Fellépett Londonban is és a mütét után játszotta a Fehér ló nagy parádés szerepét. Az orvosai tudták, hogy az állapota menthetetlen. A mellrák áttevődött a gerincbe, a szép szőke primadonna menthetetlenül haladt a sir felé... Kimondhatatlanul sokat szenvedett a klinika külön szobájának gummipárnákkal kirakott ágyában. Má-

sodik férje, lovag Gariboldi Leó — ezt a házasságát is perzselő, romantikus, nagy szerelem előzte meg — önfeláldozóan ápolta. De az életnek már nem lehetett őt megmenteni...

... Meghalt ,mert a szépségét többre becsülte az életénél...

* * *

Abbáziában, a Lakatos-szanatóriumban hetek óta várta őt régi szobája. Szerelmese volt Abbáziának és a tengernek. Ugy volt, hogy az üdülésére rendezett garden party jövedelméből hónapokig gondtalanul élnek Abbáziában, — ha... De ez a ha elmaradt. Nem láthatta viszont az Adria kék tükrét és nem szedhetett dalolva bokrétába tarka virágokat Iccici és Ika között. Ott, ahol annyi felejthetetlenül szép időt töltött el. Dagadt, sárga vitorláju bárkák nélküle kelnek utra holdtölte idején és a szanatórium kertjében vadrózsák alkotta lugasban könnyeket ejtenek érte azok, akik annyira, olyan kimondhatatlanul szerették...

Szegény Péchy Erzsi imádsággal az ajkán hosszu utra indult, még mielőtt viszontláthatta volna a tengert...

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

DEBRECENI ÉRTESITÓK

Debrecen város ipariskoláinak értesitője

Különböző tagozataival Debrecen legnépesebb iskolájának értesitője van előttünk: a városi iparostanonciskolák értesitője. És megállapithatjuk, hogy egyik legfontosabb intézetének is értesitője, mert hiszen ez iskola hivatott arra, hogy Debrecen jövendő iparosságát nevelje és hogy a debreceni iparosságát tegye alkalmassá arra, hogy azt a helyet foglalja el ismét a magyar iparban, amelyet évszázadok előtt és évszázadokon át elfoglalt. Nagyon sokan élnek még ma is abban a téves hitben, hogy Debrecen mezőgazdasági hely volt mindig. Pedig Debrecen az ősi időkben mindig iparos és kereskedő város volt inkább, mint mezőgazda, hiszen a mai óriási mezőgazdasági területei nem is voltak meg. Az iparosifjuság iparosiskolai nevelése egyébként nem uj keletü Debrecenben és az iparostanonciskola őse valahol a XVIII. század végén született meg. Persze nem abban a nagyszerü épületben ,amely most rendelkezésre áll, hanem bizony szerényen, de nagy odaadással indult utjára. Kezdetben elsősorban arra forditottak figyelmet, hogy amaz iparágak tanulói, amelyeknek a rajzhoz köze van, a rajzot tanulják meg és ezért elsősorban a rajzoktatásra fektettek nagy sulyt. Lassan bővült a tanterv és fejlődött az iskola oda, ahol ma magas nivón van. Hogy e nivóra eljutott, az olyan embereknek köszönhető, mint Dóczy Gedeon, Csurka István, dr. Gulyás István és hogy e nivón is tovább fejlődik olyan vezető és tanerők érdeme, mint a mostani vezetőség: Szöör József igazagtó és a jelenlegi tanerők kara, amelyek sorában országos nagy nevek foglalnak helyet. Az értesitő a hatvanhatodik évfolyamot jelzi, mert a mai iparostanonciskola Trefort Ágoston elgondolásában 1877 szeptember 1-én kezdi meg müködését.

A mai iparosiskola három tagozatból áll: a fiu iparostanonciskola, a női iparostanonciskola és a nőipariskola. Sajnos az iparmüvészeti iskola, amelynek pedig helyiségei is készen állanak az uj palotában, eddig még nem nyilhatott meg. A három meglevő tagozat munkásságáról számol be az értesitő, amelynek kimeritően részletes, áttekinthető és lelkiismeretesen összeállitott felvilágositásai igen szép és megnyugtató képet adnak a debreceni iparosnevelésnél és a legteljesebb elismerést követelik azoknak az erőknek, amelyeknek a szép eredmények köszönhetők. Az értesitő beszámol a tanárok személyéről, müködéséről, amelyből megállapitható, hogy az iskola nemcsak az általános tudás és müvelődés, hanem a hazafias és valláserkölcsi nevelés, sport és cserkészet, elméleti és gyakorlati tudás fejlesztése terén is a legszebb eredményekre jogositó müködést fejtett ki azzal a nevelő és tanitó létszámmal, amely a nagy tanulói létszámhoz és a növendék-anyag minőségéhez mérve igen csekély, ami éppen azért az elért eredményeket annál értékesebbekké és a tanerők munkáját annál nagyobb elismerésre méltóbbá teszi. Az iskola három tagozatába beiratkozott 1491 tanuló, végig járt 1104. A két szám között azért mutatkozik oly nagy különbség, mert évközben nagyon sok tanuló felszabadult. Az előmenetel is kielégitő a kimutatott statisztikai adatok szerint.

Az iskolák müködése és helyzetét ismertető adatok mellett nagyon érdekes és nagy felkészültségről tanuságot tevő igen érdekes cikkben adja Szöör József igazgató az iskola történetét. Általában a több, mint hatvan oldalas füzet igen érdekes és tanulságos munka, amely különösen az érdekelt részéről minden figyelmet, általában pedig minden elismerést megérdemel. **pd.**

Szabványos
Ilőlapok
olcsón beszerezhetők
Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

Vécsey Leó fordítása

(49)

Hangos kiáltás téritett magamhoz. Gyorsan megfordultam. És különös látvány tárult a szemem elé.

Nayland Smith dühösen birkózott az előbb látott öreg cigányasszonnyal. Smith erős karjával átfogta őt és durván vonszolta az országut felé, az öregasszony pedig csendesen, de vadul küzdött.

Smith gyakran meglepett már furcsa tetteivel, de őszintén bevallom, erre a látványra azt hittem, hogy barátom elvesztette a józan eszét. — Visszarohantam és már majdnem odaértem a különös harc szinhelyére, amikor egy piszkos ember, nagy rézgyürükkel a fülében, kiugrott a karavánból.

Gyors pillantást vetett felénk, aztán elindult sietve a folyó felé.

Smith felém fordult, de közben nem engedte el kezei közül az öreg cigányasszonyt.

— Utána, Petrie! — kiáltotta. — Utána! Ne hagyd elmenekülni azt az embert! Az is egy bandita!

Az agyamban minden zugott és forgott, de elegendő volt azt a szót hallani, hogy: bandita.

Futva megindultam az országuton haladó ember után. Egyszer se tekintett hátra, tehát nyilvánvalóan volt oka félni az üldözéstől. Az országut szinte porzott dobogó lépteim alatt.

Kinn a mezőn a folyó partja felé rohant a cigánynak öltözött haramia. Arra nem voltam elkészülve, hogy a folyó szélénél beugrik a nádas közé; mikor ezt láttam, hirtelen megálltam. A haramia egyenesen belevetette magát a vizbe; és láttam, hogy valamit tart a kezében. Kigázolt; ismét elmerült; és mikor elérkeztem a partra, már hiába néztem jobbra-balra, eltünt előlem. Csak a vizen egyre szélesedő gyürük jelezték, hogy hol jár.

Megvan végre!

Mert ha felemelkedik a vizből akárhol, mindkét partról látni fogjuk és ha szükséges, a sipommal felhivhatom egyik emberünk figyelmét, aki magán a folyón vagy a tulsó parton leselkedik. Vártam. Egy vadkacsa nyugodtan uszott el arra, őt egyáltalán nem zavarta meg a betolakodó. teljes percig vártam. Mögöttem a tisztásról Smith hangját hallottam.

— Ne engedd elmenekülni, Petrie!

Megnyugtatólag intettem neki a kezemmel, közben pedig pillanatra sem vettem le tekintetem a vizről. De a haramia még mindig nem tünt elő. Minden irányba nézelődtem, de de egy rezzenés se zavarta többé a viz szinét. Ekkor aztán arra a következtetésre jutottam, hogy bizonyára tul mélyre merült alá a vizbe, beleakadt a hinárokba és megfulladt. Miután még egy utolsó pillantást vetettem jobbra és balra, eltünődve a hirtelen targédia láttán... hogy milyen komor módon mulik el egy élet ilyen ragyogó nappalon... megfordultam. Smith még mindig szorosan tartotta az öreg asszonyt; de még öt lépést sem tettem feléjük, mikor mögöttem halk loccsanás hangzott. Ösztönszerüen lebuktam a földre. Nem tudom, honnan támadt ez a mentő gondolatom, de annyi bioznyos, hogy ennek köszönhetem az életemet. Mert a következő pillanatban valami elsüvitett mellettem, átrepült a gyepen és lezuhant a poros országutra: fényes, éles kés volt!

Megfordultam és visszarohantam a folyó partjához. Mögöttem halk sikoly hangzott fel, ez csak az öreg cigányasszonytól eredhetett. Semmi sem zavarta a viz tükrét. A környéken még csak csónak sem ringott sehol. Messze, a tulsó parton, egy leány meregetett vizet vederrel és ennek fehérruhás alakja volt az egyetlen eleven pont, ami a viz környékén mozgott.

Nem eléggé kifejező, ha azt mondom, hogy érthetetlennek látszott az egész első meglepetésemben! Nem lehetett benne semmi kétségem, hogy a bandita volt az, aki ily gyilkos figyelemre méltatott. De az egekre, hát hol volt az az ember? Nem maradhatott ennyi ideig a viz alatt; mégis, az biztos, hogy a viz fölött nem volt sehol sem a nádasban, sem pedig a parton.

A ragyogó napsütésben különös érzés fogott el. Kényelmetlen érzés volt, hogy láthatatlan ellenségem második kést is hajitott utánam, megfordultam és sietve indultam Smith felé. De félelmem alaptalan volt. Felemeltem azt a kis fegyvert, ami hajszál hiján tévesztett csak célt és barátomhoz léptem.

Ott állt, egyik karjával erősen fogta a nyilvánvalóan kimerült cigányasszonyt. Az asszony sötét szemével oly különös kifejezéssel nézett.

— Mit jelent ez, Smith? — kezdtem.

Smith nem felelt, hanem azt kérdezte:

— Hol van az a bandita?

— Nem tudom megmondani, a jelek szerint olyan tulajdonságokkal rendelkezik, mint egy hal — válaszoltam.

A cigányasszony rámnézett és nevetett. A nevetés dallamos volt és nem igen illett olyan vén boszorkányhoz, mint amilyet Smith foglyul ejtett és valahogy ismerősnek is tetszett ez a kacagás.

(Folytatjuk.)

Tiszántúli Közgazdaság

Megmondjuk őszintén, hogy

a lehető legszerencsétlenebb dolog a politikát összekeverni a gazdasági élet megnyilvánulásaival. A csokoládé kitünő csemege, a hagyma is izletes és egészséges eledel, de ha a kettőt összegyurjuk: olyan büzös, undoritó massza lesz belőle, amitől a legviharedzettebb gyomor is kólikát kap.

Ami a szerdai közgyülésen a Stadion épitkezési munkálatainak vállalatba adása körül történt, nem egyéb, mint a gazdasági csokoládé összezagyválása a politika foghagymájával. És ez a keverés a közgyülés szélsőjobboldali frakciójának a müve. Sajnos, a helyzet az, hogy a fajvédő városatyák elvégezték a szakácsmunkát, de a főztjüket a város lakosságának kell lenyelni.

Mi történt tulajdonképen? A Stadion tribünjének és egyes munkálatainak vállalatba adásával kapcsolatos kiirásai a legszabályosabban történtek meg. Be is futottak az ajánlatok és az illetékes bizottságok a közszállitási szabályzat előirásainak legkorrektebb betartásával készitették el a javaslatukat: azok a cégek végezzék a munkálatokat, akik a legolcsóbb ajánlatot tették. Nem lehetett kétséges, hogy a közgyülésen egyhanguan megy keresztül a javaslat, hiszen józan ésszel nem is szabad volt arra gondolni, hogy ne azok kapják a munkát, akik teljes garancia mellett a legolcsóbban hajlandók megcsinálni.

A fajvédő városatyák remekeltek. Kihasználták a helyzetet, hogy a kánikulában a közgyülés tagjainak kétharmada hiányzott és leszavazva a hivatalos előterjesztést, ugy döntöttek, hogy a munkákat ne az a csoport kapja, amely 71,094 pengőért végzi el az épitkezéseket, hanem az a társaság, amely ugyanezt a munkát 79,320 pengőért vállalja. — Igaz ugyan, hogy a drágább ajánlattevők a napi politika területén a szélsőjobboldali frakcióval állnak szoros nexusban (két „kirakat-liberálist" irmagnak meghagytak kegyesen, taktika óh!) és az is igaz, hogy a 8276 pengős differenciát a város közönségének a zsebéből huznák ki a fajvédő urak, de hát a politikai bratyizást valakinek anyagilag is honorálni kell és ki honorálhatná más, mint a jó balek adózó-polgárság?

És mindezek tetejébe tisztelettel kérdezzük: politika-ide, politika-oda, ha ilyen csunya vicceket szemrebbenés nélkül meg lehet csinálni a közgyülési teremben a debreceni Névtelen Adófizetők kontójára, akkor mi a fészkes fülemülének van szükség közszállitási szabályzatra? Dobják a közszállitási rendeleteket a kanálisba és ezután árlejtés nélkül adják ki a közmunkákat a szélsőjobboldalhoz közeleső politikai cimboráknak.

Akciót kell inditani a bőrárak indokolatlan emelése ellen

Irta: GRICZMANN GYULA.

A bőrárakat ismét emelték és ezek az áremelések igen hátrányos kihatással vannak a bőriparosságra, mert az anyagilag elgyengült fogyasztóközönség az áremelést nem birja el és igy veszedelemben forog az a kis munkalehetőség is, amely még kinálkozik néha az iparosságnak. Szükséges volna, ha az IPOK elnöksége előterjesztést tenne az árelemző bizottságnak: vizsgálja meg: indokolt-é a bőrárak emelése s amennyiben azokat tulmagasnak találja, kényszeritse a bőrgyárakat az árak leszállitására. Ha ez más módon nem lehetséges, a behozatali vámot szállitsák le és ezzel könnyitsék meg a behozatalt.

Az áremelésnek indoka nincs, mert a nyesbőr árát a kartellspekuláció még az elmult év őszén leszoritotta, igen alacsony árakon vásárolta össze a nyersbőrt és egyrészt nagy mennyiséget exportált, másrészt pedig nagy raktárakat halmozott fel, amelyeket most önkényesen feltornászott árakon 25—30 százalék haszonnal értékesit.

Le kell törni az inkolatlan áremelést, mert a közönség az olcsóbb gyári munkákat kényszerül venni és a szakmai iparosság lesz az áldozata a burkolt bőrkartell kiméletlen politikájának.

Aggodalommal látja az iparosság, hogy a tulkapásokkal szemben eredményt hozó intézkedés, amely megvédené az iparosságot és a fogyasztót, alig történik. A kartellekkel szemben alkalmazott eszközök eddig még elégleneknek bizonyultak.

A behozatali vám leszállitásával sikerülne a bőrgyárakat jobb belátásra birni, melyeknek a behozatali vám egymagában is tekintélyes kereset-többletet biztosit, mert az árakat mindég a külföldi, tehát vámmal terhelt áru árához szabják. A mai helyzet az, hogy a tőlünk külföldre vitt nyersbőrt az ott történt feldolgozás után olcsóbban lehet megkapni, mint ahogy a kidolgozott bőrt az itteni gyárak adják.

Meg kell akadályozni, hogy a gyárak indokolatlan jövedelmet biztositsanak maguknak akkor, mikor az iparos a minimális keresetet sem képes elérni. A győri ipartestület erőteljes akciót inditott már ebben az ügyben és szükséges, hogy országos akció alakuljon ki a bőrárak indokolatlan emelése ellen.

Kollektiv szerződés, vagy nem kollektiv szerződés

Az ipartestülettől hozzánk több izben beküldött értesitésnek engedve, közöltük egy hónappal ezelőtt, hogy az épitőiparban, Debrecenben, kollektiv szerződés jött létre. Az ipartestület épitőmesteri szakosztálya most azt hozza tudtunkra, hogy nem csatlakozott ehhez a szerződéshez, amely tehát igy nem tekinthető kollektiv szerződésnek. Ezt irják: „A békés együttmüködés érdekében hajlandó a szakosztály a debreceni összes szakmunkásokkal — de csakis pártokra való tekintet nélkül — bérmegállapodást létesiteni, de külön-külön, vagyis a szakmunkásoknak csak egy töredékét magábafoglaló, bármely pártban tömörült egységekkel szerződést nem köt. Vagyis mi a munkahelyen nem politizáló, hanem dolgozó munkást akarunk. A politika legyen mindenkinek a magánügye!"

Kereskedelem

Jaj, de nehéz a kereskedőpálya...

Az illatszeres bolt egy napja háziur és forgalmiadó nélkül

A sors és a véletlen ugy hozta magával, hogy reggeltől estig egy illatszertár falai között vagyok bezárva. Körülöttem a szines üvegek százai csillognak, kölnivizek, parfömök, tubusokban és tégelyekben a legujabb kozmetikai csodák vannak elrejtve, szappanok és spongyák, manikür szerszámok és retikül töltelékek hevernek szanaszét, szóval minden található, amiről a nők álmodnak és amiért áldozatot is hajlandók hozni. Vágyakozva bámulják a kirakatot, amely szépséget, üdeséget, fiatalságot, hamvat és kivánatosságot igér, előtte állva álmokat szőnek a jobb világról, amikor majd budoárjuk asztalkáján ott lesz minden, amire egy modern nőnek szüksége van.

AMIKOR MÉG A PUDERT IS CSAK VÉKONYAN KENTÉK A NŐK...

A háboru előtt a kozmetika nem volt nagy és elterjedt cikk. Ujjal mutattak arra, aki pirositót használt és az ilyen nőről mindjárt rossz hireket költöttek. Még a pudert is csak óvatosan, vékonyan simitották el az arcon és a nők nem merték volna megkockáztatni ,ami ma már megszokott dolog, hogy nyilvános helyen, társaságokban és mindenki szemeláttára többször ruzsozzák és puderezzék magukat. Emlékezzünk csak vissza az oláh megszállás idejére, amikor már messziről meg lehetett ismerni a román nőket festett arcukról. Ma a polgárista kislány is lopkodja a mama szépitő szereit és ebben nincs is feltünő.

Kiváncsian vártam a vevőket. Az első „vendég" egy fiatal lány volt, napozó olajat vásárolt. Kis táska volt nála, bizonyára a strandra indult. Általában sok a strandoló vevő, aki megégett bőrét ápolja. Olaj és kenőcs az orvosság. Olcsók ezek a szerek, nem okoz különösebb megerőltetést a megszerzésük.

MI LESZ EGY SZAPPANVÁSÁRLÓBÓL?

Férj, feleség és két gyerek: szóval egész család robog az üzletbe. Látszik rajtuk, hogy vidékiek és strandolni jöttek Debrecenbe. Olcsó kézmosó szappant kérnek, lehet mandula is. Közben a vidéki asszonynak megtetszett egy diszes üveg kölniviz, mindössze félliter és csak 12 pengőbe kerül. A férj megvásárolja. Az asszszony felbátorodik, minden tetszik neki: a puder, puderdoboz, szappantartó, a Coty parfüm, fürdősó, szobaillatositó, kézfinomitó, szőrvesztő és még sok minden. A férj pedig fizet, mint — vidéki. A végén négyen is alig birják a csomagokat Ez lett a kézmosó szappanból.

Sok a vevő, kicsi a forgalom. Általában apró dolgokat vásárolnak ,husz vevőtől sem lehet árulni 10 pengőt. Annál több az érdeklődő.

Fiatal lány szeplő ellen kér valami kenőcsöt, amitől lehetőleg a májfoltok is eltünnek. Ajánlanak neki zsirost és szárazat, nappalit és — éjszakára valót, kénest, kámforost, lanolinost és még néhányfélét. Azután következnek sorban az árak. Hosszas töprengés és számitás után a legolcsóbb arckrém lesz a győztes. A kislány már fizet a pénztárnál, amikor még mindig nyugtalan és visszaszól a kiszolgálóhoz:

— De aztán biztosan jó lesz?

— Csak tessék rendszeresen használni — hangzik a megnyugtató válasz.

A FOGYÓ KURA

Negyven év körüli, jól ápolt asszony jön be szép fiatal lányával. Kézfinomitót kér és fogyasztó szer után érdkelődik. Karlsbadi sót ajánlanak neki. Ez nem közönséges karlsbadi só, citrom ize van ,ugy kell inni, mint a limonádét. A legjobb fogyasztó szer — mondják. — Birkozóknak és bokszolóknak azonban nem ajánlható fogyókurára. Inkább atlétáknak. Lehet futni tőle. A használati utasitás elolvasása után két üveggel vesz belőle a mindenáron alsóbb sulycsoportba vágyódó asszony, aki diadalmasan sugja oda lányának:

— Látod, ilyet nem lehet kapni otthon.

Másnap bizonyára az egész falu a limonádé karlsbadi sóról beszélt.

EGY HARAGOS VEVŐ

Dühös vevő ront be. Kezében egy doboz pudert lobogtatva kiabál:

— Micsoda vacak puder ez kettő-

ötvenért. Az arcon tészta lesz belőle.

— Az kérem lehetetlen — csendesiti udvariasan a kiszolgáló kisaszszony — bizonyára izzadt volt az arc.

És már mutatja is a saját arcán, hogy a puder kifogástalan, csak önagyságának nagyon izzadt az arca és a nedvességet a puder sem állja.

A dühös vevő szégyenében még dühösebb lesz és köszönés nélkül robog ki az üzletből.

Egyformák a vevők, egyhangu az üzlet. Mindenki kevés pénzért sokat és finomat akar. Ilyenkor látni csak, hogy milyen nagy ur a pénz, amelyet a vevő hatszor ver a fogához, mielőtt kiadná. Tetejében még szivja is érte a kereskedő vérét.

Van azért humor is egy ilyen illaté szertárban. A leglehetetlenebb cikkeket kérik egyesek. Kocsikenőcs, drótszeg, citrom, kockacukor, petróleum, bélyeg, ceruza, munkaadó lap, pióca stb., mind a keresett cikkek listáján szerepelnek.

*

Este alig vártam a zárást. Elment a kedvem a kereskedő pályától, amit valamikor irigylésreméltó foglalkozásnak tekintettem. Pedig az egy nap alatt nem is volt dolgom a háziurral, a forgalmiadó ellenőrrel, az adóhivatallal, a váltóval stb. Hát még akkor...

A hirdetés időszerü legyen

Gazdaságilag bizonytalan időkben mindig ujra felmerül az üzleti világban az a kérdés, vajjon a reklámozás költségei nem csupán felesleges kiadások-e, a reklám a forgalom emeléséhez tényleg hozzájárul-e, de legalább a meglevő vevőkör megtartása alkalmas eszköz-e?

Nemcsak a reklámszakma embereinek véleménye, hogy a vállalatoknak, üzleteknek mindenkor, tehát gazdasági válság idején is egyik legfontosabb feladata a reklámkeretnek csorbitatlan teljességében való fenntartása. A tudomány, nemzetgazadságtan és üzemgazdaságtan már régen eldöntötték, hogy a reklám a gazdasági életnek nélkülözhetetlen velejárója. A válság időiben az öngyilkossággal volna egyenlő 50 és 100 év előtti módszerekkel próbálkozni és megkisérelni, hogy a forgalmat „a nyilvánosság kizárásával" szabályozzuk.

Dr. Woede főiskolai tanárnak, a berlini ipari pszichotechnikai intézet vezetőjének tolláből röviddel ezelőtt értékes tanulmányok jelentek meg erről a kérdésről a „Die Anzeige" cimü reklámszaklapban. A pszichotechnikai kutatásairól hires tanár egyenként tárgyalja cikkeiben azokat az előkészületeket, amelyeket az üzletembernek a reklámozás megkezdése előtt meg kell tennie, hogy az eredményes legyen. Többek között arra mutat rá Woede tanár, hogy

napjainkban tulságosan kis jelentőséget tulajdonitanak az időszerü hirdetésnek.

Ha ma célt akarunk érni, feltétlenül haladni kell korunkkal. Olyan érvekkel kell a közönség elé állanunk, amelyek könnyen érthetőek, elfogadhatóak és hihetőek. A lapok hirdetési hasábjain mégis lépten-nyomon régen kiöregedett hivatkozásokat és megokolásokat találunk, amelyek ma már nem nevezhetők reklámérveknek. A modern üzletember reklámjának ujszerünek kell lenni, hogy a gazdasági válság ellenére is, olyan eredményt tudjon elérni, amilyen eredmények egy haladó szellemü, éber és minden tekintetben időszerü propaganda esetén éppen napjainkban kimutathatók. — Kérdezzük meg azokat az üzletembereket, akik a saját bevallásuk szerint is 20, 50, sőt 100 százalékos forgalomemelkedést értek el, hogy milyen módon jutottak ilyen eredményhez. Meghallhatjuk tőlük, hogy modern szellemü, ujszerü reklámozás segitségével érték el azt.

Jól teszi az üzletember, ha a reklámmal foglalkozó szaklapokat olvas. Roszszul sikerült reklámhadjárat alig jóvátehető károkat okozhat ma üzletünknek. Kérjük tehát reklámozás előtt szaktanácsot, készitsük elő propagandánkat gyakorlati szempontból, de tudományos módszerrel és a hatás nem maralhat el.

Mezögazdaság

KEDVEZMÉNYES BUZAVETŐMAG BESZERZÉSE.

A Debreceni Gazdasági Egyesület ezuton is felhivja a város gazdaközönsége figyelmét a földmivelésügyi miniszter urnak egységes tipusu, jó minőségü és exportképes buza előállitására irányuló akciójára, melynek keretében a vidéken jól bevált, kiváló minőségü buzák vetőmagja kerül kiosztásra, az u. n. „szaporitó gazdaságokból". A vetőmagra igényt tartó gazdák lehetőleg a hozzájuk legközelebb eső szaporitó gazdaságból kapják a buzavetőmagot s azt tengelyen is elszállithatják. Debrecen és közvetlen környékén 14 vagon buzavetőmag áll rendelkezésére, ha azonban ez a mennyiség nem lenne elegendő, ugy a közeli megyékből történne az igénylések kielégitése. A vetőmag ára a 80 kilogrammos tiszavidéki buza középára és a boletta. A szaporitó gazdaságnak járó felárat és vasuti fuvarköltséget a Növénytermelési Hivatal viseli. — Nagyobb gazdaságoktól, amelyek legalább 50 métermázsa vetőmagot igényelnek a jövő évi utántermést az akció céljára át fogják venni a budapesti tőzsdei ár és 10 százalék felárért. — Ezek lesznek az ujabb szaporitó gazdaságok. Kisebb gazdaságok együttesen adják be igényléseiket.

A vetőmag természetben is kapható (saját termésü buzáért) cserébe, amely esetben 100 kg vetőmagért 115 kg buzát kell adni, viszont a vevőnek a kincstár mázsánkint 1 pengő fuvardij pótlékot térit.

A buzatermelési akcióban való részvételt melegen ajánlja a Debreceni Gazdasági Egyesület a gazdaközönség figyelmébe, nemcsak azért, mivel a fajszaporitásra vállalkozó gazdaságok a szokásosnál jóval kedvezőbb árat érnek el, hanem azért is, mivel a város gazdaközönségének egyetemes érdeke, hogy a sokféle keverékbuza helyett kevés számu, de jól bevált, bőtermő és jó minőségü buzafajtát termeljenek, amelynek értékesitése is sokkal jobb kilátásokkal biztat.

Az akcióra vonatkozóan részletes felvilágositást nyujt a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatala, — ugyanitt az akcióba való jelentkezés is elintézhető.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Óbuza 11.00—10.00 és boletta, ujbuza 8.40—8.20—8.00 és boletta, órozs 8.00—7.00 és boletta, ujrozs 5.00—4.50 és boletta, óárpa 8.00—7.00, ujárpa 5.50—5.00, ózab 7.00—6.00, tengeri 6.80—6.50, lucerna 3.00—2.80—2.50, széna 3.00—2.60—2.00, lóhere 2.50, bükköny 1.60—1.50, alomszalma 1.80—1.60, rozs 2.00.

Az éhező munkanélküli, akinek pár éve heti 140 pengő fizetése volt

A nap már erősen alkonyodott, amikor a néptelen mellékuccán találkoztam vele. Azt hiszem, nem kell bemutatni, biztosan ismerik már önök is, az utóbbi időkben jellegzetes figurája lett a debreceni uccáknak. Magas, sovány, beesett arcu, borostás állu fárfi és különössé teszi megjelenését az, hogy a legnagyobb kánikulában is rövid, vállravetett, prémes télikabátot visel.

Odalép minden járókelőhöz és szerényen, szinte félve huz elő zsebéből egy kis csomagot és kinálja:

— Két pár cipőfüző csak tiz fillér. Tessék venni nagyságos uram.

Tegnap is, amikor találkoztam vele, odajött hozzám és felkinálta a cipőfüzőit. Olyan szomoru, olyan szomoruan remegő volt a hangja, hogy szinte nem lehetett, szinte sajnálta az ember azt mondani: „nézze barátom, nekem minden cipőmben van füző és higyje el: nincs szükségem a maga portékájára. „Nem lehetett, szégyelte ezt mondani az ember, mert a beesett és borostás arcból kivillanó, kétségbeesett tekintetü szemek mintha azt ragyogták volna tompa fényükkel, hogy ettől a te tiz filléredtől függ, lesz-e ma mit ennem.

Szégyenlem, hogy éhezők vannak és szégyenlem, hogy másoknak nincs pénzük, amikor nálam van nehány fillér. És szégyenlek adni is nekik. De ezeknek a kétségbeesett tekinteteknek nem lehet ellenállni.

Most is belenyultam a zsebembe és két darab kétfillérest, (nem is volt sokkal több ,de manapság ugyebár nem szégyen az?) odanyujtottam neki.

Kinyult utána, de amikor meglátta a pénzt, visszakapta a kezét. És a szokottnál is jobban megremegett a hangja, amikor mondta:

— Nem vagyok koldus. Azt, hogy azzá legyek, már nem fogom megérni.

Megfordult és alig hallható köszönéssel elindult.

Visszahivtam. Meglepett ezekbe a rongyos ruhákba belepujtatott büszkeség és önérzet.

De ahogy a közelembe jött és beszélni kezdett, furcsa volt a lehellete.

— Mondja, nem ivott maga?

Lebukik a feje, amikor válaszol:

— De igen kérem, ittam. Ittam, mert nincs munkám, mert nincs pénzem, ittam, mert éhezem és ittam, mert nyomorult vagyok.

Ezt igy mondta. Szóról-szóra. Vajjon ki lehet ez az ember?

De már mondja is:

— Valamikor, még nem is olyan régen, ember voltam. Ép, egészséges, rendes, munkás ember. Igen kérem, én Fulyák Ferenc téglamester voltam, heti 140 pengő fizetéssel, rendes napi kosztal, ruhákkal és nyugodt élettel. Ma pedig Fulyák Feri vagyok, senki, csavargó, részeg állat.

Sir.

Valamikor egyik legjobb téglaégető munkás volt Debrecenben. Versenyeztek érte a gyárak. Csábitgatták jobbnál-jobb fizetéssel. Még három éve is. De azóta sok minden történt. Tönkrement a világ, tönkrement az élet, tönkrementek az emberek. Fulyák Ferenc is tönkrement. A balmazujvárosi uton levő Alföldi Téglagyár, ahol utóljára dolgozott, megszünt és azóta nem tud elhelyezkedni. Ott maradt a gyárban ,ahol kap ingyen lakást és telepfelügyelői cimet. Azonkivül semmit. Ha ugy tetszik, éhen is halhat. És ezért árulja a cipőpertliket.

Amiért már ült is két napot a rendőrségen. Engedély nélkül ugyanis nincs árusitás!

— Hát éhenhaljak? Hát tessék megmondani, dögöljünk éhen a feleségemmel? Csak azért, mert nincs munkám és mert dolgozni akarok?

— De hiszen, amit keres, azt elisszal

Erre nem tud felelni. Megint lehajtja a fejét és a könnyek ismét kibuggyannak.

— Elkeseredésemben iszom. Most már ugyis minden mindegy. Forduljak fel bolonduljak meg, most már mindegy. Már nem bánok semmit, akármi lesz.

A felesége bejárónő és huszonkét pengőt keres havonta. Ebből élnek. Ő is keres sokszor hatvan fillért is egy nap De mégtöbbször egy fillért sem. És nagyon sokszor eheznek és nagyon sokszor nincs mit enniök napokig. Biztosra veszem ezt, habár Fulyák Ferenc nem mondotta. Pedig megkérdeztem tőle hogy mit szoktaü enni, mivel táplálkoznak.

És erre egy furcsa jelenet történt.

— Ne tessék tőlem ilyet kérdezni! — orditotta. — Ne tessék azt kérdezni, hogy mit ettem.

Lerántotta magáról a kabátját és elhajitotta. A következő pillanatban beleragadt az ingébe, tépett egyet rajta, ugy hogy a vászna szerte szakadt, rongyokban hullot le róla és a magánkivül orditozó ember ott állt előttem félmeztelenül. Rettenetes látvány volt, amint aszott testével ott görnyedezett és sovány karjaival hadonászott.

— Nem öltem én meg senkit! Ennék én, ha volna munkám. De már télikabátban kell járnom nyáron is, mert a kiskabátom benn van a zálogban .Arra még adtak valamit!...

— Feri!... Feri!... Mit csinálsz? — kiáltja valaki nem messze tőlünk. A kis ucca pillanatok alatt benépesedett. Megrettent emberek állták körül a részegségében őrjöngő embert.

Aki odaszólt hozzánk, a következő pillanatban már ott is van mellettünk. Megfogja a karjánál Fulyák Ferencet és csillapitja. Végre lecsendesedik és lassankint kezdi magára szedni az ing maradványait. Aztán felveszi a télikabátját, szótlanul megfordul és hosszu gyors lépteivel már el is tünik.

A másik pedig, aki odajött, részvéttel nézett utána egy darabig, majd igy szólt hozzám:

— Szegény, szegény Feri... Jó fiu ez, nagyon jó fiu, csakhogy nincs semmije... Pedig téglamester volt szegény, heti száznegyvennel!...

REMÉNYI GYÖRGY.

Világmárkás autó és motor kerékpár PNEU,
autóalkatrészek
amerikai kocsikhoz, Citroen összes typusaihoz,
felszerelési cikkek
legolcsóbb beszerzési forrása
Saját érdekében kérjen árajánlatot.
Nagy József automobil szaküzlete Budapest, VI. Andrássy ut 34 Tel. Aut. 221-97. 285-83

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Zsémbelődő riport a debreceni csirkepiacról

15 éves Gréta Garbók és 18 éves Ramon Novarrók hemzsegnek a Piac uccai fasorban — „Fifi egy vas vámp, mert testhezálló a szekszepilje, Tommy pedig a leggusztább pofa és a dumája olyan cuki" — Áldott lelkü szülők a padon gyönyörködnek abban, hogy zsenge gyermekeik fogócska helyett szerelmesdit játszanak

Panta rei . . . — tanultuk valamikor görög órán a klasszikus bölcsességet. Panta rei — minden elfolyik, minden megváltozik.

Panta rei. A debreceni korzó sem a régi már. A kedves, nagyvárosias sétány uj arcot kapott. Egy-két év óta nem ismer a debreceni korzóra az, aki valamikor, régebben törzsvendége volt az árnyas fasornak. A fák most sem hiányzanak, a padok és a karszékek is glédában sorakoznak. Csak a közönség cserélődött ki: az a publikum, amely megadta az igazi színét, jellegét és nivóját a debreceni korzónak, majdnem teljesen eltünt.

A gyermekszobák rohamcsapatainak inváziója

Hogyan rétegeződött ezelőtt a korzó-társadalma?

Reggeltől délig a mindig ráérő, kopott munkanélküliek szomoru serege sütkérezett a padokon. Délelőtt ők nyaraltak a fasorban.

Délután a gyermekkocsik lepték el a sétányt. Ez volt a pöttömnyi bébik korzóideje.

Hat órakor kezdődött az igazi korzó. Az üzletek, irodák bőven ontották a pihenésre vágyó embereket. Fél háttől vacsoraidőig táblás ház volt, alig lehetett ülőhelyhez jutni. Itt szieszt ázott az idősebb korosztály, a hármas flasztersétányon pedig az eladósorban levő bakfissereg hullámzott fel és alá a Szent Anna ucca sarkától a Bádogos uccáig a komoly gavallérok csapataitól körüldongva. Vidám és szines forgatag volt a debreceni korzó: a komoly szerelmek és a könnyed flörtök csipősen édes parfőmje uszott a sétányt övező fák lombkoronája felett. Gáláns uj regények szövődtek és gáláns régi regények szakadtak szét a hajdani korzón. A felnőttek korzóján.

És egyszerre, szinte máról-holnapra, a gyermekszobák rohamcsapatainak inváziója indult meg a fasor ellen. Minden átmenet nélkül, hipp-hopp, pelyhes csirkesereg ömlött az esti korzóra. Egyre több him és nőnemü emberfióka kezdett flangérozni a sétálók között. Ugy látszott, mintha a jobb középosztálybeli papák és mamák este hat óra tájban mindennap nádpálcával berontottak volna a gyermekszobákba és serdületlen csemetéiket dámáknak és bonvivánoknak maszkirozva kihajtották volna a korzóra.

— Fifi, azonnal vedd fel a legmélyebben kivágott és legmerészebben feszülő toalettedet, rendesen puderozd és ruzsozd ki magadat; te pedig Tommy öltözz fel minél jampecesebben és aló mars, gyertek a korzóra, nehogy lekéssetek a randevuitokról! De vigyétek a tenniszütőket is, mert nagyon sikkes dolog a korzón rekettel sétálni.

Miről csipognak a korzócsirkék?

Figyeljük csak ma este Fifi és Tommy utját.

A Kistemplom órája egynegyed hetet mutat. Kezdődik a szabályos korzóidő.

Fifi az idén végezte ki a IV. bét alig-alig elégséges eredménnyel. Már elmult 14 éves. Tommy nyolcadikos gimnázista. (Szeptemberben pótvizsgázik.)

Hová lett a régi, édes gyermekruhácskák kora? Hová lettek a matrózbluzok, amelyeket annyi hamvas bájjal viseltek a hajdani gyerekek? Akkoriban a gondos szülő szép, csinos matrózruhácskát adott gyermekére, ha elengedte hazulról és minden zsebébe zsebkendőt tett, mert annakidején a gyermekeknek elsősorban zsebkendőre volt szükségük. Ma a csirkék zsebkendő helyett pudertartót, ruzst, ajakpirositót, szemöldöktépő csipesz, crayont, parfümös flakont, cigarettatárcát és más hasonló apróságokat dugnak a retiküljükbe, mert mindezek nélkül egy 13—14 éves csitri már ki sem teszi a lábát az uccára. A pattanásosképü 16—18 éves kamaszok máris olyan blazirt képet hordanak, mint a kiöregedett életművészek, öltözködésben pedig a legrikitóbban divatos, legizléstelenebbül ujszerü módon igyekeznek a felnőtteket majmolni.

Tehát Fifi és Tommy megérkeztek a korzóra. Köszöngetnek jobbra-balra, előre-hátra a többi fifitommynak. A papa és mama jó esetben otthonmaradtak, vagy kimentek az erdőre, rosszabb esetben pedig leültek a fasorban egy padra. Ha a padon „felügyelnek", akkor sem kell „meglreszivni őket", mert az ellenőrzés abban merül ki, hogy minél több tejfelesszáju legényke sürgölődik a leányuk körül, avagy fiaik minél több kacéran vihogó, riszáló és ficánkoló kis dámácskát kisérnek, annál boldogabb vigyorral terpeszkednek a padon.

— Nézze Kisné — mondja Nagyné szomszédnőjének — nem azért mondom, mintha dicsekedni akarnék, de Fifinek ma remek napja van. Alig egy órája vagyunk kint és eddig tizenhét fiut számoltam meg a társaságában.

— No, az én Tommymnak se megy rosszul — mondja erre Nagyné Kisnének. Öt lányt sétáltat egyedül és az egyik fruska szerelmesebben néz rá, mint a másik.

Igy a szülők.

Most kapcsoljuk a láthatatlan mikrofont öt percre a gyerekek szája elé. Fifi mellett e pillanatban csak három gavallér sasiroz, de a háta mögött is ténfereg kettő, akik az izgalmasabb részeknél beleszólnak a társalgásba.

— . . . tudjátok fiuk — csap a mikrofonba Fifi mondatfoszlánya — ez a Tommy a leggusztább pofa Debrecenben. Olyan cuki dumája van, hogy még egy magamfajta kipróbált nő is megszédül tőle? És látnátok micsoda mellkasa van. A multkor a fedettben trenirozott, utána végigtapogattam az izmait, hát a combjától a nyakáig olyan szenzációsan kemény, mint a kő. Nagyon okos, müvelt fiu, mert tenniszezni is jól tud, biciklizni is és ősztől kezdve vivni is tanul. A tánciskolában is ő a legkellemesebb partner, mert a griffje direkt szenzációs és olyan istenien vezet, hogy a világ végére is elvezethetné az embert. És szenzációs pikáns vicceket tud és mindig olyan csudásan elegáns, mint Ramon Novarro és hiába főzi a többi lányokat, már két éve belémesett. A multkor is a moziban . . . különben ez diszkrét dolog . . . szavamra . . . ezt véletlenül nem mondhatom el . . . de az biztos, hogy Tommy a legstrammabb pofa a korzón . . .

A mikrofont vegyük el Fifi csőre elől és helyezzük Tommy elé.

— . . . tudjátok lányok, én mondom néktek, a szakértő ,hogy ez a Fifi egy csuda klassz nő. Máris majdnem olyan vas vámp, mint kedvencem, Gréta Garbó. Miért? Egyszerüen azért, mert testhezálló a szekszepilje. Értitek? És nagyon okos, müvelt macska; olyan csuda bemondásai vannak, hogy még egy magamfajta tapasztalt srác is megszédül tőle. És csudára tud likört inni, a mult héten zsur volt náluk, tizenkét pohár császárkörtét bevágott. Danszolni csak vele szeretek, olyan csodásan tapad, mint egy idomitott pióca. És csudára intelligens: szereti a legpikánsabb vicceket. Nagyon modern lány, a multkor is a moziban . . . különben ezt nem mondhatom el . . . ez diszkrét dolog . . . Persze, más fiukkal is sétál, buknak rá a fess vádlija miatt, de már két éve csudára szerelmes belém. Szavamra mondom, hogy Fifi a legklasszabb növényzet a korzón . . .

Mi történik majd, ha?...

A riporter — ujságirói kötelességéhez hiven — kénytelen a jövő ködébe pillantani: mi vár a debreceni korzóra? A fejlődés menete világos. Egyre fiatalabb, egyre zsengébb, egyre zöldebb az a generáció, amely öltözködésben, magatartásban a felnőtt korosztályok fejére nő. A Piac uccai fasor uj arcát ma már a mélyen tisztelt szülők által koraéresztett csirketábor nyujtja. A gyermekszobákban ma már Andersen meséi helyett Zolát olvasnak, 14 éves kisasszonykák és 18 éves sihederek fogócskázás helyett flörtöt játszanak. A felnőttek korhatára egyre süllyed és nem is kell látnoki képesség ahhoz, hogy elképzeljük, hogyan fest majd a debreceni korzó néhány év mulva? Kiélt ábrázatu elemista mösjők és filmszinésznősen kikészitett urcu elemista madmoazellek kokettálnak majd esténként a széles sétányon és ma már az sem álom, hogy mire a mi hajunkat belepi a dér, unokáink este hatkor ráförmednek a dadára:

— Julcsa, adjon egy tiszta pelenkát és toljon ki a korzóra, mert randevum van a szomszédék csecsemőjével. Csuda klassz szerelem dul köztünk: cucli helyett egymás hüvelyujját szoktuk szopogatni.

(farkas)

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

KÖNYVESHÁZ

MOLNÁR ÁKOS: TIZENKÉT LÉPÉS

Ez a regény nem azért — vagy nemcsak azért — izgató, mert négy szereplőjét az első fejezetekben meginduló vihar egyre erősebben cibálja, rázza, pörgeti a végső katasztrófáig, pillanatnyi megállá sés megnyugvás nélkül. Hanem azért is, vagy legfőképpen azért, mert a szenvedélyeknek ez a látszólag bizarr és kivételes drámája nagyon is emberi, nagyon is megtörténhetik mindnyájunkkal. A görög tragédia hősei királyok, félistenek voltak s a közönség, amely megrendülve nézte végig sorsukat, önző megnyugvással távozhatott a szinházból: mi, kisemberek, ekkorát nem bukhatunk. Molnár Ákos négy hőse közül (mert regényének csak hősei vannak, mellékszereplők nélkül) kettő az átlagosnál különb modern kulturember, majdnem a szellem arisztokratái közé tartozik: az egyik kiváló berlini középiskola tanár, a másik nagymüveltségü zenetanárnő. Olyan emberek, akik nemcsak intelligenciájuk révén érezhetnék magukat biztonságban az érzékek orvtámadásaitól, hanem azért is, mert modern, világvárosi emberek, akik polgári aggodalmak nélkül élhetik ki magukat.

Mi baj érheti őket? Megismerkednek — a leány öccse tanitványa a tanárnak — megszeretik egymást és egymáséi lesznek. Házasság nélkül, mert a házasságot fölösleges nyügnek érzik. Ha a szerelemnek vége lesz, minden formaság nélkül elszakadhatnak ujra. A puskapor, ugyebár, csak akkor robban, ha lefojtják? Itt nem történhetik robbanás.

Nem-e?

Helgának, a zenetanárnőnek, van egy hüséges tenyeres-talpas, inkább csunya, mint szép, mindenesetre kellemetlenül szappanszagu cselédje. Ebbe a cselédbe belehabarodik a gimnazista — ami nem volna nagy baj. De lassan-lassan, undorodva és rémülten, azt veszi észre a tanár, hogy ő is kivánja ezt a teremtést. Először „ságora" kezére akarja játszani. Aztán — ennek a lélektani salto mortalenek megrajzolása a regény fénypontja — rábeszéli Helgát, hogy házasodjanak össze: igy akarja lehetetlenné tenni, végképpen elintézni azt, amit egyszerüen leküzdeni nem tud magában. A házasság megtörténik s a tanár annyira meg van győződve gyógyulásáról, hogy a nászuton mindent megvall Helgának. Nincs asszony, aki egy ilyen szenvedélyt megtudna érteni; Helga sem ért, de megbocsátja s igyekszik elfelejteni. A leány — ezer apró, finomszálu okból — egyelőre ottmarad a háznál. Ottmarad és kiderül, hogy a maga módján ő is halálosan szerelmes a tanárba. És most már nem sok kell ahoz, hogy a tanár megtegye azt a tizenkét lépést, amely ágyát a cselédszoba ágyától elválasztja. S hogy eldördüljön az a revolverlövés, amely . . .

De a revolverlövés s hogy az, kit „hogyan talál meg" már nem fontos. Fontos az, ami félelmes bizonysággal derült ki Molnár Ákos kérlelhetetlenül őszinte és

gaz lélekrajzából: hogy amint a görög tragédia hőseit nem meintesitette a sors csapásaitól királyi rangjuk vagy isteni származásuk, ugy nem mentesit senkit az intelligencia, a müveltség, a raffinált izlés a szenvedélynek legotrombább orvtámadásaitól sem. A tanárnak be kell lépnie a cselédszobába, Helgának revolvert kell ragadnia: sorstragédiánk az, hogy emberek vagyunk s ösztöneink, szenvedélyeink több-kevesebb harc után, de mindig le tudják győzni magasabbrendü kulturánkat és erkölcseinket.

Az ilyen végletekig kiélezett eset, aminőt, a szerző leirt, bizonyára éppen olyan ritka, mint az igazi tragédia. De maga a harc, amely ennek a regénynek hőseiben folyik, mindennapos — s a harc eredménye is. Persze nem kell, hogy éppen egy szappanszagu cselédlány legyen a harc tárgya. Még csak nőnek sem kell lennie. Nincs az életnek olyan területe, ahol ezt a harcot meg ne kellene vivni. És akinek van bátorsága, hogy saját lelkének mélységeibe belenézzen, az meg is fogja vallani, hogy Molnár Ákos regénye mindenkiről szól és mindenkivel megtörténhetik.

—

BIGGERS: A SÁRGA DETEKTIV.

Sherlock Holmes halhatatlan alakja óta a modern detektivregényirodalom nem formált ki detektivhőst, aki annyira hivatva volna megnyerni az olvasók százezreinek rokonszenvét és érdeklődését, mint Charlie Chan, a sárga detektiv. Enl nek a keletien lomha, de boszorkányosan fürgeeszü kövér kinainak a nevét ma az egész világon ismerik s az Athenaeum uj 96 filléres detektivregénysorozatának első kötete. „A sárga detektiv" elhozza hozzánk is fölényes, mulatságos, megnyerő alakját, hogy a magyar olvasó is szivébe fogadja. Charlie Chan legizgalmasabb esetét irja meg ebben a könyvben a kitünő Biggers, — egy bestiális gyilkos üldözését öt világrészen keresztül. London ködén, Páris ragyogásán, Nizza szállóin, Bombay bazárain át, szárazon és tengeren folyik az izgalmas hajsza, szaporodnak az áldozatok és siklanak ki az üldözött kezéből a nyomok, — mig végül az ész, az ügyesség s a hidegvér diadalt arat. Irodalmilag magas értékü, páratlanul izgalmas olvasmány ez a regény, mely müfajnak klasszikus remeke. Az Athenaeum sorozata szerencsésen indul, a siker nem maradhat el.

Molnár Ferenc: A zenélő angyal. A magyar szinpadi életnek mindig eseménye egy-egy uj Molnár-darab első előadása. Ugyanugy eseménye irodalmi életünknek egy-egy uj Molnár-regény megjelenése. Ebben az örömben azonban ritkán van részünk: a regényiró Molnár Ferenc csak nagyritkán szólal meg. Annál nagyobb élvezettel és elmélyedéssel olvassuk hosszu hallgatás után megjelent első elbeszélő munkáját: „A zenélő angyal"-t. Tüneményes biztonsággal megfigyelt és virtuóz müvészettel megirt figurák játékosból tragikussá mélyülő, izgalmas kalandja ez a regény s a háttér a világ legpompásabb, legcsillogóbb és egyben középkorian sötét diszlete: Velence. Fiatal modern emberek a regény hősei, akiknek szerelme s életük egy izzóvá zsufolt darabja lejátszódik a tengerbe épült városban s fiatalságuk még élénkebb fényt kap az időtől megsötétült márványpaloták háttere előtt. Az iró csillogó ötletességével, pompás mesélőkészségével gazdagodva teszi le kezéből a „Zenélő angyal"-t. Az elegáns, finom papirosra nyomott, egész vászonkötéses könyv az Athenaeumnál jelent meg s ára 3 pengő.

Kedveli Ön ezt az ujságot?

Barátja Ön ennek a lapnak?

Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

Méltóságos fürdőzők és a nép egyszerü gyermekei között a néptürdő strandján

A bácsi, aki kevés és a néni, aki sok ruhát vesz magára. Aki napjában háromszor áju el a pénzéért. — Acsádiak rántottcsirkés hőstettei

Kora reggel vágtam neki az utnak a népfürdő felé. A nap millió és millió kis tüzes lándzsát szórt pazarul ránk. Nem én voltam ugyanis az egyedüli, aki hajnali fürdőt óhajtott venni. A poros eperfák alatt már 30—40 ember gyalogolt velem együtt. Olyanok voltunk, mint egy végkimerült karaván a sivatagban, mikor végre feltünt a pirostetejü oázis — a népfürdő.

20 fillér lefizetése után már bent is vagyok és igyekszem tájékozódni. Hideg és meleg medencében egyaránt van már ember elég. Hajnali hat óra van — joggal támadhattak hát kételyeim, hogy 10 órakor még beférhet ide valaki.

— Ez mind semmi, kisasszony — világosit fel egy kabinos — törzsfőnök — látná csak vasárnap. Tulajdonképpen ötkor nyitjuk ki a fürdőt, de vasárnap már háromkor is jönnek az atyafiak. Addig zörgetnek, kopogtatnak az ablakomon, mig be nem engedem őket.

Csendben hálálkodom, hogy ma csak egy közönséges hétköznap van és az állandó hőhullámra való tekintettel vetkőzni indulok. Körbejárom a fürdőt egyszer ,kétszer, keresek, nézek és nem találok

— Mit keres, lelkem? — szólit meg végre egy rézbőrü, termetes asszonyság.

— Kabint — leheltem vissza, de már megbántam, hogy igy elárultam tájékozatlanságomat.

A néni ugyanis erre nem is válaszolt. Csak ült ott ezerráncu szoknyájával és ezerráncu arcával, de ezen az arcán olyan megvető és gunyos mosollyal, hogy sietve kereket oldottam.

Vissza a természethez — jeligével bölcsen belenyugodtam a helyzetbe és már csak egy egészen kis bokrot akartam találni, ahol végre uszótrikót huzhatok magamra. Ekkor azonban megpillantottam egy sötétvörös palánkot, melynek alul rendes női lábai, felül rendes női fejei voltak. Közbe palánk. Ide indultam én is és a palánk jótékony védelme alatt sietve átvedlettem. Ruháimat az emberek becsületességére biztam — ami manpság elég nagy rizikó — és hosszas tussolás után megkezdtem körutamat.

— Ugyan nagysád aranyból van ez a lánc a nyakán? — szólitott meg bájos közvetlenséggel egy ötvenen tuli ur.

Először jéghideg akartam lenni és szónélkül továbbállni, de aztán meggondoltam, hogy az talán itt nem illik. Felöltöttem hát legszebb mosolyomat és sürgősen letagadtam a láncom aranymivoltát. Egy pár kedves, öreguras bók után rohantam tovább. Mint később kiderült, öreg gavallérom nyugalmazott nemtudom kicsoda és méltóságos állományban van. És nem is egyedüli méltóságosa a népfürdőnek.

Nyugodt sétámban egyszerre nagy kiabálás állit meg. Velem szemben öreg paraszt bácsi indul tempósan a vizbe. Öltözéke igen egyszerü — egy kék köténynél egyéb semmi nincs rajta. Három fürdős ember hadonászik, kiabál mögötte. Kérnek, fenyegetőznek, parancsolnak, az öreg mintha nem is hallaná. Iszonyu flegmával lépeget tovább. Végre lefogják.

— Bácsi értse meg, igy nem lehet emberek közé menni, — menjen vegyen magára valamit.

Az öreg nagyot köp a pipája mellől és a világ legnyugodtabb hangján feleli:

— Hászen van én rajtam kötény elől.

— De hátul nincs semmi — replikáz a szegény uszómester.

— Ott meg én nem látom — fejezi be a beszélgetést az öreg magyar.

A másik oldalon egy nénivel van baj. Ott szedi le a parton magáról az egyik szoknyát a másik után. Egy, kettő, már a harmadikat számolom. Sőt lekerül a negyedik is. Ezt azonban némi habozás után ujra felveszi. Ezzel együtt még három maradt rajta. És már indul is a vizbe. Utána az uszómester. Angyali türelemmel szól rá:

— Nénémasszony, nem szabad ruhástól menni a vizbe. Vegyen magára valamit, de ennyi ruhával nem mehet be.

— Ne bántsa lelkem, nem árt a viz az én ruhámnak — szól vissza a néni, aki sehogyse akarja megérteni, hogy esetleg a ruhája árthat a viznek.

A meleg medencében ülők mind ilyen csodálatosan vannak felöltözve. Nyaktól bokáig. Szegény divatőfelsége itt nagyon visszamaradt. Legalább 25 év a különbség a hideg és meleg medencében libegő toalettek között.

Ott álldogáltam már egy jó negyedórája a melgviz partján és néztem a rákvörös embereket. Ki esernyővel, ki anélkül, de mind mozdulatlanul üldögélnek. Csak olyankor mozdulnak meg, ha hancurozó gyermekeiknek kissé erélyesebb szülői fegyelmeztetést kell kiméreni. Amit aztán természetesen éktelen sivalkodás követ, öt percen belül azonban minden rendbe jön és mindenki nyugodtan ázik tovább.

Egy öreg paraszt nénit figyelek. Az arca már vörös, lila. Még a szempillája se rebben.

— Jöjjön ki néni — figyelmezteti az uszómester — nem szabad sokáig ülni ebben a meleg vizben. Megárt a szivének.

A néni mintha nem is hallaná. Kiderült, h ogy nem is hallhatta, mert elájult. Két markos legény nagynehezen kihuzza, viszik a tuss alá. Ott végre magához tér, szó nélkül feláll — és indul vissza a meleg vizbe.

— Néni, ne menjen, hisz most locsoltuk fel — kiabálnak utána.

— Már csak a 20 filléremért csak megfürdök — dohog az öreg és már ujra nyakig ül a vizben. Aznap még kétszer ájult el. A végén is felöltöztették és hazaküldték.

A forróság mindig elviselhetetlenebb lesz. A nap mintha megállt volna a fejünk fölött. Mindenütt nap, sehol egy tenyérnyi árnyék. Déli 12 óra van. Az első harangszóra előkerülnek az elemózsiás kosarak, táskák és megkezdődik az ebéd.

A legnagyobb szenzációt a nyiracsádi atyafiak okozzák. Négy bácsiból, három asszonyságból és rengeteg kosárból áll ez a kis társaság. Megtudom róluk, hogy szenvedélyes fürdőzők. Otthon egyéb viz hiján a kanálisban fürdenek. Most aztán berándultak nagy vizet látni. A nagy viz ugylátszik alaposan elfárasztotta őket, mert nagy étvággyal láttak hozzá az ebédhez. Legalább 14 csirkét elfogyasztottak. Szegény városi emberek ugy meredtek rájuk, mint valami csodára. Persze a csontokkal itt is volt baj. A szélrózsa minden irányában hajigálták maguk körül a szegény szárnyasok csontvázat és hosszas rábesélésre volt szükség, mig összeszedték.

— Tessék mosolyogni, ugy, fejet kicsit balra — harsogja mellettük a strandfényképész és már kattan is a gép és meg van örökitve a diszebéd. A képből persze mind vásárolnak. A strandfényképész nem is panaszkodik, van elég munkája.

Az emberek becsületességébe vetett hitem nem volt alaptalan. Minden holmim ott lógott a fogason, sőt a cipőm is meg volt. A váratlan szerencse minden szimpátiámat megszerezte a népfürdő számára. Sőt ez a véleményem akkor se változott, amikor felöltözve két édes kis pirostrikós gyermek olyat ugrott a vizbe, hogy szempillantás alatt csuromvizes lettem tetőtől talpig. Ez volt az egyetlen fekete, azaz vizes folt a népfürdői kirándulásban.

Rudolffy Klára.

GÖRBE TÜKÖR

VALAMI HIBA MÉGIS VAN

— Hogy mondhatja, hogy piszkos vagyok? Egy év óta minden áldott nap fürdök!

— Akkor változtasson fürdővizet.

JÓ TANÁCS

— Melyik a legjobb hónap a házasodásra?

— Októbruár.

— De hiszen nincs is ilyen hónap!

— Éppen azért.

EBY BÖLCS FIATALEMBER

A cégfőnök valami viccet ad elő. Mindenki nevet, csak a gyakornok arca marad komoly.

— Maga miért nem nevetett? — kérdi tőle később a főkönyvelő.

— Minek strapáljam magamat? Elsején ugyis klépet.

A SZÁJHARMONIKA

— Hova az ördögbe tette az a gyerek a szájharmonikát? Csak nem nyelte le?

— Fujj a szájába. Ha megszólal, akkor lenyelte.

KÁVÉHÁZBAN

— Pardon, uram, ön összetéveszti az én felöltőmet az önével.

— Lehetetlen. Nekem nincs is felöltőm.

ISKOLATÁRSAK TALÁLKOZÁSÁN

— Te, mi van a Fricivel? Már van husz esztendeje, hogy nem láttam. Még mindig középen választja a haját?

— Igen. Csak éppen a választék lett tiz centiméter széles.

JÖVENDŐBELI

Margit: Mondd ,drágám, mit becsülnél legtöbbre jövendőbelidnél: a gazdagságát, szellemét, vagy megjelenését?

Ella: A megjelenését édesem. Tidniillik hogy végre megjelenjen a láthatáron.

JEGYESEK

A lány: Nagyon félek édesem, hogy a szüleim nem fognak beleegyezni a házasságunkba.

A fiu: Miért?

Aleány: Azért mert maga szeret sportolni.

A fiu: Ez csak nem akadály! Hiszen maga is nagyon kedveli a sportokat.

A lány: Éppen azért. Valakinek otthon is kell maradnia.

gaz lélekrajzából: hogy amint a görög tragédia hőseit nem meintesitette a sors csapásaitól királyi rangjuk vagy isteni származásuk, ugy nem mentesit senkit az intelligencia, a müveltség, a raffinált izlés a szenvedélynek legotrombább orvtámadásaitól sem. A tanárnak be kell lépnie a cselédszobába, Helgának revolvert kell ragadnia: sorstragédiánk az, hogy emberek vagyunk s ösztöneink, szenvedélyeink több-kevesebb harc után, de mindig le tudják győzni magasabbrendü kulturánkat és erkölcseinket.

Az ilyen végletekig kiélezett eset, aminőt, a szerző leirt, bizonyára éppen olyan ritka, mint az igazi tragédia. De maga a harc, amely ennek a regénynek hőseiben folyik, mindennapos — s a harc eredménye is. Persze nem kell, hogy éppen egy szappanszagu cselédlány legyen a harc tárgya. Még csak nőnek sem kell lennie. Nincs az életnek olyan területe, ahol ezt a harcot meg ne kellene vivni. És akinek van bátorsága, hogy saját lelkének mélységeibe belenézzen, az meg is fogja vallani, hogy Molnár Ákos regénye mindenkiről szól és mindenkivel megtörténhetik.

—

BIGGERS: A SÁRGA DETEKTIV.

Sherlock Holmes halhatatlan alakja óta a modern detektivregényirodalom nem formált ki detektivhőst, aki annyira hivatva volna megnyerni az olvasók százezreinek rokonszenvét és érdeklődését, mint Charlie Chan, a sárga detektiv. Ennek a keletien lomha, de boszorkányosan fürgeeszü kövér kinainak a nevét ma az egész világon ismerik s az Athenaeum uj 96 filléres detektivregénysorozatának első kötete. „A sárga detektiv" elhozza hozzánk is fölényes, mulatságos, megnyerő alakját, hogy a magyar olvasó is szivébe fogadja. Charlie Chan legizgalmasabb esetét irja meg ebben a könyvben a kitünő Biggers, — egy bestiális gyilkos üldözését öt világrészen keresztül. London ködén, Páris ragyogásán, Nizza szállóin, Bombay bazárain át, szárazon és tengeren folyik az izgalmas hajsza, szaporodnak az áldozatok és siklanak ki az üldözött kezéből a nyomok, — mig végül az ész, az ügyesség s a hidegvér diadalt arat. Irodalmilag magas értékü, páratlanul izgalmas olvasmány ez a regény, mely müfajnak klasszikus remeke. Az Athenaeum sorozata szerencsésen indul, a siker nem maradhat el.

Molnár Ferenc: A zenélő angyal. A magyar szinpadi életnek mindig eseménye egy-egy uj Molnár-darab első előadása. Ugyanugy eseménye irodalmi életünknek egy-egy uj Molnár-regény megjelenése. Ebben az örömben azonban ritkán van részünk: a regényiró Molnár Ferenc csak nagyritkán szólal meg. Annál nagyobb élvezettel és elmélyedéssel olvassuk hosszu hallgatás után megjelent első elbeszélő munkáját: „A zenélő angyal"-t. Tüneményes biztonsággal megfigyelt és virtuóz müvészettel megirt figurák játékosból tragikussá mélyülő, izgalmas kalandja ez a regény s a háttér a világ legpompásabb, legcsillogóbb és egyben középkorian sötét diszlete: Velence. Fiatal modern emberek a regény hősei, akiknek szerelme s életük egy izzóvá zsufolt darabja lejátszódik a tengerbe épült városban s fiatalságuk még élénkebb fényt kap az időtől megsötétült márványpaloták háttere előtt. Az iró csillogó ötletességével, pompás mesélőkészségével gazdagodva teszi le kezéből a „Zenélő angyal"-t. Az elegáns, finom papirosra nyomott, egész vászonkötéses könyv az Athenaeumnál jelent meg s ára 3 pengő.

Kedveli Ön ezt az ujságot?
Barátja Ön ennek a lapnak?
Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

Méltóságos fürdőzők és a nép egyszerü gyermekei között a néptürdő strandján

A bácsi, aki kevés és a néni, aki sok ruhát vesz magára. Aki napjában háromszor áju el a pénzéért. — Acsádiak rántottcsirkés hóstettei

Kora reggel vágtam neki az utnak a népfürdő felé. A nap millió és millió kis tüzes lándzsát szórt pazarul ránk. Nem én voltam ugyanis az egyedüli, aki hajnali fürdőt óhajtott venni. A poros eperfák alatt már 30—40 ember gyalogolt velem együtt. Olyanok voltunk, mint egy végkimerült karaván a sivatagban, mikor végre feltünt a pirostetejü oázis — a népfürdő.

20 fillér lefizetése után már bent is vagyok és igyekszem tájékozódni. Hideg és meleg medencében egyaránt van már ember elég. Hajnali hat óra van — joggal támadhattak hát kételyeim, hogy 10 órakor még beférhet ide valaki.

— Ez mind semmi, kisasszony — világosit fel egy kabinos — törzsfőnök — látná csak vasárnap. Tulajdonképpen ötkor nyitjuk ki a fürdőt, de vasárnap már háromkor is jönnek az atyafiak. Addig zörgetnek, kopogtatnak az ablakomon, mig be nem engedem őket.

Csendben hálálkodom, hogy ma csak egy közönséges hétköznap van és az állandó hőhullámra való tekintettel vetkőzni indulok. Körbejárom a fürdőt egyszer ,kétszer, keresek, nézek és nem találok

— Mit keres, lelkem? — szólit meg végre egy rézbőrü, termetes asszonyság.

— Kabint — leheltem vissza, de már megbántam, hogy igy elárultam tájékozatlanságomat.

A néni ugyanis erre nem is válaszolt. Csak ült ott ezerráncu szoknyájával és ezerráncu arcával, de ezen az arcán olyan megvető és gunyos mosollyal, hogy sietve kereket oldottam.

Vissza a természethez — jeligével bölcsen belenyugodtam a helyzetbe és már csak egy egészen kis bokrot akartam találni, ahol végre uszótrikót huzhatok magamra. Ekkor azonban megpillantottam egy sötétvörös palánkot, melynek alul rendes női lábai, felül rendes női fejei voltak. Közbe palánk. Ide indultam én is és a palánk jótékony védelme alatt sietve átvedlettem. Ruháimat az emberek becsületességére biztam — ami manpság elég nagy rizikó — és hosszas tussolás után megkezdtem körutamat.

— Ugyan nagysád aranyból van ez a lánc a nyakán? — szólitott meg bájos közvetlenséggel egy ötvenen tuli ur.

Először jéghideg akartam lenni és szónélkül továbbállni, de aztán meggondoltam, hogy az talán itt nem illik. Felöltöttem hát legszebb mosolyomat és sürgősen letagadtam a láncom aranymivoltát. Egy pár kedves, öreguras bók után rohantam tovább. Mint később kiderült, öreg gavallérom nyugalmazott nemtudom kicsoda és méltóságos állományban van. És nem is egyedüli méltóságosa a népfürdőnek.

Nyugodt sétámban egyszerre nagy kiabálás állit meg. Velem szemben öreg paraszt bácsi indul tempósan a vizbe. Öltözéke igen egyszerü — egy kék köténynél egyéb semmi nincs rajta. Három fürdős ember hadonászik, kiabál mögötte. Kérnek, fenyegetőznek, parancsolnak, az öreg mintha nem is hallaná. Iszonyu flegmával lépeget tovább. Végre lefogják.

— Bácsi értse meg, igy nem lehet emberek közé menni, — menjen vegyen magára valamit.

Az öreg nagyot köp a pipája mellől és a világ legnyugodtabb hangján feleli:

— Hászen van én rajtam kötény elől.

— De hátul nincs semmi — replikáz a szegény uszómester.

— Ott meg én nem látom — fejezi be a beszélgetést az öreg magyar.

A másik oldalon egy nénivel van baj. Ott szedi le a parton magáról az egyik szoknyát a másik után. Egy, kettő, már a harmadikat számolom. Sőt lekerül a negyedik is. Ezt azonban némi habozás után ujra felveszi. Ezzel együtt még három maradt rajta. És már indul is a vizbe. Utána az uszómester. Angyali türelemmel szól rá:

— Nénémasszony, nem szabad ruhástól menni a vizbe. Vegyen magára valamit, de ennyi ruhával nem mehet be.

— Ne bántsa lelkem, nem árt a viz az én ruhámnak — szól vissza a néni, aki sehogyse akarja megérteni, hogy esetleg a ruhája árthat a viznek.

A meleg medencében ülők mind ilyen csodálatosan vannak felöltözve. Nyaktól bokáig. Szegény divatőfelsége itt nagyon visszamaradt. Legalább 25 év a különbség a hideg és meleg medencében libegő toalettek között.

Ott álldogáltam már egy jó negyedórája a melgviz partján és néztem a rákvörös embereket. Ki esernyővel, ki anélkül, de mind mozdulatlanul üldögélnek. Csak olyankor mozdulnak meg, ha hancurozó gyermekeiknek kissé erélyesebb szülői fegyelmeztetést kell kiméreni. Amit aztán természetesen éktelen sivalkodás követ, öt percen belül azonban minden rendbe jön és mindenki nyugodtan ázik tovább.

Egy öreg paraszt nénit figyelek. Az arca már vörös, lila. Még a szempillája se rebben.

— Jöjjön ki néni — figyelmezteti az uszómester — nem szabad sokáig ülni ebben a meleg vizben. Megárt a szivének.

A néni mintha nem is hallaná. Kiderült, h ogy nem is hallhatta, mert elájult. Két markos legény nagynehezen kihuzza, viszik a tuss alá. Ott végre magához tér, szó nélkül feláll — és indul vissza a meleg vizbe.

— Néni, ne menjen, hisz most locsoltuk fel — kiabálnak utána.

— Már csak a 20 filléremért csak megfürdök — dohog az öreg és már ujra nyakig ül a vizben. Aznap még kétszer ájult el. A végén is felöltöztették és hazaküldték.

A forróság mindig elviselhetetlenebb lesz. A nap mintha megállt volna a fejünk fölött. Mindenütt nap, sehol egy tenyérnyi árnyék. Déli 12 óra van. Az első harangszóra előkerülnek az elemózsiás kosarak, táskák és megkezdődik az ebéd.

A legnagyobb szenzációt a nyiracsádi atyafiak okozzák. Négy bácsiból, három asszonyságból és rengeteg kosárból áll ez a kis társaság. Megtudom róluk, hogy szenvedélyes fürdőzők. Otthon egyéb viz hiján a kanálisban fürdenek. Most aztán berándultak nagy vizet látni. A nagy viz ugylátszik alaposan elfárasztotta őket, mert nagy étvággyal láttak hozzá az ebédhez. Legalább 14 csirkét elfogyasztottak. Szegény városi emberek ugy meredtek rájuk, mint valami csodára. Persze a csontokkal itt is volt baj. A szélrózsa minden irányában hajigálták maguk körül a szegény szárnyasok csontvázat és hosszas rábesélésre volt szükség, mig összeszedték.

— Tessék mosolyogni, ugy, fejet kicsit balra — harsogja mellettük a strandfényképész és már kattan is a gép és meg van örökitve a diszebéd. A képből persze mind vásárolnak. A strandfényképész nem is panaszkodik, van elég munkája.

Az emberek becsületességébe vetett hitem nem volt alaptalan. Minden holmim ott lógott a fogason, sőt a cipőm is meg volt. A váratlan szerencse minden szimpátiámat megszerezte a népfürdő számára. Sőt ez a véleményem akkor se változott, amikor felöltözve két édes kis pirostrikós gyermek olyat ugrott a vizbe, hogy szempillantás alatt csuromvizes lettem tetőtől talpig. Ez volt az egyetlen fekete, azaz vizes folt a népfürdői kiránduláson.

Rudolffy Klára.

GÖRBE TÜKÖR

VALAMI HIBA MÉGIS VAN

— Hogy mondhatja, hogy piszkos vagyok? Egy év óta minden áldott nap fürdök!

— Akkor változtasson fürdővizet.

JÓ TANÁCS

— Melyik a legjobb hónap a házasodásra?

— Októbruár.

— De hiszen nincs is ilyen hónap!

— Éppen azért.

EBY BÖLCS FIATALEMBER

A cégfőnök valami viccet ad elő. Mindenki nevet, csak a gyakornok arca marad komoly.

— Maga miért nem nevetett? — kérdi tőle később a főkönyvelő.

— Minek strapáljam magamat? Elsején ugyis klépet.

A SZÁJHARMONIKA

— Hova az ördögbe tette az a gyerek a széjharmonikát? Csak nem nyelte le?

— Fujj a szájába. Ha megszólal, akkor lenyelte.

KÁVÉHÁZBAN

— Pardon, uram, ön összetéveszti az én felöltőmet az önével.

— Lehetetlen. Nekem nincs is felöltőm.

ISKOLATÁRSAK TALÁLKOZÁSÁN

— Te, mi van a Fricivel? Már van husz esztendeje, hogy nem láttam. Még mindig középen választja a haját?

— Igen. Csak éppen a választék lett tiz centiméter széles.

JÖVENDŐBELI

Margit: Mondd ,drágám, mit becsülnél legtöbbre jövendőbelidnél: a gazdagságát, szellemét, vagy megjelenését?

Ella: A megjelenését édesem. Tidnillik hogy végre megjelenjen a láthatáron.

JEGYESEK

A lány: Nagyon félek édesem, hogy a szüleim nem fognak beleegyezni a házasságunkba.

A fiu: Miért?

Aleány: Azért mert maga szeret sportolni.

A fiu: Ez csak nem akadály! Hiszen maga is nagyon kedveli a sportokat.

A lány: Éppen azért. Valakinek otthon is kell maradnia.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak dúplán számitanak. — Uzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Levelezés

Levélpapirok,
papirszalvéták, befőzéshez üveghártya olcsón beszerezhetők Vámosi papirkereskedésében — Szinházi átjáró. 1130

Tankönyvek,
regények, külföldi bélyegek vétele, eladása, levélpapirkülönlegességek, 10 papir és 10 boritók 50 filléres egységáron Springer papir-, fotocikkek szaküzletében, Ferenc József ut 38. 2124k

Betöltendő állás

Kiszolgálóleányt,
valamint boltiszolgát felvesz Goldmann füszerüzlet, Külsővásártér 13. Jelentkezés hétfőn. 1156

Intelligens,
jómegjelenésü, eladásban jártas ügyes hölgyek propaganda eladásra azonnal felvétetnek. Jelentkezés Arany János u. 20., irodában, emeleten, vasárnap reggel 8—9 óra között. 1166

Piac
u. 5. sz. hölgyfodrászatban dijtalan ondolálás és manikürre elfogadunk. Jó munkás hölgyfodrászkisasszony felvétetik. 868

Megbizható
mindenes főzőnő jó bizonyitvánnyal jelentkezzen. Dr. Révész, Piac 58. 1155

Szerény
igényü, irodai teendőkben némileg jártas tisztviselőnőt keresek tüzifatelepemre. Ajánlatot „Szerény" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 1-a

Mindenes
főzőnőt felvesz Hajnalné, — Arany János 46., elsejére. 4—5 között. 1154

Menhelyi
cipők készitésére jómunkás segédek felvétetnek. Értekezni hétfőn reggel Csapó u. 17. 2398

Gyakorlott
tüzőnőt állandó munkára felveszek. Schvimmer Berettyóujfalu. 1143

Szerény igényü
irodai teendőkben némileg jártas tisztviselőnőt keresek tüzifatelepemre. Ajánlatokat „Szerény" jelige alatt igények megjelölése mellett a kiadóhivatalba kérek. A/1

Mindenes
főzőnő jó bizonyitvánnyal felvétetik Hunyadi ucca 14. emelet. 81

Megbizható
nő kis háztartás ellátására kerestetik Miklós ucca 11. 2393

Tisztességes
gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik azonnalra. — Hatvan u. 35.

Füszerszakmában
helyben bevezetett ügynököt azonnalra felvesz Friedmann Simon, Széchenyi 6. 1128

Mindenest
keresek hosszu bizonyitvánnyal azonnalra is. Károly Ferenc József ut 26-c. 1-a

Házmester
felvétetik Csapó u. 96. szám alatt.

Megbizható
mindenest keresek elsejére. Jelentkezés 11—12 közt Svetitsbérház, első feljárat, ötödik emelet négy.

Állást keresők

Középkoru
urileány szerény igényekkel elmenne idős ur vagy idős urhölgy mellé gondozónőnek. — Plavetzky Mária, Attilatér 1. A-1

Szakácsnő
ajánlkozik, ki szépen vasal is, vidékre is elmegy bárhova. — Nyugati 28. Takács Lajosné, Borostyánnál. 197

Középkoru,
jómegjelenésü nő gazdasszonynak ajánlkozik szerény igényekkel. Garai u. 19. 2427

Üzletek

Forgalmas
utvonalon mészárosnak kiválóan alkalmas üzletelyiség kiadó. Goldmann, Külsővásártér 13. 1157

Üzlethelyiség
és egy udvari helyiség kiadó Miklós u. 5 .sz. 78

Kiadó
azonnalra üzlethelyiség. Piac u. 66. Értekezni lehet dr. Rónay Dezső ügyvédnél. 2418

Tágas
üzlethelyiség Ferenc József ut 41. sz. házban, nagy kirakatokkal kiadó. Értekezni házfelügyelőnél. 1161

Kiadó lakás

Kétszobás
lakás kiadó. Teleki 7. 1165

Egy
vagy kétszobás uccai fürdőszobás, konyhás lakás kiadó. 1-re Varga ucca 27. 1115

Csinosan
butorozott szoba kiadó. Ebédkoszt kóser, bentétkezésre, kihordásra kapható Miklós ucca 43. 1144

Különálló
különbejáratu butorozott szoba átutazóknak, nyaralóknak alkalmas, kiadó. Pacsirta u. 11. 195

Különbejáratu
elegánsan butorozott uccai szoba kiadó. Széchenyi ucca 29. sz. 1149

Kiadó
parkettes butorozott ucca vagy udvari szoba fürdőszobával, — esetleg kitünő ellátással. Hunyadi ucca 3. emeleten. 961

Egy
szoba, konyha, mellékhelyiséggel kiadó aug. 1-re vagy 15-re. 1142

Uccai
butorozott szoba augusztus 1-re kiadó Csillag u. 109. 69

Kiadó
szoba, konyha, fáskamara, sertéstartás megengedve, augusztus 1-re. Diószegi ut 20. 83

Butorozott
szoba különbejárattal, komfortos három szoba, előszoba, gáz, viz kiadó Bárczy u. 3/b. Nagy- 2410

Egyedül lakhat
3 szobás lakás verandával, — disznóól, 300-as kert olcsón kiadó. Bujdosó 14. Értekezni Nagycsere állomás. 1137

Kiadó
Kossuth kertben villaszerü ház 3 szobás lakással. Értekezhetni Gazdák Bankjába. 2415

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó és ugyanott zongora eladó. Piac ucca 77. II. e. 8. 1135

Csinosan
butorozott uccai szoba korosabb férfinak kiadó. Atilla tér 6. 2397

Kiadó
egy szoba, előszoba, konyha, villany bent és egy szoba. Késes ucca 86. 2401

4—5 szobás
lakás november elsejére kiadó. Nyomtató u. 3. 2025

Háromszobás
uccai, négyszobás kertes komfortos lakások kiadók. Szent Anna 29. 2351

Uccai
világos, tiszta 1 szoba, konyha, kamarából álló lakás jó levegőjü virágos udvarban szeptember 1-től kiadó. Apafi ucca 20. szám. A/10

Butorozott
tiszta, kényelmes szoba különbejárattal, ellátással is kiadó. Tornyos tüzhely eladó. Csapó ucca 19. udvarban jobbra. 2399

Ház
5 szobás modern lakással, kerttel házmester lakással kiadó novemberre. Tisztviselő telep, Bornemissza u. 6. 2223

Kiadó
egy szobás modern lakás november elsejére. Szent Anna u. 22. 2388

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Kiadó
uccai szoba, konyha mellékhelyiségekkel, disznóóllal, kitünő ivóvízzel. Korponay u. 5. 2419

Két
udvari kétszobás lakás kiadó. Teleki ucca 6. sz. A-1

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel (bentklozettel) kiadó, gázfőzővel ellátva. Kajszinbarack eladó. Szent Anna 34. 2408

Uccai
szép három szoba, előszoba, pincekonyhával november 1-re kiadó József kir. herceg u. 50. 11116

Udvari
két szoba mellékhelyiségekkel kiadó. József kir. herceg u. 50. 1117

Garzon
lakás 2 szoba, nagy előszoba erkélyes, irodának is alkalmas. — Megtekinthető d. e. 10—1-ig, délután 4—7-ig Kossuth u. 61. szám. 2406

Augusztus
1-re kiadó négy- és hatszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Kiadó
Külsővásártér 9. sz. alatt 1 és 2 szobás lakás. Értekezni Lindenfeld Zoltánnal Ferenc József ut 16. 2250

Butorozott
szoba különbejárattal földszintes elegánsan berendezve kiadó. Verbőczy ucca6. 1137

2 szobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel (bent closettel) kiadó. Gázfőzővel ellátva. Kajszinbarack eladó. Szent Anna u. 34. a-3.

Nagy szoba,
fürdőszoba, orvosi rendelőnek, garzorlakásnak kiadó. Varga ucca 27. 1139

Erkélyes
elegánsan butorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllnél, Piac ucca 26. 556

Kétszobás
fürdőszobás modern földszinti lakás Király u. 6. sz. uj bérházban november 1-re kiadó. Értekezni Sajó épitész Verbőczi ucca 4. 1138

Különbejáratu
kényelmesen berendezett szoba egy-két személy részére kiadó. Piac ucca 58. I. em. 17. 1113

I. emeleti
udvari 2 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás szeptember 1-re Kossuth ucca 3. sz. kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2191

Egy
ujonnan festett szép uccai szoba, konyha, kamara szép fás udvarban szeptember 1-re kiadó. Apaffy u. 20. A-5

Uccai
kétszobás teljes komforttal első és második emeleten orvosi rendelőnek, irodának is kiválóan alkalmas lakás azonnal kiadó. Piac u. 59. 1146

Háromszobás
uccai, négyszobás kertes komfortos lakások kiadók. Szent Anna 29. 2351

Kiadó
2 szobás balkonos modern garzonlakás. Péterfia 46. 2391

Háromszobás,
elő-, fürdőszobás komfortos lakás külön udvarral kiadó. Hortobágyi u. 34. 198

Butorozott
szoba, különbejáratu uccai aug. 1-től kiadó. Vigkedvü Mihály u. 10. A-2

Különbejáratu
butorozott csendes szobák kiadók. Ugyanott garage, esetleg nagy raktárhelyiség is kiadó. Péterfia 48. 2431

Kiadó
irodának vagy lakásnak kis előszobából nyiló két szoba. — Batthyány 5. 2425

Kiadó
modern 4 szobás tiszta lakás és egyszobás lakás. Csapó 59. 2424

Különbejáratu
nagyon szépen berendezett parkettes uccai szoba (külön W. C., előszoba) József kir. herceg 35., I., jobboldal kiadó. 2435

Ispotály
7. alatt 3 szoba, előszoba, konyha olcsón kiadó. Szent Anna 4. 2420

Szép
tiszta kétszobás lakás kiadó. Cegléd ucca 4. 1158

Kiadó
4 szobás udvari lakás mellékhelyiségekkel parkirozott udvarban Kossuth u. 61. sz. 2407

Piac 10.
kétszobás, háromszobás, négyszobás uccai, udvari lakás első, másodemeleten.

Háromszobás
uccai lakás külön udvarral aug. 1-re kiadó. Nemzetőr u. 1. Értekezni dr. Széll Kálmán, Csapó u. 19., I. 2. Telefon 29-61. 1169

Parkettás
uccai butorozott szoba augusztus 1-től kiadó. Értekezni Csapó u. 19., I. 2. 1168

Kiadó
szépen parkirozott udvarban uccai két szoba, előszoba, konyha és fürdőszobás lakás, gáz bevezetve, több lakó nincs. Nyomtató u. 15. 1160

Egyszobás
és kétszobás tiszta lakások mellékhelyiségekkel olcsón kiadók Zugó u. 4. 1145

Csinosan
butorozott uccai szoba kiadó. Kassa ut 3—5. sz. 1170

Kettő
nagyobb, egy kisebb szobás mellékhelyiségekkel, egy szoba, konyhás lakás kiadó. Busi ucca 20. 1167

Lakást keresők

Egy
szoba, konyhás lakást istállóval, esetleg külön udvarral augusztus 1-re keresek. Ajánlatok: Nyil u. 103. 1171

Nagy lakásból
egyszobás uccai lakrészt keres köztisztviselő, „főző alkalommal" jeligére. 2395

Egy
szoba, konyhás lakást istállóval esetleg külön udvarral augusztus 1-re keresek. Ajánlatok Nyil u. 103. 2405

Ingatlan

Eladó
Kuruc u. 110 B. sz. ház részletre 1000 P előleggel és egy Minerva karos gép cipő és csizma készinőnek, keveset javittatni kell, 25 pengőért eladó. 1141

Adómentes
kertes családi ház tisztviselőtelep elején vételár felével átvehető, vagy nagyobbra elcserélhető. Bővebben: Kolos, Verbőci ucca 4. 1114

Eladó ház
szép gyümölcsössel, villany bevezetve, villamos megállóhoz 5 perc, iskola 10 perc, Bozzay telep, Csóka Pál ucca 5. sz. és egy 305 négyszögöl házhely eladó. 82

35 holdas
ondódi tanyásbirtok bérbeadó. Házmester felvétetik. Kossuth ucca 50. 2412

Tizenötezer
pengő tiszta hasznot ki akar tiz hold földről.. 75 fillér postabélyegért választ kap. Kraszits Nagyléta. 1131

Kiadó
bérbe város alatt 30 holdas tanyásföld. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 2413

Szépfekvésü
gyümölcsös villatelek egyetem közelében olcsón eladó. Poroszlay ut 47.a. 1129

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. ● Telefon: 32-12.

DIENES JOZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODÁJA FÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota muzeumfelőli sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

DIENES IRODA.

Földet keresek megvételre és bérbe. Dienes József OFB. ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert ucca 16.

Házakat keresek megvételre és bérbe. Dienes József OFB ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert ucca 16.

Pénzkölcsönt keresek megbizóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre. Dienes József hatóságilag engedélyezett pénzkölcsönközvetitő irodája, Füvészkert ucca 16.

62—16 hold
fekete föld épületekkel Nagyerdőnél kiadó. Bárczy u. 3/b. 2411

Eladó
több adómentes kisház telepen, részletfizetéssel is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 2416

Piac
uccán nagytelkü ház olcsón eladó. Értekezni dr. Rónay Dezső ügyvédnél, Piac 89. 2417

Eladó
a Bocskay-kertben 4 és fél kat. hold föld, amelyből 20000 négyszögöl szőlővel van beültetve, egészben vagy parcellákban eladó. Az ingatlanon 2 szobából s üvegezett verandából álló, télen is lakható há zvan. Érdeklődni lehet a Debrecni Első Takarékpénztárnál. A/1

Eladom,
elcserélem családi házamat kisebb telepi vagy kertivel. Kut u. 18. 84

Tokajban
halálozásért eladó pompás ötholdas szőlőm, gyümölcsös, épületekkel, felszerelésekkel, — hatezerért. Péterfia 23. 1159

Eladó
Ondód, Perec-dülőben 2 és fél hold föld. Teleki u. 55.

Kiss Ferenc
örököseinek a vértesi határban, közvetlen a debreceni határ szélén 48 hold tanyás birtok 5 hold szőlővel haszonbérbe kiadó. Értekezni Kiss András gyámnál, Monostorpályi ligetben. 192

Kevés
pénzzel megvehető vagy elcserélem adómentes házamat, van benne füszerüzlet, korcsma és dohányáruda. Cim a kiadóban. 2430

Kondor
ucca 3. alatt 3880 négyszögöl szőlő, gyümölcsös 3 szobás házzal részletfizetésre eladó. — Szent Anna 4. 2421

Kiadó
vágóhid mellett két hold teljes termésben lévő szőlő bérbe vagy felébe. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 2414

Jókarban
álló családi ház nagy kerttel elköltözés miatt sürgősen eladó jutányos árért. Kuruc ucca 22. 1126

Eladó
vidéki vendéglő és szálloda 40 év óta fennálló teljes berendezéssel. Betegség miatt azonnal átvehető. Bővebb felvilágositást kiadóhivatal. 1133

Szent Anna
64. Nap 23. Maróthy 24. alatt házak eladók. 2402

Oktatás

Német
pótvizsgára jutányosan előkészit szakképzett német tanárnő. Csonka ucca 6. 1124

Naményi
gyorsiró- és gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyány u. 9.

Angol,
francia, német tanitás, forditás, gépirás. Olcsó, gyors eredmény. Batthyány u. 18. A-3

Eladás

Eladó
4 család méh országos kaptár, egy hármas kaptár. Szepesi u. 51. Téglaskert. 1164

Motorkerékpár
oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kitünő állapotban levő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cim a Debreceni Ujsák kiadóhivatalában. A/5.

Jódos tojás
érelmeszesedés, vérszegénység ellen kapható Kontsek Gézánál Kossuth ucca. 872
cs, szo, sze, cs, v

Nyugágyak
fürdőkádak, tüzhelyek mézbödönök, mülépek, lócalábak Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 2205

Garderob-szekrény,
hálók, konyhaszekrény, siffon, ágy olcsón eladó. Hatvan ucca 21. 4591

Ajtó
és ablakok kifogástalan jókarban eladók. Megtekinthető Hatvan ucca 58. 2390

Kisautó
Hanonay kétüléses, keveset használt teljesen üzemképes eladó. Hatvan ucca 21. kapualatt jobbra. 80

Ajtók
szárnyasak eladók. Nap u. 23. alatt. 2403

Antiquár
könyvek legolcsóbb beszerzési forrása Aczél antiquárium, Széchenyi u. 2. sz. 1140

Hálószoba,
használt, olcsón eladó. Varga ucca 32. Földes. 1162

Olcsóbb
lett a szövött faroletta. Készíti: Redőnyüzem, Bethlen 19. v, k, szo 1036

Portál,
modern, alig használt üveges eladó. Értekezni Szilágyinál, Széchenyi u. 1. 1152

Gladiátor
borotvapengék gyári árban beszerezhetők. Viszonteladóknak főraktár Papp Lajos illatszertár, Csapó u. ötvennyolc. P184

Akác,
tölgy, nyárfa, szilfát olcsón kaphat termelőnél. Megtekinthető és megrendelhető Kinizsi ucca 33. 1150

Értesitem
t. vevőimet, hogy mivel pincémet áthelyeztem, ismét a régi minőségü létai bort kaphatják. Cséplésre már 40 fillértől árusitom. Jégbehütött. Csapó ucca 56. 77

Eladó
berkenyefa uj két szekrény, toelett, metszett tükörrel. Nyugoti u. 38. szám. 1147

Ablakredőnyt,
faszövöttet és vásznat legolcsóbban, legkedvezőbb részletre a hires Feiszt-gyár lerakatánál veheti. Kérjen árajánlatot. Belházi, Bundi ucca 7. 849

Kézi
kétkerekü használt kocsi, stráf és féderes talyiga eladó. Hatvan ucca 47. 1136

Férfiöltöny,
használt és lengyel nadrág eladó. Hüvelyes ucca 7. szám. A3

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

Hegedü
elsőrendü gyártmány olcsón eladó. Miklós ucca 8. Keresztépület. 1134

Hat darab
nyolchetes mangalica malac eladó. Diófa u. 13. Csonkánál. 65

Fürdőkádak,
nyugágyak, lócák, tüzhelyek, mézbödönök, műlépek Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 2205

Üzemképes
csukott kis Gréff személyautó, fajgalamb eladó. Vörösmarty 9. 2433

175 cm³
Excelsior és egy 200 cm³ DKW motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó. Megtekinthető 8—12-ig Péterfia u. 26.

Ócska
tégla, fedélanyag, ajtó, ablak eladó. Komlóssy ut 15.

Antik
butorok, szekreter, Biedermayer-garnitura, komót, vitrin, iróasztal, könyvszekrény eladó. Piac 44., III. ajtó.

Strandolaj,
kölni és parfümök legolcsóbban nagy választékban Papp illatszertár, Csapó u. 1-a

Egy
Csepel-motor eladó. Debrecen, Vasuti sor 1. sz. 2409

Kőris,
Gyertyán,
Szil,
Juhar,
Bükk és
Tölgyfa felvágva és hasábban olcsó áron kapható Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. Telefon: 32-31. 2217k.

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Ruhásszekrényemet,
diófa, furnéros, jókarban, szép kivitelben eladnám, elcserélném kisebbfajta üveges könyvszekrénnyel. Cimem a kiadóban. 1399

Komplett
hálószoba, csillárok, szekrények, berendezés, fényképezőgép, kerékpár, páncélszekrény, komót eladók. Csapó 14. 1151

Vidéki
kastélyba való gyönyörü dusfaragásu 12 személyes keményfa barokk ebédlő elköltözés miatt igen olcsón megvehető. Cim: Budapest, Rottenbiller ucca 35. I. 4. 72

Potom
árért eladók mindennemü butorok elköltözés miatt Simonffy ucca 29. 1114

Singerendák,
vasablakok, tüzhelyek, tüzhelyrészek, dugattyuk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Foxi,
fajtiszta, 7 hónapos, eladó. Cim a kiadóban. 2392

Vétel

Üzemképes
250 ccm. körüli motorkerékpárt vennék részletfizetésre. — Cim a kiadóban. 1163

Borszürőgépet
és egy kétkerekü kézi tolókocsit megvételre keresek. — Rothermere 14. sz. 1125

Zálogcédulát,
lejártat is veszek. Levélhivásra házhoz megyek. Áruközvetitő, Csapó 6. 721

Megvételre
keresek zsidó gimnázium II. osztályu könyvet. Cim a kiadóban. 1061

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Anyarozsot
legmagasabb árban vesz ‚Tisza' gyógyszertár, Debrecen, Magoss György tér 9. 2426

Motorkerékpárt,
nagyon jót, oldalkocsival vennék. Cim a kiadóhivatalban. 2422

Befőttes,
ugorkás üvegek olcsón eladók. Árpádtér 17. 79

Ócska ajtók,
ablakok, ereszcsatornák, mart üvegtáblák eladók. Török Bálint 1. Károlyi Sándor. 1127

Klozettet,
vizveztékhez keresek és fürdőszoba berendezést Nap 23. sz. 2404

Fényképezés

Jó tanács.
Ha táborozni, vagy weekendre készül, csak a megszokott fotocikkét vigye magával. Felvételei igy eredményes lesz. Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József ut 38., udvar. 3924-k

Különféle

Házak épitését,
javitását jutányosan vállalom, levélhivásra házhoz megyek. — Fehér Lajos kőmüvesmester, Homok ucca 54.

Modern
cellofán ernyő, selyemernyő drótváz készitését vállalom. — Szent Anna u. 11. 4728

Varrógépek
kölcsön kiadók olcsón. Szilágyi kézimunkaüzletében, Széchenyi 1. 1153

Pauló
vésnök és bélyegzőkészitő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Olcsó hét
villanyondolálásra 7 pengő aug. 7-ig Holovetzné, Burgondia 1. 1148

Cséplőgépet
keresek 120 hol dtermés elcsépeléséhez munkásokkal. Debrecenhez 23 km-re. Azonnal jöhet. Cim a kiadóban. 2252

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. 1050
v, k, cs. 830

Gazdag lesz
ha gazdaságába társnak vagy vezetőnek megyek. Tiz hold földről ipari növény termeléssel tizenötezer pengő tiszta hasznot kap. 75 fillér válaszbélyeget kér Kraszits Nagyléta. 1132

A hét folyamán
elveszett barna-fehérfoltos vizsla kölyköt aki megtalálta vagy megvette, költségmegtérités és magas jutalom ellenében hozza Domb u. 12. alá. 2423

Keresek
tejhaszonra teheneket cserei birtokomra. Cim a kiadóban. 2429

Tehén,
jó tejelő, tejhaszonért kiadó. — Teleki u. 9., balra. 2428

Ingyen
fagylalt 10 tölcsér vételnél. — Puncs, rum, grillás különlegességek. Harth, Csapó u. 24. A-1

Költözik?
Csillárt, rádiót, antennát jutányosan átszerel Borka és Biró, Kossuth 8. 2434

Szolid
urnő idősebb urhölgynél otthont talál, hegyvidéken nyaralhat. Cim a kiadóban. 2393

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Ferenc József ut 49.